

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Livsmedelsverket och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om Livsmedelsverket. Enligt förslaget ska det inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde inrättas ett nytt verk, i vilket Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets uppgifter kombineras. Till det nya verket överförs även sådana uppgifter från Lantmäteriverket som anknyter till produktion av informationsförvaltningstjänster för det verk som inrättas samt även för andra ämbetsverk och institutioner inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Till det verk som inrättas överförs även från Säkerhets- och kemikalieverket de uppgifter som anknyter till tillsynen av användningen av växtskyddsmedel.

De gällande lagarna om Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket upphävs. Det föreslås att det i lagen om växtskyddsmedel, lagen om verkställighet av jordbruksstöd, lagen om handel med skogsodlingsmaterial, lagen om plantmaterial och lagen om bekämpning av flyghavre görs behövliga ändringar till följd av inrättandet av det nya verket.

Syftet med propositionen är att göra förvaltningsstrukturerna enhetligare och klarare, att effektivisera helhetsstyrningen inom sektorn samt att främja utvecklingen av verksamhetskulturen och informationsförvaltningen och ett starkare beaktande av perspektivet för livsmedelskedjans aktörer i myndighetsverksamheten. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
2.1.1 Livsmedelssäkerhetsverket.....	4
2.1.2 Landsbygdsverket.....	7
2.1.3 Lantmäteriverkets it-servicecentral	10
2.1.4 Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter i fråga om tillsynen av användningen av växtskyddsmedel	11
2.2 Bedömning av nuläget	12
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	14
3.1 Målsättning	14
3.2 Alternativ för genomförandet.....	15
3.3 De viktigaste förslagen.....	16
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	17
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	17
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	18
4.3 Samhälleliga konsekvenser	19
4.4 Konsekvenser för personalen.....	19
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	21
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	23
DETALJMOTIVERING	24
1 LAGFÖRSLAG	24
1.1 Lagen om Livsmedelsverket	24
1.2 Lagen om växtskyddsmedel.....	37
1.3 Lagen om verkställighet av jordbruksstöd.....	38
1.4 Lagen om handel med skogsodlingsmaterial	39
1.5 Lagen om plantmaterial	40
1.6 Lagen om bekämpning av flyghavre.....	42
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	42
3 IKRAFTTRÄDANDE	43
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	43
LAGFÖRSLAG	44
1. Lag om Livsmedelsverket	44
2. Lag om ändring av lagen om växtskyddsmedel	48
3. Lag om ändring av lagen om verkställighet av jordbruksstöd.....	52
4. Lag om ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial.....	56
5. Lag om ändring av lagen om plantmaterial.....	60
6. Lag om ändring av lagen om bekämpning av flyghavre	65
BILAGA	67
PARALLELTEXT	67
2. Lag om ändring av lagen om växtskyddsmedel	67
3. Lag om ändring av lagen om verkställighet av jordbruksstöd.....	74
4. Lag om ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial.....	80
5. Lag om ändring av lagen om plantmaterial.....	86
6. Lag om ändring av lagen om bekämpning av flyghavre	94

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Utvecklandet av ämbetsstrukturen inom centralförvaltningen hör till de strukturpolitiska reformerna för statsminister Sipiläs regering. De centrala utvecklingsprinciperna med tanke på reformen är en klar struktur och styrning, ett kundperspektiv, elektroniska tjänster och förändringsförmåga och riskhanteringsförmåga. Målet med reformen av centralförvaltningen är att möjliggöra en flexibel användning av resurser samt att främja uppkomsten av en enhetlig verksamhetskultur inom statsförvaltningen.

Som en del av detta utvecklingsarbete färdigställdes den 14 september 2016 en utredning beställd av jord- och skogsbruksministeriet om effekterna av en eventuell sammanslagning av Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket. Enligt utredningen tryggar det att ämbetsverken hålls separata säkrast en ostörd skötsel av deras grunduppgifter på kort sikt. På lång sikt skulle dock en sammanslagning av ämbetsverken sannolikt vara en bättre lösning än två separata ämbetsverk med tanke på en resultatrik och effektiv skötsel av uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde samt kompetensens omfattning och landskapsförvaltningens samarbetsförväntningar. Ett nytt ämbetsverk skulle stärka livsmedelskedjans enhetlighet, vilket kan främja förbättrandet av verksamhetsförutsättningarna inom primärproduktionen. En sammanslagning av ämbetsverken erbjuder även en möjlighet till en äkta reform och modernisering av verksamhetsätten, bättre utveckling av tillsynssystemet och data-systemen som helhet samt till ett förtydligande av Lantmäteriverkets it-servicecentrals roll när det gäller produktionen av informationsförvaltningsservice inom ämbetsverket.

Samtidigt med utredningen gjordes som internt arbete i ministeriet en utredning om delområdet informationsförvaltning, enligt vilken en sammanslagning av ämbetsverken skulle medföra synergifördelar och nytta genom en sammanslagning av de administrativa systemen och utveckling av enhetliga elektroniska tjänster.

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte den 15 februari 2017 ett projekt för en sammanslagning av Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket samt om en överföring av den delen av Lantmäteriverkets it-servicecentral som producerar tjänster för andra ämbetsverk inom förvaltningsområdet än Lantmäteriverket till det sammanslagna ämbetsverket.

Ämbetsverket skulle utgöra en sakkunnigorganisation med närmare tusen personer i statens centralförvaltning, där en omfattande kompetens i primärproduktion och livsmedelsbranschen samlas.

Ämbetsverkens verksamhetsställen anges inte i lagen, utan om dem beslutas i enlighet med lagen om behörighet vid placering av statliga enheter och funktioner (362/2002). I regel är det ministeriet som är behörigt att besluta om placeringen av centralförvaltningens enheter. Avsikten är att Livsmedelsverkets huvudsakliga verksamhetsställe blir Seinäjoki. Personalen koncentreras dock inte till ett verksamhetsställe, utan det nuvarande nätverket av verksamhetsställen för de ämbetsverk och funktioner som slås samman bibehålls.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

2.1.1 Livsmedelssäkerhetsverket

Livsmedelssäkerhetsverket inledde sin verksamhet den 1 maj 2006, när Livsmedelsverket, Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel och Kontrollcentralen för växtproduktion slogs samman. Till verket överfördes även verkställighetsuppgifter från jord- och skogsbruksministeriet och Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral.

Livsmedelssäkerhetsverket hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, och verkets ansvarsområde är övervakning och undersökning av säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsförnödenheter (utsäde, foder, gödselafabrikat, vegetabiliskt förökningsmaterial, skogsodlingsmaterial), djurens hälsa och välfärd samt växt-hälsa. Bestämmelser om ansvarsområdet och verkets uppgifter samt andra verksamhetsramar finns i lagen om Livsmedelssäkerhetsverket (25/2006). Närmare bestämmelser om verkets organisation, uppgifter för anställda i förmansställning, avgörandet av ärenden och om utnämning till tjänster finns i statsrådets förordning om Livsmedelssäkerhetsverket (115/2006).

Verket sköter främst lednings-, planerings-, styrnings- och utvecklingsuppgifter inom tillsynen av ansvarsområdet. Till verket hör även operativa tillsynsuppgifter bl.a. inom tillsynen av slakterier och vilthanteringsanläggningar, köttbesiktning, veterinär gränskontroll, växtkontroll, kontroll av utsäde, fodertillsyn, gödseltillsyn och kontroll av ekologisk produktion. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd skapar ramar för verkets verksamhet.

Till uppgifterna inom tillsynen av livsmedelssäkerheten hör planering, styrning och utveckling av tillsynen enligt livsmedelslagen (23/2006). Verket godkänner slakterier och vilthanteringsanläggningar samt anläggningar i anslutning till dem samt övervakar dem. Verket besiktigar köttet i slakterier och i vilthanteringsanläggningar samt övervakar tillsynen över renslakterier och besiktningen av renkött som ordnas av regionförvaltningsverken. Livsmedelssäkerhetsverket ansvarar även för ordnandet av det nationella programmet för övervakning av främmande ämnen i livsmedel av animaliskt ursprung och för ordnandet av tillsynen över den första ankomstplatsen i fråga om livsmedel av animaliskt ursprung som levereras från Europeiska unionens inre marknad, i första hand genom avtal med kommunen. Därtill sköter verket uppgifter i anknytning till livsmedellexport och handelsnormerna för jordbruksprodukter enligt lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012) samt övervakar för sin del spårbarheten i samband med landning av fiskefartygs fångster.

Livsmedelssäkerhetsverket ansvarar för uppgifterna som central myndighet i anslutning till tillsyn enligt lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014). Verket sköter även vissa uppgifter som anges i läkemedelslagen (395/1987).

Livsmedelssäkerhetsverkets uppgifter i anknytning till kontrollen och övervakningen av produktionen av insatsvaror och vegetabiliska jordbruksprodukter samt av deras kvalitet och användbarhet, samt i anknytning till bekämpningen av växtskadegörare utgörs främst av uppgifter enligt foderlagen (86/2008), lagen om gödselafabrikat (539/2006), lagen om handel med utsäde (728/2000), lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002), lagen om skydd för växters sundhet (702/2003), lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002), lagen om plantmaterial (1205/1994), gentekniklagen (377/1995) och kemikalielagen (599/2013). Uppgifterna omfattar bl.a. styrning och genomförande av tillsyn samt tillståndsbeslut, registreringar, mot-

RP 8/2018 rd

tagande av anmälningar, ställande av förbud och fattande av beslut om ersättning av utgifter för bekämpning av växtskadegörare. Verket är central myndighet i fråga om tillsyn enligt lagen om tillsyn över ekologisk produktion (294/2015). Enligt lagen om växtförädlarrätt (1279/2009) ansvarar verket för godkännande och registrering av växtförädlarrätt. När det gäller tillsynen över djurs hälsa och välbefinnande sköter Livsmedelssäkerhetsverket verkställighetsuppgifter enligt lagen om djursjukdomar (441/2013), djurskyddslagen (247/1996), lagen om transport av djur (1429/2006) och lagen om animaliska biprodukter (517/2015), till vilka hör bl.a. planering och styrning av tillsynen, godkännande av anläggningar, tillsyn av djurskyddet i slakterier samt beslut som anknyter till bekämpning av djursjukdomar. Verket för djurhållarregistret, registret över djurhållningsplatser och djurregistret enligt lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010). Verket svarar också för sådana kontroller av djur och animaliska produkter som importeras från länder utanför Europeiska unionen, som utförs på veterinära gränskontrollstationer och om vilka det föreskrivs i lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996).

Övervakningen av livsmedelskedjan baserar sig på den fleråriga nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (VASU) som verket utarbetat. Förverkligandet av kontrollplanen följs upp årligen. Verket rapporterar till Europeiska kommissionen varje juni månad om förverkligandet av föregående års plan. Därtill utarbetar verket tillsammans med Tillsyns- och tillståndsverket för social- och hälsovården det gemensamma riksomfattande tillsynsprogrammet för miljö- och hälsoskydd. Livsmedelssäkerhetsverket fungerar som nationellt förbindelseorgan i ärenden som gäller livsmedelskedjan i förhållande till Europeiska kommissionen, vilket omfattar administrativt bistånd, samarbete samt rollen som nationellt förbindelseorgan i livsmedelsbedrägeriärenden.

Med stöd av lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013), *verkställighetslagen*, styr och övervakar verket tillsynen över att tvärvillkoren för jordbruksstöd följs i fråga om livsmedelssäkerhet, identifiering och registrering av djur, bekämpning av djursjukdomar och djurens välbefinnande. Verket sörjer bland annat för utarbetandet av kontrollanvisningar och väljer genom sampling de stödsökande hos vilka kontroller utförs på plats. Eftersom det enligt Europeiska unionens lagstiftning är fråga om uppgifter för det utbetalande organet, har Livsmedelssäkerhetsverket ingått ett avtal om skötseln av uppgifterna med Landsbygdsverket som är det utbetalande organet.

Med stöd av lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000) beslutar Livsmedelssäkerhetsverket om beviljande av rätt att vara verksam som legitimerad veterinär och för ett register över dem som utövar yrket. Verket övervakar också veterinärers yrkesverksamhet bland annat genom att behandla klagomål och genom att vid behov besluta om förbud och begränsningar av rätten att utöva yrket. Enligt veterinärvårdslagen (765/2009) för verket ett register över privata veterinärtjänsteproducenter, och verket har befogenhet att genomföra tillsyn över och inspektioner hos dem.

Med stöd av lagen om djuravelsverksamhet (319/2014) övervakar verket stambokförande sammanslutningars verksamhet när det gäller skötseln av de uppgifter som anges i lagen samt införseln av djur som används för avel och av deras embryon och könsceller.

Livsmedelssäkerhetsverket sköter riskhanteringen och riskbedömningen inom sitt ansvarsområde. Därtill bedriver verket forskning i enlighet med förvaltningsområdets strategi för forskning och utveckling som underlag för det politiska beslutsfattandet inom verkets ansvarsområde och i syfte att utveckla samhället, samt införskaffar, bedömer och förmedlar information som producerats annanstans för beslutsfattarnas och aktörernas bruk.

RP 8/2018 rd

Till verksamhetsområdet för verkets laboratorier hör diagnostik av djur- och växtsjukdomar samt laboratorieundersökningar som gäller säkerheten och kvaliteten hos livsmedel, foder, gödselmedel och utsäde. Största delen av laboratorieverksamheten anknyter till undersökning av prover som tagits för offentlig kontroll. Livsmedelssäkerhetsverket svarar också för undersökning av sådana prover som tagits inom ramen för omfattande kontroll- och uppföljningsprogram som förutsätts av Europeiska unionens lagstiftning och nationell lagstiftning, såsom uppföljningen av antibiotikaresistens, det nationella programmet för övervakning av främmande ämnen i livsmedel av animaliskt ursprung eller kontrollprogrammen för växt- eller djursjukdomar. Verket svarar för kvalitetskontrollen av djurvaccin innan vaccinpartier tas i bruk samt upprätthåller inom sina ansvarsområden sådan forskningsinfrastruktur som behövs nationellt. Verkets laboratorieverksamhet stöder utöver kontrollerna verkets övriga verksamhet såsom den vetenskapliga forskningen och riskbedömningen samt annat sakkunnigarbete.

Laboratorierna bedriver forskning även för privata aktörers räkning, särskilt inom sådana områden där privata laboratorier inte kan erbjuda tjänsten. Av denna forskning utgör en betydande del djursjukdomsdiagnostik som görs åt ägare av produktionsdjur och veterinärer samt analyser av utsäde och spannmål som erbjuds jordbrukare och de som bedriver handel med utsäde.

Laboratorieverksamheten omfattar verksamheten som nationellt och internationellt referenslaboratorium inom 23 olika delområden inom analys eller diagnostik. I anslutning till detta styr, informerar och utbildar verket andra laboratorier som godkänts för kontroll samt hjälper dessa genom undersökning av referensprover att följa upp sin kvalitetsnivå. Till referenslaboratorieverksamheten hör även metodutveckling och samarbete med Europeiska unionens referenslaboratorienätverk.

Livsmedelssäkerhetsverket sköter den riksomfattande informationen och riskkommunikationen inom sitt ansvarsområde. Verket deltar inom sitt ansvarsområde i internationellt samarbete och ordnar utbildning inom ansvarsområdet.

Veterinärmedicinska skadenämnden som finns i samband med Livsmedelssäkerhetsverket har i uppgift att på begäran ge utlåtanden om huruvida det i samband med en åtgärd som en veterinär vidtagit i fråga om ett djur eller i samband med någon annan åtgärd som anknyter till skötseln av djur har skett en felbehandling. Jord- och skogsbruksministeriet utser nämnden för tre år i sänder. Trots att nämnden är ett opartiskt sakkunnigorgan separat från Livsmedelssäkerhetsverket, är nämndens föredragande anställda av Livsmedelssäkerhetsverket, och verket sörjer för uppgifterna som nämndens postningsavdelning, arkiveringsuppgifter, uppgifter som registratorskontor och för bokföringsuppgifterna samt för skötseln av andra uppgifter som anknyter till nämndens interna administration.

Tjänsten som generalsekreterare för Statens näringsdelegation är placerad vid Livsmedelssäkerhetsverket. Därtill leds från verket Zoonoscentrets verksamhet och man deltar i den. Zoonoscentret är ett samarbetsorgan för de sakkunniga vid Livsmedelssäkerhetsverket och Institutet för hälsa och välfärd, genom vilket koordineras uppföljning, insamling av information och publikation av övervakningsuppgifter om zoonoser dvs. sjukdomar som överförs mellan människor och djur, matförgiftningar och antibiotikaresistens. Centret deltar därtill i epidemiutredningar, kommunikation om zoonoser och utbildning om zoonoser samt i internationellt samarbete och fungerar som nationell kontaktpunkt till internationella zoonosexperter.

Livsmedelssäkerhetsverkets huvudsakliga verksamhetsställe är i Vik i Helsingfors. Regionala verksamhetsställen finns i Joensuu, Kuopio, Villmanstrand, Loimaa, Uleåborg, Seinäjoki och Åbo. Verksamhetsställena för köttbesiktningsspersonalen finns i samband med slakterierna i

RP 8/2018 rd

arbetsområdet, och gränsveterinärernas verksamhetsställen finns i samband med de veterinära gränskontrollstationerna.

2.1.2 Landsbygdsverket

Landsbygdsverket inledde sin verksamhet den 1 maj 2007. Till verket överfördes från jord- och skogsbruksministeriet sådana administrativa uppgifter och verkställighetsuppgifter som gäller medel, program och stödsystem som riktats till genomförandet av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik och till utveckling av landsbygden, och till vilka det inte ingår betydande politisk prövning. Till Landsbygdsverket överfördes också från jord- och skogsbruksministeriets informationscentral ekonomiförvaltnings- och informationsförvaltningsuppgifter som anknyter till olika stödsystem.

Landsbygdsverket hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, och dess ansvarsområde är verkställigheten av åtgärder enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, av sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och av nationella åtgärder som kompletterar dessa. Bestämmelser om verkets uppgifter, ledning och andra verksamhetsramar finns i lagen om Landsbygdsverket (666/2006). Närmare bestämmelser om verkets organisation, överdirektörens uppgifter och utnämningen till tjänster finns i statsrådets förordning om Landsbygdsverkets förvaltning (872/2006).

Största delen av Landsbygdsverkets uppgifter anknyter till dess verksamhet som utbetalande organ enligt artikel 7.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (*den horisontella förordningen*). Enligt artikel 7 i den horisontella förordningen är utbetalande organ myndigheter eller organ i medlemsstaterna med ansvar för att förvalta och kontrollera de utgifter som avses i artikel 4.1 och artikel 5 i den horisontella förordningen, dvs. för att förvalta och kontrollera utgifter som finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu).

Landsbygdsverket svarar som utbetalande organ i Finland för den ändamålsenliga förvaltningen och kontrollen av betalningen och användningen av medel för stödsystemen och Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Landsbygdsverket ansvarar också för planeringen, genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av genomförandet av stödsystemen och utvecklingsprogrammet. Verket styr och övervakar verkställigheten av stödsystem samt andra myndigheter när de sköter uppgifter som hör till det utbetalande organets ansvar eller när de sköter uppgifter som anknyter till genomförandet av programmet för utveckling av landsbygden. I fråga om de sistnämnda uppgifterna styr och övervakar Landsbygdsverket även de lokala aktionsgrupperna. Landsbygdsverket svarar för granskningen och godkännandet av utgifter som anknyter till stöd, för utbetalningen, för redovisningen av utbetalningar och för den därmed sammanhängande rapporteringen till Europeiska unionens institutioner och för andra administrativa uppgifter som anknyter till stödsystemen samt för tillsyn på plats genom sampling av strukturstöd och projekt- och företagsstöd.

I Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs det mycket detaljerat om det betalande organet och om skötseln av dess uppgifter, utöver den horisontella förordningen bl.a. i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 907/2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, avslutande av räkenskaper, säkerheter och användning av euron (*den delegerade förordningen om utbetalande organ*). Landsbygdsverket ska således kontinuerligt uppfylla de krav för godkännande som anges i bilaga I till den delegerade förordningen om utbetalande

RP 8/2018 rd

organ, som gäller de interna förhållandena, kontroller, information och kommunikation samt övervakning. Det sammanlagda beloppet av stöd som Landsbygdsverket förvaltar och som finansieras i sin helhet av Europeiska unionen, delfinansieras av Europeiska unionen och finansieras ur nationella medel är strax under två miljarder euro.

Enligt artikel 7 i den horisontella förordningen kan det utbetalande organets uppgifter överföras till en annan myndighet med undantag av utbetalning av stöd. Det utbetalande organets uppgifter kan överföras dock endast om kraven enligt punkt 1 C i bilaga I till den delegerade förordningen om utbetalande organ uppfylls. En förutsättning för överföring av uppgifter är att ett skriftligt avtal ingås mellan det utbetalande organet och det organet till vilket uppgiften överförs, om vilka uppgifter som delegeras, dvs. ett så kallat avtal om utbetalningsställe. Genom nationell lagstiftning och avtal med det utbetalande organet har man överfört en betydande del av uppgifter i anslutning till beviljande av stöd, granskning av utbetalningar, administrativa kontroller och tillsyn på plats samt återkrav av stöd särskilt till närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunerna. Till regionförvaltningsverken har överförts vissa uppgifter i anslutning till tillsynen över att tvärvillkoren följs.

Nationella bestämmelser om Landsbygdsverkets uppgifter finns för det första i verkställighetslagen, som tillämpas på verkställigheten av de stöd som beviljas med stöd av lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013), *lagen om direktstöd*, lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014), *lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare*, och lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), *lagen om nationella stöd*. I nämnda lag finns även samlade bestämmelser om andra myndigheters uppgifter och om uppgiftsfördelningen mellan myndigheter vid verkställigheten av stöd som beviljas med stöd av ovannämnda lagar.

Bestämmelser om direkta stöd som helt finansieras av Europeiska unionen ur EGFJ finns i lagen om direktstöd. Med stöd av den lagen kan beviljas grundstöd, förgröningsstöd, stöd till unga jordbrukare samt som produktionskopplat stöd bidrag för mjölkkor, bidrag för nötkreatur, bidrag för jordbruksgrödor och får- och getbidrag.

I lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare finns det bestämmelser om stöd som delfinansieras av Europeiska unionen ur Ejflu och som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Med stöd av den lagen kan det beviljas miljöersättning, kompensationsersättning, ersättning för djurens välbefinnande, ersättning för ekologisk produktion, ersättning för icke-produktiva investeringar och ersättning för jordbruksrådgivning.

Bestämmelser om odlarstöd som finansieras ur nationella medel finns i lagen om nationella stöd. Med stöd av den lagen kan som nationellt stöd beviljas nationellt stöd till södra Finland för husdjursskötsel, växtproduktion, växthusproduktion, lagring av trädgårdsprodukter samt som från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning och andra nationella stöd. Nordligt stöd kan beviljas för växtproduktion, husdjursskötsel, växthusproduktion, lagring av trädgårdsprodukter, lagring av skogsbär och skogssvamp, renhushållning, som annat nordligt stöd, transportbidrag för mjölk och kött samt som från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning och andra nationella stöd.

Ur Ejflu finansieras också stöd för landsbygdsutveckling (t.ex. strukturstöd till jordbruket och projekt- och företagsstöd för landsbygden) som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), *strukturstödslagen*, kan det beviljas strukturstöd till jordbruket dvs. startstöd till unga jordbrukare och investeringsstöd för gårdsbruk, som understöd och som stöd som anknyter till lån, dvs. räntestöd och statsborgen. Likaså är startstöd till unga näringsidkare som beviljas enligt lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) en del av programmet

RP 8/2018 rd

för utveckling av landsbygden. Med stöd av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014), *lagen om landsbygdsutveckling*, kan det beviljas företagsstöd för landsbygden och stöd för utvecklingsprojekt, finansiering för lokala aktionsgruppers verksamhet samt tekniskt bistånd som används för genomförandet av program. I lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (27/2014), *programförvaltningslagen*, föreskrivs det om de myndigheter som förutsätts för genomförandet av utvecklingsprogrammet och som sköter uppgifter enligt ovannämnda lagar (förvaltningsmyndighet, utbetalande organ, attesterande organ, förmedlande organ och lokal aktionsgrupp). Ovannämnda myndigheter svarar för uppgifter i anslutning till beviljande och utbetalning av stöd på det sätt som föreskrivs i strukturstödslagen, lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar samt lagen om landsbygdsutveckling.

Lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar innehåller också stödformer som finansieras nationellt, och som inte ingår i programmet för utveckling av landsbygden. Bestämmelser om Landsbygdsverkets uppgifter i anslutning till beviljande och utbetalning av stöden i fråga finns i den lagen. Bestämmelser om vissa stödformer för skoltarna finns i skoltlagen (253/1995).

Enligt lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012) är Landsbygdsverket behörig nationell myndighet vid genomförande av marknadsordningen, som ingår i Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, och svarar huvudsakligen för genomförandet av de till marknadsordningen anknyttande åtgärder som den nationella myndigheten ska sköta och för de beslut som genomförandet kräver. Landsbygdsverket är även det utbetalande organet. Till marknadsordningens uppgiftshelhet hör i Europeiska unionens lagstiftning avsedd interventionslagring, arrangemang i fråga om import och export såsom administrationen av importlicenser samt uppgifter som anknyter till stödsystem, såsom privat lagring, stöd för biodling, stöd till utdelning i skolan och stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. Till helheten hör också verkställighet av klassificeringssystemet för slaktkroppar och systemet för rapportering av priser för jordbruksprodukter och därmed anknutna utredningar i fråga om sockersektorn samt godkännande av producentorganisationer och branschorganisationer. Vissa kontrolluppgifter i anslutning till marknadsordningen enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik har överförts till andra myndigheter.

Beträffande skogsbruket sköter Landsbygdsverket vissa uppgifter enligt skogslagen (1093/1996), lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) och temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015). I huvudsak hör verkställighetsuppgifterna enligt lagarna till Finlands skogscentral, men eftersom centralen inte är en myndighet och därför inte kan använda betydande offentlig makt, beslutar Landsbygdsverket bland annat om användningen av tvångsmedel i anslutning till att lagarna inte följts samt om återkrav av stöd. Verket svarar även för registrering av uppgifter om stöd i fastighetsdatasystemet. Enligt lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013) och lagen om systemet med Flegtlicenser (1425/2014) hör till Landsbygdsverket även verkställighetsuppgifter som anknyter till systemet för tillbörlig aktsamhet för bekämpning av olaglig avverkning och olaglig timmerhandel samt till licenssystemet för import av timmer.

När det gäller fiskerinäringen påför Landsbygdsverket administrativa påföljder för överträdelser i fråga om den gemensamma fiskeripolitiken samt för ett register över påföljder med stöd av lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014). Verket har även uppgifter enligt lagen om det nationella genomförandet av Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik (1048/2016) och är behörigt att genomföra vissa granskningar med stöd av lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014).

RP 8/2018 rd

När det gäller systemet för ersättning av skador som orsakats av rovdjur och hjortdjur har Landsbygdsverket med stöd av viltskadelagen (105/2009) uppgifter som anknyter till fastställandet av gängse värden som ska användas vid ersättning för skador på ren, fastställande av formulär, kvalitetskontroll och styrning av de kommunala myndigheterna.

Landsbygdsverket för register som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) och ansvarar för upprätthållande av datainnehållet, utveckling och överlåtelse av uppgifter när det gäller verkets eget ansvarsområde. Livsmedelssäkerhetsverket och Naturresursinstitutet sköter motsvarande uppgifter inom sina ansvarsområden. Till Landsbygdsverkets uppgifter hör också statens intressebevakning till exempel i fråga om stöd i form av lån, skuldsaneringar och statsborgen. Därtill hör till verket uppgifter i anknytning till jordregleringar, uppgifter i anslutning till utlåtanden om gårdsbruksenheter som hör till en kvarlåtenskap och andra motsvarande verkställighetsuppgifter. Som uppgifter som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde sköter Landsbygdsverket därtill uppgiften som förvaltande myndighet och verkställighetsuppgifter för den fond om vilken det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

Vid Landsbygdsverket finns det en enhet för nätverkstjänster som ansvarar för verksamheten inom landsbygdsnätverket i anslutning till genomförandet av Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Vid Landsbygdsverket finns det dessutom på grundval av en överenskommelse mellan verket och jord- och skogsbruksministeriet en enhet för fiskerinätverket som samordnar havs- och fiskerinätverkets verksamhet.

Landsbygdsverket finns i Seinäjoki, men enskilda personer som är anställda av verket arbetar också i Tammerfors, Björneborg, Karleby, Jyväskylä, Lappträsk, Åbo, Tavastehus och Helsingfors.

2.1.3 Lantmäteriverkets it-servicecentral

Till uppgifterna för Lantmäteriverket som hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde hör lantmäteriförrättningar, upprätthållande av fastighetsuppgifter, framställning av kartmaterial, sörjande för av lagfarter och inteckningar, främjande av forskningen av geografisk information samt utveckling av datasystem och produktion av andra informationsförvaltningstjänster. Centralförvaltningen för Lantmäteriverket är beläget i Helsingfors, men verkets nätverk av serviceställen täcker hela landet.

Enligt lagen om Lantmäteriverket (900/2013) är it-servicecentralen en enhet som är underställd centralförvaltningen. Centralen inrättades vid ingången av 2015 när produktionen av förvaltningsområdets informationsförvaltningstjänster, särskilt produktionen av branschspecifika sakkunnigtjänster som anknyter till datasystem och datateknik fusionerades från Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral som upphävdes till Lantmäteriverkets enhet för stödtjänster som svarade för informationsförvaltningstjänsterna.

It-servicecentralens uppgift är utöver att svara för Lantmäteriverkets egna datasystem och informationsförvaltning även att producera informationsförvaltningstjänster för andra ämbetsverk, inrättningar och aktörer som sköter offentliga uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Centralen kan på beställning producera branschspecifika informationsförvaltningstjänster även för andra aktörer än de ovannämnda.

Centralen producerar för sina kunder utvecklingstjänster, tjänster som anknyter till trygghandet av kontinuiteten hos systemen och stödtjänster för utvecklingen såsom utbildning i applikationer. I samarbete med sina kundämbetsverk sörjer centralen för kontrollerbarheten, kostnads-

RP 8/2018 rd

effektiviteten och interoperabiliteten hos den gemensamma systemhelheten och it-infrastrukturen inom förvaltningsområdet. Centralen utvecklar övergången till elektroniska tjänster inom dess förvaltningsområde och inom de tjänster som används av myndigheterna samt tillgodogörandet av information.

Av den it-serviceproduktion som är riktad till kundämbetsverken består största delen, ca 60 procent, av tjänster som produceras för Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket. Kvarstående 40 procent utgörs till största delen av tjänster som produceras för Naturrekursinstitutet och jord- och skogsbruksministeriet. It-servicecentralen är den viktigaste leverantören av applikationer för Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket. Verkens datasystem används också i regionförvaltningen och i kommunerna. Centralen svarar även för det tekniska underhållet av flera register som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem och som Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket ansvarar för.

Centralen har fyra resultatenheter: ICT-produktionstjänster, applikationstjänster, kundlösningar och teknologilösningar. Av dessa är de två sistnämnda i praktiken enheter som överförs från Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, som producerar sakkunnigtjänster inom informationsförvaltning åt kundämbetsverk och kundinrättningar inom förvaltningsområdet. Personalen vid dessa enheter arbetar på sammanlagt tolv orter, merparten i Helsingfors.

Enligt lagen om Lantmäteriverket är it-servicecentralens prestationer avgiftsbelagda för kunderna. Avgifterna ska täcka de totalkostnader som prestationerna medför för centralen. Centralen avtalar om de tjänster som den producerar samt om storleken på avgifterna i de serviceavtal som ingås med kunderna.

2.1.4 Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter i fråga om tillsynen av användningen av växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar och främjar teknisk säkerhet och överensstämmelse med kraven hos produkter, tjänster och produktionssystem samt sköter verkställigheten av lagstiftningen inom sitt ansvarsområde. Syftet med verksamheten är att skydda människor, egendom och miljön från säkerhetsrisker. Verket sköter också uppgifter i fråga om riskbedömning och godkännande av samt tillsyn över växtskyddsmedel. Arbets- och näringsministeriet svarar för den administrativa styrningen av och tillsynen över verket. Jord- och skogsbruksministeriet styr verket när det gäller den del av verksamheten som anknyter till växtskyddsmedel.

I Finland får man saluföra och använda endast växtskyddsmedel som är godkända för användningsändamålet i fråga. Förutsättningen för en säker användning av växtskyddsmedel är att vid handel, marknadsföring och användning av dem iakttas lagen om växtskyddsmedel (1563/2011). Säkerhets- och kemikalieverket utövar tillsyn över att skyldigheterna enligt nämnda lag iakttas och säkerställer på det sättet en säker användning av växtskyddsmedel. Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter en del av de praktiska kontrollerna under styrning av Säkerhets- och kemikalieverket.

Iakttagandet av skyldigheterna i lagen om växtskyddsmedel övervakas också med stöd av lagen om verkställighet av jordbruksstöd. Tvärvillkorskontrollen som avser växtskyddsmedel och tillsynen över miljöersättningens basnivå enligt den lagen gäller endast aktörer som ansökt om jordbrukarstöd. Ansvar för styrningen av tillsynen hör till Säkerhets- och kemikalieverket när det gäller tvärvillkorskontrollen och till Landsbygdsverket när det gäller miljöersättning.

2.2 Bedömning av nuläget

Landsbygdsverkets och Livsmedelssäkerhetsverkets verksamhet har bedömts i utomstående bedömningar vars resultat redan delvis har utnyttjats vid den interna utvecklingen i verken. År 2016 genomförde Solita Oy på beställning av jord- och skogsbruksministeriet en bedömning av Landsbygdsverkets verksamhet, vars slutsats var att i en europeisk jämförelse har Landsbygdsverket klarat sig väl i sin uppgift som utbetalande organ och har uppfyllt de nationella lagstadgade uppgifter som ställts för verket. Inom sina centrala delområden har verket dock inte klarat av att svara på förväntningarna hos sina intressentgrupper när programperioden för den gemensamma jordbrukspolitiken byttes. Delvis har missnöjet berott på utmaningar när det gäller utvecklingen av datasystem och deras inverkan på tiderna för ansökande och utbetalning av stöd. Verkets och hela förvaltningsområdets dataförvaltning bör enligt bedömningen förenklas så, att ägandet, ansvaren, planeringen och styrningen av projekt är i samma händer.

I bedömningen konstaterades det att Landsbygdsverket har lyckats bra eller rimligt bra i sitt arbete som handledare för andra myndigheter, men att lokala aktionsgrupper har erfarit att verkets kommunikation med intressentgrupperna är alltför distanserad och byråkratisk. Till verkets styrkor hör en god kännedom om kundernas behov och kundernas verksamhetsområde, vilket enligt bedömningen möjliggör en betydligt större roll för verket än i nuläget när det gäller utvecklingen av stödförvaltningen och minskandet av den administrativa börda som den orsakar. Verkets organisations- och arbetskultur ansågs i bedömningen vara stark och förhållandet mellan ledningen och de anställda gott.

Livsmedelssäkerhetsverkets resultat av verksamheten bedömdes i en bedömning som utfördes av Net Effect Oy år 2011. Enligt bedömningen har Livsmedelssäkerhetsverket tack vare mångsidig och aktiv kommunikation blivit vida känt och verket upplevs stå nära kunden. I bedömningen konstaterades det att verkets ledningssystem är tungt och har flera nivåer, vilket leder till byråkrati och stelhet. Verksamhetsledningerna och fördelningen mellan avdelningarna ansågs också ha orsakat oklarheter i fråga om roller och ansvar. År 2017 genomförde Solita Oy en undersökning bland intressentgrupperna om Livsmedelssäkerhetsverkets verksamhet, enligt vilken intressentgrupperna uppskattar verkets inkluderande tillvägagångssätt, sakkunskap och goda internationella nätverk. Intressentgrupperna ansåg också att verket ska se till att lagtolkningarna är enhetligare på alla myndighetsnivåer, säkerställa att tillsynen över importprodukter är enhetlig med tillsynen över inhemska produkter, utveckla verksamhetsmodeller för undantagsförhållanden tillsammans med aktörerna och stärka stödet för livsmedelsexporten.

Verkets framtida verksamhetsmiljö påverkas av att antalet gårdbruksenheter sjunker fortsättningsvis kraftigt samtidigt som gårdbruksenheter blir större och mer specialiserade. Livsmedelsutbudet blir mångsidigare och nya slags distributionskoncept vinner terräng. Internationaliseringen av livsmedelsbranschen ökar när importen och exporten växer. Internationaliseringen ökar möjligheten till livsmedels- och djursjukdomskriser, ökar spårbarhetens betydelse i hela livsmedelskedjan och innebär utmaningar bland annat för myndigheternas risk- och kriskommunikation.

På Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets kommande uppgifter inverkar kraftigt hurdana beslut som fattas på unionsnivå om den gemensamma jordbrukspolitiken och utvecklingen av livsmedelssektorn. I den preliminära diskussionen har granskningen av unionens jordbrukspolitik och livsmedelspolitik som en politikhelhet även lyfts fram. Om detta förverkligas, närmas Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets ansvarsområden.

Jordbrukspolitikens nästa reform träder i kraft i början av nästa årtionde. En stark, men samtidigt modern gemensam jordbrukspolitik har ett omfattande stöd inom unionen. Storbritanniens

RP 8/2018 rd

utträde ur Europeiska unionen orsakar däremot ett tryck att sänka unionens jordbruksutgifter som utgör en tredjedel av unionens totala budget, eftersom unionens ekonomiska ställning försvagas efter utträdet på grund av landets roll som nettobetalare.

Även i fortsättningen torde miljö- och klimatpåverkan samt samhällets förväntningar på jordbrukssektorn, såsom djurens välfärd och ekologisk produktion, betonas i stödbesluten för jordbruket. Systemet med direktstöd till jordbrukare och de åtgärder som gäller förvaltningen av jordbruksmarknaden (den s.k. första pelaren) kommer sannolikt att bevaras, men det är möjligt att resurser överförs alltmer till unionens och medlemsstatens samfinansiering och till den s.k. andra pelaren som baserar sig på programplanering på medlemsstats- eller regionnivå. Åtgärderna för jordbrukets krishantering kommer sannolikt att framhävas under nästa programperiod eftersom riskerna inom jordbruket har ökat, och de nuvarande medlen för att avhjälpa jordbrukets marknadsstörningar inte har ansetts vara fungerande.

Målet för reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken är också att minska mångfalden och komplexiteten hos regleringen och stödsystemen, samt att underlätta förfarandena i anknytning till utarbetande och ändring av utvecklingsprogrammen för landsbygden. Ett mål är även att öka den riskbaserade tillsynen och proportionaliteten hos sanktionerna.

Mål som har samband med den gemensamma jordbrukspolitiken behandlas i Europeiska kommissionens meddelande av den 29 november 2017 ”Framtiden för livsmedel och jordbruk” (COM(2017) 713 final). I meddelandet framförs det att medlemsstaterna under den nya programperioden bör ha mer makt än i dagens läge att besluta om hur de uppfyller och når de överenskomna målen i fråga om det egna området. Samtidigt konstateras emellertid att man bibehåller nuvarande styrningsstrukturer för övervakningen av hur målen uppfylls. Förenkling har varit ett mål för den gemensamma jordbrukspolitiken redan tidigare, men resultatet har dock i praktiken varit mer invecklat än tidigare och svårare att genomföra. Åtminstone i detta skede kan det ännu inte antas att centralförvaltningens myndighetsuppgifter minskar i och med den nya programperioden.

På Livsmedelssäkerhetsverkets kommande uppgifter inverkar inledandet av tillämpningen av unionens nya lagstiftningspaket om växthälsa, djurhälsa och offentlig kontroll under åren 2019—2021. Fastän de innehållsmässiga ändringar som reformen för med sig inte är så stora, förutsätter det att den unionslagstiftning som tidigare i huvudsak baserat sig på direktiv blir förordningsbaserad samt den reform av den nationella lagstiftningen som följer av det i initialskedet mycket arbete av Livsmedelssäkerhetsverket i anknytning till genomförandet. En totalreform av den nationella livsmedelslagstiftningen pågår också, och dess centrala mål är att minska den administrativa bördan för aktörerna och myndigheterna.

I verkens arbete kommer elektronisk kundservice och ärendehantering att bli ännu allmänare under de kommande åren, vilket ökar betydelsen av gemensamma register och behovet av samarbete. Styrkan hos den informationsförvaltning som betjänar Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket samt förvaltningsområdet även i vidare utsträckning är den gemensamma strukturen hos it-systemen, vilket har erbjudit möjligheter att utveckla datasystem som betjänar olika syften till en helhet. Detta har underlättat interoperabiliteten mellan systemen och effektivt utnyttjande av informationen oberoende av vem som samlat in informationen. För interoperabiliteten har det skapats en lagstiftningsgrund med lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem. Nackdelen med datasystemens interoperabilitet är ändringar som görs i systemen är beroende av varandra. Enligt lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013) ska statens ämbetsverk i princip använda de gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och informationssystemtjänster som Statens informations- och kommunikationstekniska center erbjuder. Tills vidare har dessa dock inte kunnat utnyttjas på grund av de särskilda krav på

Landsbygdsverkets och Livsmedelssäkerhetsverkets datasystem som beror på skötseln av deras uppgifter som utbetalande organ.

När det gäller utvecklingen av datasystem ligger tyngdpunkten under de närmaste åren på en satsning på e-tjänster och utvecklande av verktyg för mobilövervakning, en utvidgning av datasystemet för veterinärvård (Elvi) så att det täcker flera slags övervakning, ersättande av det nuvarande systemet med ett nötkreatursregister med ett nytt system, överföring av djurstöden och tvärvillkoren till den nya applikation som används för behandling av jordbrukarstöd samt vidtagande av de ändringar som landskapsreformen kräver i applikationen, och den e-tjänst som gäller bl.a. stöd för landsbygden (Hyrrä). Därtill förbereder man sig på nästa programperiod inom den gemensamma jordbrukspolitikerna med målet att få grundstrukturen för den nuvarande applikationshelheten på en sådan nivå att stödtyperna för den nya programperioden kan fogas till applikationen så smidigt som möjligt. Utvecklingsarbete av datasystemen föranleds också av det pågående och kommande ibruktage av statens gemensamma tjänster.

Även ordnandet av tillsynen förutsätter samarbete mellan myndigheterna. För att minska besök på gårdsbruksenheter kombinerar man sampel för stöd tillsyn och annan tillsyn. Därtill övervakas som villkor för jordbrukarstöd iakttagandet av sådana villkor som hör till Livsmedelssäkerhetsverkets ansvarsområde och som gäller t.ex. identifiering av djur och djurens välfärd. För styrningen av tvärvillkorskontrollen svarar Landsbygdsverket, Livsmedelssäkerhetsverket och Säkerhets- och kemikalieverket medan Landsbygdsverket koordinerar styrningen och genomförandet av kontrollen. Vid Livsmedelssäkerhetsverket sköts uppgifterna som utbetalande organ av flera olika personer alla vid sidan av andra arbetsuppgifter. Detta förutsätter en kontinuerlig samordning inom verken och mellan dem.

År 2017 färdigställdes en utredning om utveckling av övervakningen av jordbruksproduktionen (Jord- och skogsbruksministeriets arbetsgruppspromemoria 2017:2). Utredningsmännen gjorde vissa förslag som anknöt till kombinerad övervakning, att göra övervakningsprocesser smidigare och till att avlägsna överlappande styrning, vilka alla skulle underlättas av en sammanslagning av verken.

Enligt utredningsmännen skulle det vara ändamålsenligt att överföra styrningen av tillsynen över användningen av växtskyddsmedel från Säkerhets- och kemikalieverket till det verk som ska inrättas. I styrningen finns överlappningar eftersom användningen övervakas förutom med stöd av lagen om växtskyddsmedel också såsom villkor för erhållande av jordbruksstöd. I nästan alla fall utförs kontrollerna av närings-, trafik- och miljöcentralernas inspektörer men övervakningen styrs av Landsbygdsverket i fråga om de krav som gäller miljöersättningen, samt i fråga om den tillsyn som föreskrivs i lagen om växtskyddsmedel och i fråga om tvärvillkorskontrollen som avser växtskyddsmedel av Säkerhets- och kemikalieverket. Särskilt tillsynen av miljöersättningens basnivå och tvärvillkoren som avser växtskyddsmedel är sinsemellan mycket lika.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet med propositionen är att förenhetliga förvaltningsstrukturerna, så att verken blir lättare att styra och bildar tydligare helheter med tanke på verksamheten och ansvarsfördelningen. Målet är också att deras verksamhet får större genomslagskraft ur ett samhällsperspektiv. Därtill är målet också att främja det att man i myndighets- och utvecklingsarbetet på ett allt kraftfullare sätt utgår från det perspektiv som livsmedelskedjan och dess aktörer har. Man stärker också förutsättningarna för digitalisering inom verksamhetsområdet och underlättar förnyandet av verksamhetsätten och utvecklandet av verksamhetskulturen. Målet är därtill att möjlig-

göra att den övergripande styrningen av verksamhetsfälten inom jordbruket och livsmedelssäkerheten blir effektivare och att informationsförvaltningen utvecklas.

Utgångspunkten för propositionen är att skapa en ämbetsverksstruktur med vilken man kan säkerställa att uppgifterna som utbetalande organ kan skötas enligt kraven, högklassigt och ostört, att tillsynen funktionellt sett avskiljas från den vetenskapliga riskbedömningen, vetenskapliga forskningen, laboratorieverksamheten och vissa uppgifter i anslutning till statistikproduktion, samt att förutsättningarna för ackreditering av det utbetalande organet och laboratorieverksamheten kvarstår även i fortsättningen. Genom reformen strävar man även efter att genom enhetlig styrning skapa förutsättningar för ett smidigt samarbete mellan centralförvaltningen och den kommande landskapsförvaltningen.

Målet med ändringen av ämbetsverksstrukturen är att efter initialskedet uppnå produktivitetsvinster för såväl det verk som ska inrättas som verkets kunder. Det är möjligt för det nya verket att uppnå produktivitetsvinster genom att gallra bort överlappningar inom den allmänna förvaltningen samt genom att bättre utveckla it-systemstrukturen som en helhet. Den administrativa bördan för det nya verkets kunder minskar när verkets elektroniska tjänster och andra tjänster slås samman.

3.2 Alternativ för genomförandet

Med ändringen av ämbetsverksstrukturen eftersträvar man efter initialskedet produktivitetsvinster när man kan gallra bort överlappningar och planera och utveckla funktioner såsom tillsyn bättre som en helhet. I utredningen av en sammanslagning av Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket behandlades alternativet att behålla nuläget, och man ansåg att på kort sikt skulle det att verken fortsätter som separata verk säkrast säkerställa en störningsfri skötsel av deras grunduppgifter. Eftersom ett nytt enhetligt verk enligt utredningen dock skulle med tanke på situationen om några år sannolikt vara ett bättre alternativ än separata verk, har utgångspunkten för beredningen varit att det inte är möjligt att uppnå de fördelar som eftersträvas med reformen med den nuvarande ämbetsverksstrukturen, utan strukturen utvecklas genom en sammanslagning av verkena.

Ett centralt mål för reformen är att förtydliga rollerna i fråga om produktionen av de informationsförvaltningstjänster som Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket behöver, och den vägen minska riskerna i anknytning till utvecklingen av datasystem. Det skulle vara möjligt att försöka nå målet genom att utveckla arbetsfördelningen och ansvarsfördelningen mellan verken och Lantmäteriverkets it-servicecentral. På kort sikt skulle detta vara det mest riskfria alternativet med tanke på kontinuiteten hos it-servicecentralens verksamheten som betjänar förvaltningsområdets ämbetsverk. Med tanke på Landsbygdsverkets och Livsmedelssäkerhetsverkets datasystem anser man dock att man genom en överföring av den del av it-servicecentralen som betjänar verken uppnår så betydande fördelar i fråga om effektivisering av ledningen, hanteringen av helheten samt underlättandet av samverkan och överföringen av information, att beredningen har gjorts utifrån detta alternativ.

Lösningen anses vara ändamålsenlig trots att den inverkar på produktionen av informationsförvaltningsservice för andra ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet. På grund av att man länge anlitat en gemensam servicecentral är helheten av datasystem inom förvaltningsområdet mycket enhetlig och systemen har byggts upp enligt samma arkitektur. På kort sikt är det inte möjligt att bryta upp helheten i delar utan avsevärda utgifter och risker för verksamheten. I det alternativ som föreslås överförs således it-servicecentralrollen från Lantmäteriverket till det verk som ska inrättas till den del som det är fråga om service som produceras bland annat för Naturresursinstitutet och jord- och skogsbruksministeriet. När verket inrättas bör särskild uppmärksamhet fästas vid att servicen fortsätter störningsfritt. Hos Lantmä-

teriverket blir den informationsförvaltning som betjänar verket självt, och som ursprungligen har byggts upp separat från ovannämnda datasystemshelhet.

3.3 De viktigaste förslagen

Det föreslås att Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket från och med den 1 januari 2019 bildar ett nytt ämbetsverk som hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Det nya verket fortsätter Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets verksamhet. Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket upphör i sin nuvarande form. Personalen, uppgifterna samt förbindelser och avtal samt de rättigheter och skyldigheter som följer av dem vid Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket övergår till det nya verket.

Det verk som ska inrättas bildar inom livsmedels- och jordbrukssektorn ett ämbetsverk med bred kompetens som verkar nationellt och internationellt och sköter administrativa uppgifter samt tillsyns-, forsknings-, service- och utvecklingsuppgifter. Verkets ansvarsområde täcker främjande, övervakning och forskning av säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsförnödenheter, djurens hälsa och välfärd samt växthälsa. Därtill täcker ansvarsområdet verkställighetsuppdrag som gäller åtgärder enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dem.

Till det verk som inrättas placeras från Lantmäteriverkets it-servicecentral sådana uppgifter som anknyter till produktion av informationsförvaltningsservice för det verk som inrättas. Utgångspunkten är att den it-verksamhet som överförs från olika ämbetsverk slås samman så att man kan gallra bort överlappningar och öka effektiviteten. De avdelningar som svarar för verkets kärnverksamheter ska dock ha huvudansvaret för verksamhetsledningen, utvecklingen, upprätthållandet och planeringen av finansieringsbehovet i fråga om systemen, och därför ska de ha behövlig mängd it-kunnande som är kopplad till substansen. Till det nya verket överförs den it-servicecentralroll som Lantmäteriverkets informationsservicecentral har i förhållande till andra ämbetsverk och inrättningar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Service kan även produceras på beställning för andra aktörer.

Till det nya verket överförs från Säkerhets- och kemikalieverket tillsynen över användningen av växtskyddsmedel både i fråga om den tillsyn som föreskrivs i lagen om växtskyddsmedel och i fråga om tvärvillkorskontrollen från ingången av 2019. Före 2016 sköttes de uppgifter som anknyter till tillsynen över användningen av växtskyddsmedel av tre centralförvaltningsmyndigheter: Säkerhets- och kemikalieverket, Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket. I nuläget sköts uppgifterna av Säkerhets- och kemikalieverket och av Landsbygdsverket när det gäller tillsynen över de krav som gäller miljöersättningen. Den föreslagna ändringen samlar uppgifterna till ett ställe, vilket eliminerar överlappningar. Hos Säkerhets- och kemikalieverket stannar fortsättningsvis riskbedömningen och godkännandet av växtskyddsmedel, koordineringen av handlingsprogrammet för hållbart nyttjande, tillsynen över handeln samt marknadstillsynen.

Det föreslås att det i lagen ska nämnas att främjande av export av livsmedel hör till verkets uppgifter, och detta förtydligar nuläget.

Utgångspunkten vid skapandet av verkets organisationsstruktur är särskilt beaktandet av kundrelationerna. Inom den nya organisationen ordnas det utbetalande organets uppgifter som baserar sig på Europeiska unionens lagstiftning som en separat verksamhetshelhet på ett ändamålsenligt sätt som motsvarar Europeiska unionens lagstiftning. Vid övergången till det nya ämbetsverket säkerställs det att det inte blir något avbrott i de nuvarande verkens verksamhet.

Det föreslås att det nya ämbetsverket ska heta Livsmedelsverket.

Bestämmelser om det nya ämbetsverkets ställning och verksamhetsramar föreslås ingå i en ny lag, genom vilken de nuvarande lagarna om Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket upphävs. Därtill görs i andra lagar nödvändiga ändringar på grund av inrättandet av det nya ämbetsverket.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Det nya verket inrättas inom ramen för rambesluten för statsfinanserna och de budgetenliga anslagen och årsverken.

Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets uppgifter överförs till det nya verket jämte omkostnadsanslagen enligt statens plan för de offentliga finanserna för åren 2019—2022 (moment 30.20.02 och 30.20.03). Ämbetsverkens eventuella anslag som överförs från tidigare år överförs till det nya verket. I budgetpropositionen för 2018 är anslaget för Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnadsmoment ca 38 miljoner euro och Landsbygdsverkets cirka 22 miljoner euro. De uppgifter som överförs från Lantmäteriverkets it-servicecentral övergår med sina anslag enligt planen för de offentliga finanserna (moment 30.70.01). På grund av att styrningsuppgifterna i fråga om tillsynen av användningen av växtskyddsmedel överförs från Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnadsmoment (moment 32.40.05), överförs till det nya verket 35 000 euro. Inrättandet av det nya verket och de arrangemang som det förutsätter beaktas i statens budgetproposition för 2019. Personalen vid Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket samt de delar av Lantmäteriverkets it-servicecentral som överförs, överförs den 1 januari 2019 till det nya ämbetsverk som inrättas. Konsekvenserna för personalen behandlas närmare i kapitel 4.4

På grund av landskapsreformen är avsikten att från och med ingången av 2020 till Livsmedelsverket överföra även vissa uppgifter från regionförvaltningsverken och närings-, trafik- och miljöcentralerna. I samband med detta överförs från momentet regionförvaltningsverkens omkostnader (28.40.01) under finansministeriets huvudtitel ett anslag på cirka en miljon euro till Livsmedelsverkets omkostnadsanslag. Dessutom överförs från momentet NTM-centralernas omkostnader (32.01.02) ett anslag som motsvarar ett årsverke till Livsmedelsverkets omkostnadsanslag. Konsekvenserna av uppgiftsöverföringarna beskrivs i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om genomförande av landskapsreformen och om omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter, som är avsedd att bli lämnad till riksdagen i mars 2018.

I det inledande skedet medför inrättandet av det nya verket utgifter. Utgifter uppkommer bl.a. för organisationsutveckling, samordning eller förnyande av administrativa datasystem och program samt för utveckling av gemensamma serviceprocesser. Ett lönesystem behöver också utvecklas för det nya verket. Eftersom ämbetsverkens lönenivå skiljer något på grund av skillnader i lönegrunderna i de olika verkens system, har ibruktagandet av det nya lönesystemet sannolikt kostnadseffekter. När det gäller övergångsperioden i fråga om lönesystemet torde det omfattas av det fullmaktsförfarande som ingår i statens budget för 2018 (moment 28.60.02). För att förfarandet ska kunna utvidgas till att gälla lönesystemet för det verk som nu ska inrättas, krävs det att det i budget- och ramförfarandet före ingåendet av avtalet avgörs hur de tilläggskostnader som fullmakten orsakar täcks med anslagsbesparingar för den organisation som inrättas för perioden efter år 2023.

Som helhet har det föreslagna ämbetsverket på lång sikt möjlighet att effektivisera sin verksamhet genom att kombinera funktioner och genom gemensam användning av resurser. Effektiviseringsmöjligheterna avser främst uppgifter inom informationsförvaltning och förvaltning. Andelen personalresurser inom dessa funktioner av de personalresurser som överförs till det nya ämbetsverket är en knapp tredjedel. I fråga om dessa uppgifter, särskilt ledningsuppgifterna, samt stabsuppgifterna i de verk som slås samman finns det överlappningar som till stor del kan minskas redan 2018—2021, förutsatt att man utnyttjar den naturliga avgången. Projektorganisationen för inrättandet av verket uppskattar att antalet ledningsuppgifter minskar cirka 20 procent, vilket innebär årliga besparingar som uppgår till cirka 1,2 miljoner euro efter det att omställningsskyddsåtgärder har upphört. Inom övriga uppgifter förekommer det nästan inte alls några överlappningar. Bland annat uppgifter inom tillsynen över ekologisk produktion och tvärvillkoren kan emellertid skötas genom närmare samarbete än för närvarande.

Utgifterna för lokaler minskas av att avsikten är att placera den personal som övergår från Lantmäteriverket och som arbetar i Helsingfors i Livsmedelssäkerhetsverkets nuvarande lokaler, som görs effektivare i fråga om utrymmes användningen och till sådana att de bättre möjliggör nya sätt att arbeta.

På lång sikt skapar de ovannämnda faktorerna för det nya verket en bättre ekonomisk bärkraft jämfört med de nuvarande verken och de stärker anpassningen till de knappare resurserna inom förvaltningen. Sammanslagningen av Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket är ägnad att säkerställa en enhetlig verksamhet som överensstämmer med kraven bland annat när det gäller tillsynen av stöd som betalas enligt tvärvillkoren och stöd för djur, och därmed att minska risken för att stödutgifter till någon del lämnas utanför unionens finansiering.

Med tanke på anpassningen till kommande sparmål inom förvaltningen är prioriteringen av uppgifter det väsentliga liksom även ordnandet av organisationen och uppgiftsbeskrivningarna till sådana att omorganisering av resurserna enligt växlande behov är så smidig som möjligt. Avsikten är att i alla lägen trygga verkets grundprocesser såsom ett störningsfritt verkställande av stödsystemen samt förebyggande och avvärjande av problem i fråga om kvaliteten och säkerheten hos livsmedel. Det är också viktigt att hålla en hög nivå på de informationsförvaltningstjänster som omfattas av serviceavtal. I fråga om grunduppgifterna är det i detta skede mycket svårt att bedöma från vilka uppgifter resurser kommer att frigöras för omplacering och i hurdan utsträckning. Lagstiftningsförslagen för den nya programperioden för den gemensamma jordbrukspolitikerna kommer enligt de uppgifter man har i nuläget att utfärdas efter de förslag som gäller budgetramarna sommaren 2018. Besluten om budgetramarna och lagstiftningen blir antagligen klara först på 2020 års sida, vilket innebär att reformen sannolikt inte kan träda i kraft ännu vid ingången av den nya budgetramperioden dvs. vid ingången av 2021, utan övergångsarrangemang kommer att behövas. Beslutet om budgetramar hänger också ihop med lösningar i samband med Storbritannien utträde ur Europeiska unionen samt tidtabellen för dem.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Sammanslagningen erbjuder en möjlighet till en äkta reform och modernisering av verksamhetssätten. Utvecklandet av datasystemen och utvecklandet av den digitala verksamhetsmiljön är också lättare än i nuläget då funktionerna finns i ett ämbetsverk. Samordningen av olika deluppgifter som anknyter till verkställigheten av stödsystem, kommissionens kontroller av system och rapporteringen till kommissionen skulle underlättas.

Ur den nya landskapsförvaltningens och kundernas synvinkel är styrningen från ett enhetligt verk sannolikt enhetligare och starkare än styrningen från två skilda ämbetsverk. Att anvis-

ningar och riktlinjer som gäller vissa tillsynsverksamheter i fortsättningen ges enbart av ett verk gör verksamheten överskådligare. En koncentrerad styrning av tillsynen över användningen av växtskyddsmedel till det verk som inrättas skulle förbättra enhetligheten i styrningen och skulle avlägsna överlappningar.

Det är möjligt att få myndighetsverksamheten effektivare på grund av de funktionella och organisatoriska ändringar som följer av reformen. Man räknar med att uppnå synergieffekter särskilt av att informationsförvaltningen organiseras på ett nytt sätt inom verket. Avsikten är att funktioner inom informationsförvaltningen som överförs från Lantmäteriverkets it-servicecentral delvis fördelas mellan de verksamhetsenheter som finns för verkets kärnprocesser, något som har konstaterats vara en effektiv verksamhetsmodell i många organisationer. I och med ämbetsverksreformen blir det också möjligt att avstå från tjänsteavtal inom informationsförvaltningen mellan de verk som är föremål för organisationsreformen.

Avsikten är att reformens verkningar bedöms i efterhand bl.a. med tanke på uppnåendet av synergieffekter.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Med en sammanslagning av Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket uppnår man en mera sammanhängande kedja inom livsmedelssektorn. Detta kan leda till ökad allmän kunskap om livsmedelssäkerhet och hjälpa förvaltningens kunder att få en bättre helhetsbild av myndighetsprocesserna. I det nya ämbetsverket kombineras en omfattande sakkunskap om primärproduktionen och livsmedelsbranschen, som effektivare än tidigare kunde betjäna hela samhället. Sammanslagningen av ämbetsverken främjar utvecklandet av elektroniska tjänster och förverkligandet av principen om ett enda serviceställe.

Propositionen har inga direkta miljökonsekvenser eller konsekvenser för kommunernas ställning.

4.4 Konsekvenser för personalen

Inrättandet av det nya Livsmedelsverket bedöms leda till att antalet uppgifter inom den högsta ledningen och antalet administrativa uppgifter minskar. Därtill avlägsnar de funktionella ändringar som anknyter till ämbetsverksreformen sannolikt överlappningar och effektiviserar skötseln av uppgifter. På lång sikt erbjuder reformen en möjlighet till en omorganisering av uppgifter samt till att genom utveckling av verksamhetssätten uppnå mera synergifördelar och större effektivitet. Av nämnda orsaker kan ämbetsverksreformen i fortsättningen leda till en minskning av personalantalet när man utnyttjar naturligt bortfall. Till exempel uppnår av de anställda vid Livsmedelssäkerhetsverket ca 100 personer den beräknade pensionsåldern åren 2018—2021.

Reformen förutsätter utveckling av personalens kompetens med tanke på den nya verksamhetsmiljön och eventuella nya uppgifter och verksamhetssätt. Reformen erbjuder samtidigt personalen möjlighet till utveckling av den egna kompetensen och expertisen samt till avancemang av karriären. För organisationen skapar reformen möjligheter att utnyttja personalens kompetens på ett nytt sätt.

I samband med reformen kan personalens uppgifter ändras, vilket även kan inverka på lönerna. Om de uppgifter som hör till en tjänst ändras väsentligt i samband med en omstrukturering och en ny tjänst inrättas i stället för den tidigare tjänsten iakttas i reformen förfarandet enligt 5 c § i statstjänstemannalagen (750/1994). Enligt den paragrafen kan den nya tjänsten första

RP 8/2018 rd

gången tillsätts utan att den förklaras ledig, om man till tjänsten utnämner en tjänsteman som utnämnts till en tjänst vid det ämbetsverk som omstruktureras.

Till det nya ämbetsverket övergår en personal som motsvarar sammanlagt cirka 980 årsverken.

Från Livsmedelssäkerhetsverket övergår till det nya verket en personal som motsvarar cirka 640 årsverken. De personer som övergår från Livsmedelssäkerhetsverket är huvudsakligen i tjänsteförhållande. Andelen personer i arbetsförhållande är cirka tio procent. Andelen visstidsanställd personal av den personal som övergår är cirka 14 procent.

Från Landsbygdsverket övergår till det nya verket en personal som motsvarar cirka 198 årsverken. De personer som övergår från Landsbygdsverket är i tjänsteförhållande. Andelen visstidsanställd personal av den personal som övergår är cirka 18 procent.

Från Lantmäteriverkets it-servicecentral övergår till det nya verket en personal som motsvarar cirka 142 årsverken från resultatenheter för kundlösningar och teknologilösningar. De personer som övergår från Lantmäteriverkets it-servicecentral är huvudsakligen i arbetsavtalsförhållande. Andelen visstidsanställd personal av den personal som övergår är cirka 17 procent.

Propositionen innehåller inget förslag om att arten av personalens anställningsförhållanden ska ändras. Uppgifterna för den personal i arbetsavtalsförhållande som överförs från Lantmäteriverkets it-servicecentral har inte samband med utövande av offentlig makt, utan de informationsförvaltningstjänster som produceras är sådana som också produceras inom den privata sektorn. Efter att verksamheten vid Livsmedelsverket inletts är det emellertid meningen att man ska utreda om det i det nya ämbetsverket finns behov av ändringar av anställningsförhållandets art i fråga om denna personal eller den personal som överförs från Livsmedelssäkerhetsverket. I propositionen föreslås det en övergångsbestämmelse om de övergångsarrangemang som gäller personalen i arbetsavtalsförhållande, eftersom bestämmelserna i 2 kap. i statstjänstemannalagen inte tillämpas på personal i arbetsavtalsförhållande. Bestämmelsen ska trygga likabehandling av anställda vid omställningen så att omställningsskyddet tillgodoses enligt lika principer oberoende av anställningsförhållandets art.

Utmärkande för det nya verket är ett modernt och nätverksbaserat arbetssätt. När verket inrättas koncentreras personalen inte till ett enda verksamhetsställe, utan den fortsätter arbetet i regionerna. Eftersom det nya verket har verksamhetsställen på de orter där huvuddelen av den personal som övergår till verket arbetar, bedöms det att reformen inte har betydande konsekvenser för personalens placering.

Man strävar efter att undvika flyttningar av personal från en ort till en annan. Om man dock i samband med reformen stannar för att överföra tjänster från en ort till en annan, får enligt 5 a § 3 mom. i statstjänstemannalagen en tjänst överföras utan samtycke från tjänstemannen om tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsregion. Däremot kan det nya verket erbjuda personalen bättre möjligheter till att byta arbetsort om den så önskar. Efter reformen är det nya verkets tjänster gemensamma och verket kan besluta om placeringen av dem.

En person i arbetsavtalsförhållande kan överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes pendlingsregion. Med pendlingsregion avses ett område enligt 1 kap. 9 § i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagservice (916/2012). I reformen iakttas god personalpolitik och finansministeriets anvisningar om personalpolitik. En lyckad ledning av förändringen förutsätter öppenhet och att personalen deltar i genomförandet. I samband med genomförandet av reformen bör man sörja för att personalen informeras och har möjlighet att påverka.

RP 8/2018 rd

Vid personalöverföringar mellan statliga ämbetsverk tillämpas bestämmelserna i 5a—5 c § i statstjänstemannalagen. Huvudregeln är då att tjänsterna och de tjänstemän som utnämns till tjänsterna överförs till samma ämbetsverk som uppgifterna överförs till. Personal som utnämns till tjänsteförhållanden för viss tid övergår till anställning vid ämbetsverket för den tid tjänsteförhållandet varar. Även personal i arbetsavtalsförhållanden övergår på motsvarande sätt till det nya ämbetsverket.

I statens tjänste- och arbetskollektivavtal har det avtalats om att vid organisationsreformer inleds beredningen av det nya ämbetsverkets lönesystem mellan ifrågavarande arbetsgivarmyndigheter och löntagarorganisationerna som en del av den övriga beredningen av reformen så fort som möjligt efter det att beslut om organisationsreformen fattas på regeringsnivå. Förhandlingarna om avtalet om ett lönesystem för det verk som inrättas genomförs med iakttagande av principerna i statens tjänste- och arbetskollektivavtal. I samband med förhandlingarna om lönesystemet beaktas även bestämmelserna om tryggnad av gamla löner i överförings-situationer enligt avtalen.

Tjänste- och arbetskollektivavtalen för de ämbetsverk som läggs ned upphör vid ikraftträdandet av den föreslagna lagen. Detta gäller även lönesystemen för de ämbetsverk som läggs ned.

Inom Livsmedelsverkets lönesystem kommer lönerna att i enlighet med enhetliga, ämbetsverksvisa grunder basera sig på uppgifternas svårighetsgrad och den individuella arbetsinsatsen. Lönesystemet tas i bruk under en övergångsperiod vars längd är högst fem år vid användning av en ovan i avsnitt 4.1 nämnd fullmakt i statsbudgeten. Detta är en lämplig och skälig tid vid en organisationsreform som grundar sig på lag.

Tjänsterna som generaldirektör och förvaltningsdirektör för det nya verket tillsätts före ikraftträdandet av lagen. Representanter för verkens personalorganisationer är med i den projektororganisation som bereder inrättandet av verket. För personalen har det ordnats personalmöten på vilka frågor och åtgärder i anknytning till inrättandet av det nya verket har behandlats. Verken kommer att behandla överföringen av personalen i sina egna samarbetsförfaranden.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Propositionens innehåll baserar sig på den beredning som gjorts i det projekt som tillsatts för sammanslagningen av verken och på den beredning som föregick projektet, och utkastet till proposition har behandlats i organen för projektororganisationen, där ledningen och personalen för de verk som slås samman och för Lantmäteriverket samt jord- och skogsbruksministeriet är representerade. Propositionen har därtill behandlats i samarbetsorganet för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

Utlåtanden om utkastet till regeringens proposition begärdes av närmare två hundra intressentorganisationer inom förvaltningsområdet, och därtill var begäran framlagd på jord- och skogsbruksministeriets webbplats och i statsrådets tjänst för projektinformation. Det kom in 55 utlåtanden.

Många av dem som lämnade utlåtande understöder målen i propositionen och instämmer i att inrättandet av det nya Livsmedelsverket understöder uppnåendet av dessa mål. I utlåtandena poängteras särskilt kundorienteringen och att informationssystemen och de elektroniska tjänsterna bör utvecklas.

En del av dem som lämnade utlåtande anser emellertid att samma mål eftersträvas redan inom den nuvarande organisationsmodellen och att en sammanslagning inte i sig gör den nya struk-

RP 8/2018 rd

turen mindre byråkratisk och att en effektivisering av verksamheten genom prioritering av uppgifter försvåras av att uppgifterna är lagstadgade och grundar sig på förpliktelser i Europeiska unionens lagstiftning. I synnerhet löntagarorganisationerna framförde sådana synpunkter. En del av dem som lämnade utlåtande är bekymrade över att landsbygdspolitik och ekonomiska aspekter kan få en överdimensionerad roll i det nya ämbetsverket i förhållande till de mål som gäller livsmedelssäkerhet och djurens välfärd.

Finansministeriet anser att propositionen borde innehålla mera specifika riktlinjer och mål som gäller de synergieffekter som kan uppnås och undanröjandet av överlappningar samt de därav följande resursbesparingarna och tidpunkten för dem. I vissa utlåtanden av löntagarorganisationer framförs att ämbetsverkens förvaltningspersonal redan nu är på en miniminivå och att inga resurser för allmän förvaltning kommer att överföras från Lantmäteriverket. I dessa utlåtanden fästs också uppmärksamhet vid de merkostnader och det extra arbete som uppkommer i det inledande skedet och krävs att det reserveras tillräckliga medel för samordning av lönesystemen.

Enligt finansministeriets uppfattning bör det övervägas om verket kunde inleda sin verksamhet först vid ingången av 2020 enligt samma tidtabell som landskapsreformen och den övriga omstruktureringen av den statliga ämbetsverksstrukturen i anknytning till landskapsreformen. Som motivering nämner finansministeriet bättre kontroll av de risker och negativa effekter som har samband med ackrediteringsförfarandet för utbetalande organ och utbetalningen av jordbrukarstöd. Även en av närings-, trafik- och miljöcentralerna och Löntagarorganisationen Pardia rf föreslår att tidpunkten för reformen ska flyttas. Största delen av regionförvaltningsverken anser att trots att uppgiftsöverföringarna sker vid olika tidpunkter måste den personal som i samband med landskapsreformen övergår från regionförvaltningsverken ges möjlighet att delta i utvecklingen av det nya ämbetsverkets verksamhetskultur och verksamhet samt att söka sig till uppgifter i det nya ämbetsverket.

Remissinstanserna understöder i princip förslaget att uppgiften som gäller främjande och styrning av export av livsmedel samt djur, växter och produkter från dem ska skrivas in i lagen. I utlåtandet av Finlands Veterinärförbund rf påpekas emellertid att ämbetsverket inte aktivt borde främja export av levande djur på grund av de djurskyddsproblem som är förknippade med transporten. Säkerhets- och kemikalieverket understöder en överföring av styrningen av tillsynen över användningen av växtskyddsmedel från säkerhets- och kemikalieverket till det nya Livsmedelsverket. Växtskyddsindustrin rf anser däremot att ändringen inte bör genomföras i detta sammanhang eftersom det inte har säkerställts att de resurser och den sakkunskap som uppgifterna kräver finns.

Flera remissinstanser betonar behovet av att också genom lagstiftning säkerställa en störningsfri verksamhet i ämbetsverket i samband med överföringen av uppgifterna. Övergångsbestämmelsen om inrättande av tjänsten som generaldirektör understöds, men vissa remissinstanser önskar att generaldirektören kunde börja tidigare än vad som föreslagits. Landsbygdsverket och Lantmäteriverket anser att det redan innan verket inleder sin verksamhet vore ändamålsenligt att vid jord- och skogsbruksministeriet inrätta också tjänsten som ämbetsverkets förvaltningsdirektör, som är central med tanke på organiseringen av verkets uppgifter samt med tanke på personalöverföringarna och valet av chefer. Lantmäteriverket föreslår att det ska övervägas om det inom samma tidtabell kunde inrättas också en tjänst som dataadministrationsdirektör för verket. Löntagarorganisationen Pardia rf anser att av jämlikhetsskäl borde alla som är anställda vid verket vara anställda i tjänsteförhållande.

Med anledning av utlåtandena har propositionen ändrats så att förutom tjänsten som generaldirektör kan tjänsten som förvaltningsdirektör inrättas och tillsätts redan innan lagen träder i kraft. Till följd av finansministeriets, Landsbygdsverkets, regionförvaltningsverkens, Naturre-

sursinstitutets och Maaseudun kehittäjä ry:s förslag preciserades de föreslagna bestämmelserna och motiveringen till propositionen också till vissa delar. Den tidpunkt när ämbetsverksreformen föreslås träda i kraft har inte ändrats. Projektet för inrättande av ämbetsverket tillsattes ursprungligen som ett separat projekt som inte hade direkt samband med landskapsreformen, och även om projekten har kopplingar, kan dessa inte anses vara så centrala att uppskjutandet av landskapsreformen skulle förutsätta att också inrättandet av det nya Livsmedelsverket måste skjutas upp.

Ett sammandrag av utlåtandena har publicerats i statsrådets tjänst för projektinformation.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen har samband med regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd) och regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om genomförande av landskapsreformen och om omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter, som är avsedd att bli lämnad till riksdagen i mars 2018.

De lagar som ingår i den sistnämnda propositionen avses träda i kraft från ingången av 2020. Med propositionen överförs av de uppgifter som för närvarande hör till regionförvaltningsverket till Livsmedelsverket bland annat tillsynen över försöksdjursverksamhet enligt lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål (497/2013) och tillsyns- och inspektionsuppgifter enligt lagen om medicinsk behandling av djur och lagen om utövning av veterinäryrket. Från regionförvaltningsverken överförs dessutom styrningen av livsmedelstillsynen och kontrollen av animaliska biprodukter samt ledningsansvaret för bekämpningen av djursjukdomar som ska bekämpas. Dessutom föreskrivs det att Livsmedelsverket ska sköta brådskande uppgifter utanför tjänstetid som gäller styrning av bekämpningen av djursjukdomar som lätt sprider sig och farliga djursjukdomar. Från närings-, trafik- och miljöcentralerna överförs vissa uppgifter i anslutning till överlåtelse av Gårdsbrukets utvecklingsfonds jordegendom vid nyskifte. Därtill är avsikten att Livsmedelsverket för register över privata veterinärtjänsteproducenter och veterinärtjänsteproducenter i landskapen.

Till övriga delar anvisas uppgifter som i nuläget föreskrivits för regionförvaltningsverken och närings-, trafik- och miljöcentralerna samt kommunerna och kommunalveterinärerna till landskapen genom att man ändrar ett stort antal lagar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. I flera lagar som ändras föreskrivs det också om Livsmedelssäkerhetsverkets eller Landsbygdsverkets uppgifter.

Avsikten är att de ändringar till lagen om Lantmäteriverket som behövs på grund av inrättandet av det nya verket tas in i en separat regeringsproposition. Den ovannämnda propositionen har samband med projektet för elektroniskt bostadsaktieregister (ASREK). Avsikten är att inrättandet av det nya verket beaktas i det sammanhanget och att bestämmelserna träder i kraft samtidigt med den lagstiftning som föreslås i denna proposition. I lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem ingår vissa bestämmelser om skötseln av uppgifter som överförs från Lantmäteriverket till det nya verket. För närvarande pågår dock en helhetsbedömning av aktualiteten och funktionaliteten hos nämnda lag samt om behövliga lagstiftningsändringar. Avsikten är att inrättandet av Livsmedelsverket beaktas i det sammanhanget.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om Livsmedelsverket

1 §. Ansvarsområde. Det föreslås att det i paragrafen föreskrivs om Livsmedelsverkets ansvarsområde och administrativa ställning.

Verkets ansvarsområde föreslås vara att ansvara för säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsinsatser, djurens hälsa och välfärd samt växthälsa, och för forskning i anslutning till dessa. Med produktionsinsatser avses här samma sak som med produktionsförmödenheter enligt lagen om Livsmedelssäkerhetsverket, dvs. utsäde, foder, gödselafabrikat, förökningsmaterial för växter och skogsodlingsmaterial. Till de produktionsinsatser som avses i paragrafen hör även växtskyddsmedel, och styrningen av tillsynen över användningen av dem överförs från Säkerhets- och kemikalieverket till det verk som ska inrättas.

Därtill hör till det nya verkets ansvarsområde verkställighetsuppdrag som gäller åtgärder enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dem. Till verket överförs sådana Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets uppgifter samt från Lantmäteriverkets it-servicecentral sådana informationsförvaltningsuppgifter som betjänar det verk som ska inrättas och vissa andra ämbetsverk inom förvaltningsområdet. Nämnade uppgifter som överförs till det nya verket beskrivs ovan i allmänna motiveringen.

Det föreslås att Livsmedelsverket finns inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

2 §. Uppgifter. Paragrafen föreslås innehålla bestämmelser om Livsmedelsverkets uppgifter. Eftersom merparten av verkets uppgifter finns angivna i ett stort antal speciallagar, fungerar uppgiftsförteckningen i 1 mom. i paragrafen som en informativ bestämmelse om verkets uppgiftshelhet. Med hjälp av momentets bestämmelser skapas en uppfattning om uppgiftshelhetens omfattning och också om de uppgifter om vilka det föreskrivs annanstans i lag.

Enligt 1 mom. 1 punkten hör till verket uppgifter i anknytning till ansvaret för förvaltning och tillsyn av sådana stöd och ersättningar som finansieras av EGFJ och Ejflu samt ansvaret för de datasystem de förutsätter och deras säkerhet dvs. uppgifter som utbetalande organ. Nationella bestämmelser om de stöd och ersättningar som finansieras ur ovannämnda fonder finns bland annat i lagen om direktstöd, lagen om programbaserade ersättningar, lagen om strukturstöd, lagen om utvecklingsstöd och lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter. De krav som anknyter till ordnandet av skötseln av uppgifterna som utbetalande organ behandlas närmare i samband med motiveringen till 3 §. Bestämmelser om de stöd och ersättningar som finansieras från EGFJ finns i lagen om direktstöd och i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter. Till uppgifterna som utbetalande organ hör t.ex. administrativa kontroller av ansökningar om jordbrukarstöd samt uppgifter i anslutning till beviljande, utbetalning, tillsyn, återkrav, verifieringskedjor och rapportering av jordbrukarstöd. Uppgifter som utbetalande organ som gäller stöd och ersättningar som betalas från Ejflu är t.ex. uppgifter i anknytning till granskning och godkännande av utbetalningar, inklusive administrativa kontroller och tillsyn på plats, samt uppgifter i anknytning till ansökningar om utbetalning och återkrav. Uppgifter som utbetalande organ sköts för närvarande även av kommuner och den statliga regionförvaltningen och i enlighet med regeringens propositioner med förslag till lagstiftning om landskapsreformen i fortsättningen av landskap. Angående uppgifterna har det har ingåtts avtal om skötsel av uppgifter som utbetalande organ.

RP 8/2018 rd

Enligt 1 mom. 2 punkten hör till verket även andra uppgifter i anknytning till verkställigheten av stöd och ersättningar som beviljas av EGFJ och Ejflu samt av nationella medel för jordbruk, trädgårdsodling och renhushållning, naturnärings, skolterna och åtgärder för utveckling av landsbygden. Därtill ska till verket höra andra uppgifter i anknytning till genomförandet av program för utveckling av landsbygden samt andra uppgifter i anknytning till verkställande av marknadsordningen för jordbruksprodukter än sådana uppgifter som anses vara uppgifter för det utbetalande organet.

Såsom andra uppgifter än uppgifter som utbetalande organ i fråga om stöd som finansieras av EGFJ och Ejflu sköter det verk som ska inrättas bl.a. uppgifter i anknytning till planeringen och utvecklandet av verkställandet av stödsystem. Därtill föreslås det att verket sköter uppgifter i anknytning till administrationen och verkställigheten av program som delfinansieras av Ejflus medel. I fråga om marknadsordningen för jordbruksprodukter sköter verket som andra uppgifter än uppgifter som utbetalande organ bl.a. uppgifter i anknytning till tillsynen över handelsnormerna för jordbruksprodukter.

Bestämmelser om nationellt finansierade stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen finns i lagen om nationella stöd, om stöd som beviljas renhushållningen och naturnärings bl.a. i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings, och om stöd som beviljas skolterna i skollagen. Nationellt finansierade stöd för utveckling av landsbygden är t.ex. nationella stöd som finansieras ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Uppgifter som anknyter till verkställigheten av nationella stöd täcker bl.a. uppgifter i anknytning till beviljade, utbetalning, tillsyn och återkrav av samt rapportering om stöden.

Enligt 3 punkten i momentet hör till verket ledning, utveckling, styrning och utförande av tillsyn och andra myndighetsåtgärder inom ansvarsområdet. Till nämnda uppgifter anknyter rikligt med specialbestämmelser som beskrivs i den allmänna motiveringen.

Tillsynen syftar på att säkerställa säkerheten, kvaliteten och spårbarheten hos livsmedel och primärprodukter samt deras produktionskedja. Övervakningen av livsmedelskedjan avser produktion, saluföring och annan släppande på marknaden, import och export samt marknadsföring av djur och växter samt produkter från dem och av jord- och skogsbrukets produktionsinsatser. Övervakningen baserar sig på den fleråriga nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan som verket utarbetat. Tillsynen av ansvarsområdet gäller också bl.a. sällskaps- och hobbydjurs välbefinnande samt veterinärers yrkesverksamhet och veterinärtjänster. Uppgifter i anknytning till beviljande och utbetalning av stöd sköter verket som en del av de uppgifter som avses i 1 och 2 punkten i momentet.

Utöver tillsyn nämns i paragrafen andra myndighetsåtgärder inom ansvarsområdet, vilket beror särskilt på Europaparlamentets och rådets förordning om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel (*nya kontrollförordningen*), som blir tillämplig den 14 december 2019. Förordningen skiljer åt offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Med annan offentlig verksamhet avses i förordningen annan verksamhet än offentlig kontroll, som utförs av de behöriga myndigheterna eller av den annan aktör med delegerade uppgifter, för att kontrollera om det förekommer djursjukdomar eller växtskadegörare, förebygga eller begränsa spridningen av sådana djursjukdomar eller växtskadegörare, utrota dessa djursjukdomar eller växtskadegörare, bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Momentens 4 punkt anknyter till det kommande verkets verksamhet som laboratorium som undersöker tillsyns- och kontrollprover, som utför laboratoriediagnostik av djursjukdomar samt verksamhet som referenslaboratorium. I de laboratorier som övergår från Livsmedelsä-

kerhetsverket till det nya verket utförs virologisk, bakteriologisk, parasitologisk och patologisk laboratoriediagnostik av djursjukdomar. Till den växtanalys som erbjuds hör laboratoriediagnostik av växtsjukdomar och växtskadegörare, utsäde, utsädespotatis, förökningsmaterial för växter och spannmål samt biotester av organiska gödsel-fabrikat. Av livsmedel, foder och gödsel-fabrikat görs mikrobiologiska, kemiska och organoleptiska analyser. Därtill hör till laboratoriernas uppgifter analyser av genetiskt modifierade livsmedel och foder. Till de uppgifter som nämns i punkten hör verksamhet som nationellt referenslaboratorium inom diagnostik av djur- och växtsjukdomar och livsmedels- och foderanalys samt verksamhet som referenslaboratorium för Internationella smittskyddsorganisationen för djur (OIE) i fråga om kräftpest.

I momentets 5 punkt nämns som verkets uppgifter riskbedömning, vetenskaplig forskning samt annan forskning och utredningar inom ansvarsområdet. Uppgifterna nämns också i den gällande lagen om Livsmedelssäkerhetsverket. Vetenskaplig riskbedömning som hör till verket är bland annat riskbedömning av djursjukdomar och växthälsa samt mikrobiologisk och kemisk riskbedömning av livsmedel. Riskbedömningens resultat används för riskhantering och som stöd för beslutsfattandet. Verkets forskningsverksamhet är så kallad sektorforskning, med vilket i detta sammanhang avses tillämpad forskningsverksamhet som är underställd ministeriet till skillnad från universitetens och högskolornas forskningsverksamhet.

Enligt 6 punkten hör till verket riskhantering och bedrägeribekämpning inom ansvarsområdet. Som en del av rikshanteringen utarbetar verket bl.a. beredskapsplaner med tanke på särskilda situationer som djursjukdomsepidemier. Bedrägeribekämpning är medlemsstaternas centrala skyldighet särskilt enligt Europeiska unionens lagstiftning om jordbruksstöd och marknadsordningar. Bedrägeribekämpningens betydelse framhävs även i och med den nya kontrollförfordningen. I den förordningen föreskrivs det bland annat om Europeiska unionens referenscentral som behandlar bl.a. livsmedelskedjans äkthet och integritet, och vilkas uppgift är att stöda kommissionens och medlemsstaternas verksamhet för att förhindra, upptäcka eller avvärja brott mot bestämmelserna på grund av bedrägerier eller svikligt förfarande.

Det föreslås att det i 7 punkten som Livsmedelsverkets uppgifter nämns främjande och styrning av export av livsmedel samt djur, växter och produkter från dem. I den gällande lagen om Livsmedelssäkerhetsverket nämns uppgifter i anknytning till export inte uttryckligen, men i lagens uppgiftsförteckning nämns internationellt samarbete, och inom ramen för det har man med de resurser som stått till buds deltagit särskilt i projekt som gäller inträde på marknaden för livsmedel och att stanna kvar på marknaden, och har man på andra sätt skapat förutsättningar för exporten. Till de tillsynsuppgifter som avses i lagen ingår även uppgifter som hänförs till exportinspektioner som förutsätts av tredjeländer och till beviljandet av exportintyg.

Den föreslagna punkten tillsammans med de tillsynsuppgifter som ingår i den föreslagna 3 mom. täcker de uppgifter som avser främjandet, styrningen, och tillsynen över exporten som Livsmedelsverket sköter och som gäller bl.a. deltagande i utredandet av krav som tredjeländer ställer och säkerställandet av att kraven uppfylls, deltagande i utarbetandet av olika handlingar samt ordnande av utbildning. Livsmedelsverket beslutar på samma sätt som för närvarande om de principer enligt vilka verket stöder exportprojekt. Bestämmelsen anger inte verksamhetens volym och resursnivå, utan stöd tillhandahålls inom ramen för verkets tillgängliga resurser. Aktörerna bibehåller fortsättningsvis huvudansvaret för utredandet av krav som tredjeländer ställer.

Under statsminister Sipiläs regeringsperiod från och med år 2015 har man särskilt satsat på exportfrämjande åtgärder då man beviljat Livsmedelssäkerhetsverket tilläggsfinansiering för viss tid för ändamålet. En av åtgärderna inom regeringsprogrammets spetsprojekt Bioekonomi och ren teknik är öppnandet av nya exportmarknader för livsmedel. Med åtgärden inleds nya projekt för inträde till marknaden, utvecklas system för exportkontroll och förbättras export-

RP 8/2018 rd

är avsikten inte att Livsmedelsverket skulle producera tjänster för Lantmäteriverket. It-servicecentralen har i liten grad producerat tjänster för instanser utanför förvaltningsområdet, år 2016 t.ex. för social- och hälsovårdsministeriet samt Tillsyns- och tillståndsverket för social- och hälsovården. Detta ska fortsättningsvis vara möjligt.

I det föreslagna 2 mom. regleras det inte de uppgifter som hänför sig till utvecklingen och upprätthållandet av landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem som redan hör till verket med stöd av 1 mom. 9 punkten såsom uppgifter inom verkets eget ansvarsområde. Saken har betydelse vid tillämpningen av 8 § i lagen om avgifter för informationsförvaltningens tjänster.

Enligt 3 mom. sköter Livsmedelsverket sådana uppgifter som gäller skogsbruk, fiskerinäring och vilthushållning som särskilt föreskrivits för verket eller som jord- och skogsbruksministeriet särskilt förordnar det att sköta. Nämnda uppgifter enligt lagen som övergår från Landsbygdsverket till Livsmedelsverket har beskrivits i den allmänna motiveringen. Till Livsmedelsverket övergår även uppgifterna som förvaltningsmyndighet samt verkställighetsuppgifter för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt. I de uppgifter som avses i momentet ingår inte uppgifter som utbetalande organ.

Enligt bemyndigandet att utfärda förordning i 4 mom. får om verkets uppgifter utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Ett motsvarande bemyndigande finns i den gällande lagen om Livsmedelssäkerhetsverket. Bemyndigandet har hittills inte används eftersom bestämmelser om verkets uppgifter finns huvudsakligen i flera sektorspecifika specialbestämmelser. Det är dock skäl att behålla bemyndigandet eftersom det är möjligt att det i framtiden på grund av Europeiska unionens rättsakter blir nödvändigt att utfärda närmare bestämmelser genom förordning om någon sådan uppgift som hänför sig till kommunikation, rapportering eller internationellt samarbete om vilken det inte finns uttrycklig speciallagstiftning.

3 §. Organisation. Utgångspunkten för den föreslagna paragrafen är att det verk som inrättas själv beslutar om den detaljerade organiseringen och ordnandet av den egna verksamheten. Om detta föreskrivs i verkets arbetsordning, som generaldirektören fastställer. Avsikten är att ge verket möjlighet till en smidig verksamhet och utveckling av verksamheten. I lagen föreskrivs det om verkets organisation endast till den del som det är nödvändigt på grund av krav på att hålla vissa funktioner separata och om deras oavhängighet samt för att säkerställa att förutsättningarna för godkännande som utbetalande organ uppfylls.

I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse med karaktären av ramverk, enligt vilken verkets organisation består av verkets verksamhetsenheter och av verksamhetsenheter som överstrider indelningen i verksamhetsenheter. Bestämmelsen möjliggör vid verket till exempel en traditionell linjeorganisation kompletterad med vissa funktioner som överskrider substansgränserna, en matrisorganisation eller en processtyrd organisation.

I 2—4 mom. föreskrivs det om de yttre ramarna för organiseringen av verksamheten. Enligt 2 mom. ska organisationen ordnas så att tillsynen samt det administrativa beslutsfattande som gäller enskilda och sammanslutningar funktionellt sett avskiljs från den vetenskapliga riskbedömningen, den vetenskapliga forskningen och laboratorieundersökningarna. Motsvarande bestämmelse finns i statsrådets förordning som utfärdats med stöd av lagen om Livsmedelssäkerhetsverket, men det föreslås att bestämmelsen tas in i lag på grund av dess betydelse.

På samma sätt som Livsmedelssäkerhetsverket ska verket sköta myndighets-, riskbedömnings- och forskningsuppgifter inom ansvarsområdet. Kravet på att separera funktionerna är väsentligt med tanke på tryggheten av kvaliteten och tillförlitligheten hos forskningen och den ve-

RP 8/2018 rd

tenskapliga informationen. Det praktiska genomförandet av separationen säkerställs genom åtgärder som anknyter både till verkets arbetsordning och praktiska verksamhets sätt. I fråga om riskbedömningen begränsas kravet till vetenskaplig riskbedömning dvs. den vetenskapliga processen, som omfattar identifiering av faran och beskrivning av den, bedömning av exponeringen och beskrivning av risken. Kravet gäller däremot inte sådan riskbedömning som är en normal del av verksamheten, såsom riskbaserad planering av tillsynen.

Det att laboratorieverksamheten ska vara oberoende baserar sig på kraven i Europeiska unionens lagstiftning och ackrediteringsstandarden. Den nya kontrollförordningen och de gällande bestämmelser som ersätts av den förutsätter att laboratorier som utövar myndighetstillsyn och nationella referenslaboratorier ska vara oberoende, opartiska och att de inte får ha intressekonflikter som kan inverka på deras verksamhet. Dessa laboratorier ska dessutom vara ackrediterade enligt standarden ISO/IEC 17025 (ISO/IEC 17025 Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier). Också denna standard kräver att laboratorieverksamheten är oberoende och opartisk. För att oavhängigheten ska garanteras ska laboratorieverksamheten organisatoriskt separeras från sådan annan verksamhet i organisationen som kan stå i intressekonflikt med laboratorieverksamheten.

I 2 mom. förutsätts det också att tillsynen samt det administrativa beslutsfattandet som gäller privata aktörer och sammanslutningar ska funktionellt sett avskiljas från uppgifter i anknytning till behandlingen av information som samlats in i statistiskt syfte. Från Lantmäteriverkets it-servicecentral överförs till det nya verket uppgifter i anknytning till utvecklandet och upprätthållandet av Naturresursinstitutets statistikverksamhet. Naturresursinstitutet är en i statistiklagen (280/2004) avsedd statistikmyndighet och för dess statistikframställning ställs det i lagen särskilda krav på opartiskhet och objektivitet. Den centrala principen är bevarandet av statistiksekretessen. Enligt lagen får sådan information som statistikmyndigheten erhållit för statistiska ändamål inte lämnas ut för att användas vid undersökningar eller utredningar, tillsyn, rättegångar, administrativt beslutsfattande eller vid någon annan motsvarande behandling av ärenden som gäller personer, företag, sammanslutningar eller stiftelser. Bevarandet av statistiksekretessen säkerställs i det nya verkets verksamhet genom att uppgifterna organiseras så att personal som sköter tillsynsuppgifter inte behandlar eller kommer åt uppgifter som samlats för statistiska ändamål. Kravet på att separera funktionerna gäller förutom Naturresursinstitutets statistik även behandlingen av uppgifter som samlats in för annan statistik. Kravet gäller endast uppgifter som enbart samlats in för statistiska ändamål. Statistik framställs också av uppgifter som samlats i landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem för andra ändamål såsom tillsyn, och kravet gäller naturligtvis inte sådan information.

De uppgifter utanför det egna ansvarsområdet för det nya verket som gäller naturtillgångar och om vilka det föreskrivs i 2 § 3 mom. i den föreslagna lagen utgör i förhållande till verkets uppgiftshelhet en liten med mångfacetterad grupp av uppgifter. Oberoende av hur uppgifterna organiseras inom verket, är det med tanke på skötseln av uppgifterna och en kostnadseffektiv styrning viktigt att koordineringen av uppgifterna är centraliserad.

Enligt 3 mom. ska uppgifterna som utbetalande organ inom verket ordnas till en helhet som kontinuerligt uppfyller kraven på förvaltningsstruktur och system för intern kontroll enligt Europeiska unionens lagstiftning samt de andra kraven för godkännande av det utbetalande organet.

De krav som gäller ordnandet av uppgifterna som utbetalande organ kommer i medlemsstaterna från direkt tillämplig EU-lagstiftning. I Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002, (*budgetförordningen*), förutsätts det att medlemsstaterna samarbetar med kommissionen i fråga om EGFJ och Ejflu så, att anslagen

används enligt principen om sund ekonomisk förvaltning och att det utses organ som ska ansvara för förvaltningen och kontrollen av unionens medel. Den horisontella förordningen innehåller allmänna bestämmelser om fonder bl.a. om finansiering av fondernas utgifter, utbetalande organ och attesterande organ samt om fondernas medelsförvaltning såsom budgetdisciplinen, utbetalningar och räkenskapsavslutning. I den horisontella förordningen ingår också bestämmelser om kontrollsystem och påföljder. Dessa bestämmelser gäller bl.a. allmänna principer för kontroller, administrativa påföljder, det integrerade administrations- och kontrollsystemet samt kontroller som medlemsstaterna och kommissionen utför.

Kommissionen har även antagit delegerade rättsakter och genomförandeakter om de frågor som den horisontella förordningen täcker. Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 908/2014 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 med beaktande av utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, regler om kontroller, värdepapper och öppenhet, (*förordningen om utbetalande organ*), samt den delegerade förordningen om utbetalande organ gäller särskilt uppgifterna för utbetalande organ. Dessa innehåller noggrannare bestämmelser än den horisontella förordningen om bl.a. förfarandet vid och förutsättningarna för godkännande av utbetalande organ, delegering av uppgifter som utbetalande organ, den ekonomiska förvaltningen av fonder, räkenskapsavslutning, samt regler om kontroller.

Enligt artikel 7 i den horisontella förordningen är utbetalande organ myndigheter eller organ i medlemsstaterna med ansvar för att förvalta och kontrollera de utgifter som avses i artikel 4.1 och artikel 5 i den horisontella förordningen. Enligt artikel 1 i förordningen om utbetalande organ ska medlemsstaterna utse en myndighet på ministerienivå som ska ansvara för utfärdande av godkännande av utbetalande organ samt för granskning och återkallande av godkännandet, om kontinuerlig övervakning över att kriterierna för det utbetalande organet är uppfyllda och för utförande av de uppgifter som tilldelats det utbetalande organet. I Finland är jord- och skogsbruksministeriet den behöriga myndigheten som avses i artikel 1 i förordningen om utbetalande organ. Bestämmelser om det utbetalande organet, godkännande av det och om dess uppgifter finns i budgetförordningen, den horisontella förordningen, förordningen om utbetalande organ och den delegerade förordningen om utbetalande organ. Utbetalande organ enligt artikel 7 i den horisontella förordningen föreslås vara Livsmedelsverket.

Kriterier för godkännande av det utbetalande organet finns i artikel 1 i den delegerade förordningen om utbetalande organ. Enligt artikel 1.1 ska ett organ för att bli godkänt i förhållande till de utbetalningar de gör och de uppgifter som de lämnar och sparar lämna tillräckliga garantier bl.a. för att ansökningarnas stödberättigande kontrolleras innan betalning beviljas, utbetalningarna redovisas exakt och fullständigt i räkenskaperna, de kontroller som föreskrivs i unionslagstiftningen genomförs och att nödvändiga handlingar lämnas in, hålls tillgängliga och bevaras på det föreskrivna sättet. För att ett organ ska bli godkänt som utbetalande organ ska det därtill enligt artikel 1.2 (Villkor för godkännande av utbetalande organ) ha en administrativ organisation och ett system för intern kontroll som uppfyller kriterierna i bilaga I när det gäller interna förhållanden, kontroller, information och kommunikation, och övervakning.

I bilaga I till den delegerade förordning om utbetalande organ finns detaljerade bestämmelser om det utbetalande organets interna förhållanden (organisation, krav avseende personalresurser, delegering), kontroller (förfarande för att godkänna betalningsanspråk, utbetalningsförfaranden, redovisningsförfaranden, rutiner för förskott och säkerheter, rutiner när det gäller skulder, verifikationskedja), information och kommunikation (kommunikation, säkerheten i informationssystem) samt om övervakning (kontinuerlig övervakning genom internkontroll, separat bedömning via en internrevisionsfunktion). Det utbetalande organet och ett organ till vilket uppgifter som utbetalande organ har delegerats ska kontinuerligt uppfylla nämnda krav.

Enligt den delegerade förordningen om utbetalande organ ska det utbetalande organet ha en organisatorisk struktur som bl.a. säkrar en tydlig fördelning av befogenheter och ansvarsområden på alla operativa nivåer. Vidare ska enligt förordningen den organisatoriska strukturen säkra separering av de tre funktionerna dvs. godkännande och kontroll av utbetalningar, verkställande av utbetalningar samt redovisning av alla utbetalningar. Enligt det krav för godkännande av det utbetalande organet som gäller den organisatoriska strukturen ska det utbetalande organets organisatoriska struktur innefatta tekniska tjänster och intern revision. Den interna revisionens arbete gäller alla nivåer i det utbetalande organet och arbetet ska genomföras enligt internationellt erkända standarder. Det utbetalande organets interna revision är en central aktör när det utbetalande organets direktör avger en i artikel 3 i förordningen om utbetalande organ avsedd förvaltningsförklaring enligt modellen i bilaga I till förordningen, om det utbetalande organets räkenskaper till Europeiska kommissionen. Det utbetalande organets interna revisions arbete behandlas och beskrivs med vitsord i den rapport som det utbetalande organets attesterande organ lämnar till Europeiska kommissionen.

Enligt de ackrediteringskriterier som avser personalresurser ska det utbetalande organet bl.a. avsätta de personalresurser som krävs för att utföra verksamheten och säkerställa den tekniska kompetens som krävs på olika nivåer av verksamheten. Arbetsuppgifterna för varje anställd ska fastställas i en skriftlig arbetsbeskrivning, vilket även innefattar fastställandet av ekonomiska begränsningar för dennes befogenheter. Fördelningen av arbetsuppgifter ska vara sådan att ingen anställd har ansvar för fler än en av uppgifterna när det gäller godkännande, utbetalning eller bokföring av belopp som ska belasta EGFJ eller Ejflu, och att ingen anställd utför någon av dessa uppgifter utan överinsyn av en annan anställd.

Enligt det kriterium som gäller säkerheten i det utbetalande organets informationssystem ska säkerheten i informationssystemen från och med oktober 2016 certifieras enligt ISO 27001. Informationssystemen har en central roll med tanke på en sund förvaltning av Europeiska unionens medel. Enligt det ackrediteringskriterium som gäller kommunikation ska bl.a. databaserna uppdateras i god tid. Informationssystemen och det att de är uppdaterade har således en central roll även i den interna revisionens och det attesterande organets revisionsarbete.

Kommissionen utför granskningar i varje medlemsstat flera gånger per år. Vid granskningarna går man vanligen igenom hela förvaltnings- och tillsynssystemet för de stödsystem som granskas. Till varje granskning som kommissionen utför an knyter en risk för finansiella korrigeringar genom vilka kommissionen minskar mängden Europeiska unionens medel som intäktsförs i medlemsstaten. Beloppen för de finansiella korrigeringarna kan uppgå till tiotals miljoner euro. En del av granskningarna riktas uttryckligen till kontroll av att det utbetalande organets ackrediteringskriterier uppfylls. Underlåtelse att iaktta ackrediteringskriterierna eller allvarliga brister i iakttagandet av ackrediteringskriterierna kan även konstateras i matrisen i den bedömning av överensstämmelsen med ackrediteringskriterierna som bifogas till det attesterande organets årliga rapport som utarbetas i samband med avslutandet av räkenskaperna

Det att ett eller flera ackrediteringskriterier inte iakttas eller en allvarlig brist i iakttagandet orsakar unionens budget en allvarlig risk för ekonomisk skada. Enligt kommissionens dokument (C(2015) 3675, 8.6.2015) är utgångspunkten en finansiell korrigering på fem procent, om bristen avser något av följande tre områden: organisatorisk struktur, kontroller och kontinuerlig övervakning. På motsvarande sätt är utgångspunkten en korrigering på två procent om bristen gäller något av följande fem områden: personalresurser, delegerade uppgifter, kommunikation, säkerheten i informationssystem, internrevision. Om bristen inverkar på alla utgifter som det utbetalande organet utbetalat, är utgångspunkten för den finansiella korrigering som kommissionen föreslår det totala beloppet av de utgifter som det utbetalande organet utbetalat. En sådan faktor som inverkar på alla det utbetalande organets utgifter är särskilt kriteriet beträff-

fande den organisatoriska strukturen och därmed är risken för finansiella korrigeringar på grund av det avsevärd.

Såsom behörig myndighet ska jord- och skogsbruksministeriet kontinuerligt övervaka det utbetalande organet som ministeriet ansvarar för, och följa att ackrediteringskriterierna för det utbetalande organet uppfylls. Om kommissionen konstaterar att den behöriga myndigheten inte har utarbetat en plan för korrigering av den brist som avser det utbetalande organets ackreditering eller att den inte har återkallat ackrediteringen fastän det utbetalande organet inte har genomfört korrigeringsplanen inom utsatt tid, ber kommissionen den behöriga myndigheten återkalla ackrediteringen, om de behövliga ändringarna inte vidtas inom den tid som kommissionen utsätter. I en sådan situation kan kommissionen besluta om användning av förfarandet med kontroll av överensstämmelse på bristerna och den finansiella korrigering som följer av det.

Med tanke på risken för finansiella korrigeringar är det viktigt med en enhetligt fungerande helhet utbetalande organ som omfattar alla uppgifter som anknyter till Ejflu och EGFJ samt verkställighetsuppgifter beträffande nationella medel med nära anknytning till dem, samt de aktörer och myndigheter som deltar i verkställigheten. Av denna anledning ska enligt paragrafens föreslagna 3 mom. till samma helhet även hänföras andra uppgifter som anknyter till stödssystem och åtgärder som hör till det integrerade administrations- och kontrollsystemet eller till stöd för jordbrukssektorn enligt fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen. Till helheten ska således även hänföras i artikel 72.4 i den horisontella förordningen avsedda stödssystem och åtgärder. I Finland har man tagit i bruk det integrerade administrations- och kontrollsystemet som avses i kapitel II i den horisontella förordningen, vilket innebär bl.a. att nationellt finansierade jordbrukarstöd ansöks med samma ansökan som t.ex. Europeiska unionens direkta stöd och arealbaserade programbaserade ersättningar till jordbrukare. Således blir bestämmelserna och kraven i den horisontella förordningen om det integrerade administrations- och kontrollsystemet i huvudsak tillämpliga också på nationellt finansierade jordbrukarstöd. Enligt artikel 68 i den horisontella förordningen ska det integrerade administrations- och kontrollsystemet omfatta bl.a. en datoriserad databas, ett system för identifiering och registrering av stödrättigheter, stödansökningar och stödanspråk och ett integrerat kontrollsystem.

Beslutet i Finland om ibruktagandet av det integrerade administrations- och kontrollsystemet innebär i fråga om de nationella stöden att samma processer ska iakttas vid ansökning av stöd, registrering och i fråga om datasystem. Det integrerade administrations- och kontrollsystemet skapar klara gränser både för datasystemen och för verkställigheten av de stödssystem som administreras genom systemet. Det integrerade administrations- och kontrollsystemet omfattar jordbrukarstöd från EGFJ, jordbrukarersättningar från Ejflu och verkställighetsuppgifter beträffande nationella medel med nära anknytning till dem, samt de aktörer och myndigheter som deltar i verkställigheten. Med en enhetlig helhet utbetalande organ som täcker hela det integrerade administrations- och kontrollsystemet kan man försäkra sig om att Europeiska unionens medel riktas i enlighet med bestämmelserna och effektivt till de åtgärder som anges i Europeiska unionens rättsakter och i programmet.

Inom Europeiska unionen hör jordbrukets stödpolitik till Europeiska unionens exklusiva behörighet, vilket innebär att unionspolitikens medel är primära och att nationell jordbrukspolitik kan utövas endast inom de ramar som Europeiska unionens rättsakter och Europas kommissions beslut tillåter. I fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen avtalades det om stöd enligt artikel 141 och 142. Om stöd enligt den sistnämnda artikeln gäller för närvarande kommissionens beslut (C(2009) 3067 final) om systemet för långsiktigt nationellt stöd till jordbruket i de nordliga områdena i Finland, sådant det lyder ändrat genom besluten C(2009)9122, C(2013)2809 och C(2015) 2790. Stöd enligt artikel 141 togs in i artikel 214 a (Nationellt stöd till vissa sektorer i Finland) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

RP 8/2018 rd

nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007.

Det föreslås att det i paragrafens 4 mom. föreskrivs att till den helhet som avses i 3 mom. även kan hänföras andra uppgifter när det är ändamålsenligt med tanke på skötseln av uppgifterna. Det är t.ex. fråga om uppgifter i anknytning till förvaltningen av program som finansieras från Ejflu. Enligt 9 § i programförvaltningslagen svarar Landsbygdsverket för planeringen, utvecklingen och övervakningen av verkställigheten av program för landsbygdsutveckling. Därtill leder och övervakar Landsbygdsverket de förmedlande organ som avses i 10 § och de lokala aktionsgrupperna när de sköter uppgifter som gäller verkställigheten av program. Unionslagstiftningen försätter inte att dessa uppgifter sköts i samma organisatoriska helhet och under samma ledning som uppgifterna som utbetalande organ, men för en effektiv och kontrollerad verkställighet av programmet för utveckling av landsbygden och processen för genomförande av stöden samt med tanke på hanteringen av risken för finansiell korrigerings på grund av kommissionens kontroller finns det dock fördelar med att organisera uppgifterna i samband med helheten utbetalande organ. När helheten organiseras ska dock kraven om åtskiljande av skötseln av uppgifter i artikel 65.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 beaktas.

4 §. Ledning och beslutanderätt. Enligt 1 mom. leds Livsmedelsverket av en generaldirektör. Enligt förslaget utses generaldirektören av statsrådet. Bestämmelser om behörighetskraven för generaldirektören finns i 8 § 2 mom. i statstjänstemannalagen.

Enligt det föreslagna 2 mom. avgör generaldirektören de ärenden som inkommer på verket, om inte något annat föreskrivs eller om inte något annat bestäms i arbetsordningen.

Enligt 3 mom. får generaldirektören förbehålla sig avgörandet av ett sådant enskilt ärende där beslut enligt arbetsordningen ska fattas av någon annan tjänsteman. Ett undantag i fråga om övertagningsrätten utgörs dock av ärenden som enligt unionslagstiftningen ankommer på den person som ansvarar för det utbetalande organet. Ovan i motiveringen till 3 § har de ansvar som anknyter till skötseln av uppgifter som utbetalande organ och förvaltningsförklaringen enligt förordningen om utbetalande organ beskrivits. Om ansvaret för ledningen av en helhet som är verkets interna och som godkänts som utbetalande organ, i arbetsordningen delegeras till en lägre nivå än generaldirektören, kan generaldirektören inte i enskilda fall överta avgörandet i fråga om uppgifter som enligt unionens rättsakter hör till ledningen av det utbetalande organet, t.ex. beslut om utbetalning av stöd, utan ansvaret ska vara i samma händer. Åliggandena för det utbetalande organets direktör kräver mycket arbetstid, och därför är det vanligt i Europeiska unionens medlemsstater att direktören för hela verket är den person som ansvarar för det utbetalande organet endast om huvuddelen av verkets uppgifter utgörs av uppgifter som utbetalande organ. I andra fall delegeras ansvaret för ledningen av det utbetalande organet till en annan person.

5 §. Styrning och skyldighet att lämna uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om Livsmedelsverkets skyldighet att vid skötseln av sina uppgifter fullfölja de mål som ställts av jord- och skogsbruksministeriet och utföra de berednings-, tillsyns- och utvärderingsuppdrag som getts av jord- och skogsbruksministeriet. Verket ska trots sekretessbestämmelserna lämna jord- och skogsbruksministeriet de nödvändiga uppgifter och handlingar som ministeriet behöver för skötseln av sina lagstadgade uppgifter. Med de föreslagna bestämmelserna tryggas särskilt de nödvändiga rättigheter till styrning och rätt att få uppgifter som anknyter till jord- och skogsbruksministeriets ställning som den nationella behöriga myndighet som avses i unionslagstiftningen och som den förvaltningsmyndighet som avses i artikel 66 i landsbygdsför-

ordningen, och som är mer omfattande än normalt mellan ett ministerium och ett verk som är underställt ministeriet. Paragrafens innehåll motsvarar 3 § i lagen om Landsbygdsverket.

6 §. *Ingående av avtal samt beställda undersökningar.* Enligt paragrafen kan verket ingå avtal om uppgifter som anknyter till verksamheten och om undersökningar som gäller ansvarsområdet samt om samarbete för genomförandet av forskningsprogram. Därtill kan verket inom ramen för sin budget anlita sakkunniga för sporadiska behov. Enligt 2 mom. kan verket på beställning utföra utredningar och undersökningar samt ge andra sakkunnigtjänster inom sitt ansvarsområde.

7 §. *Förande av statens talan.* I paragrafen föreskrivs det att Livsmedelsverket är behörigt att kära och svara på statens vägnar samt bevaka vid domstolar, hos andra myndigheter och vid förrättningar statens rätt och fördel i de ärendena som ankommer på verket, om inte annat föreskrivs någon annanstans. Behörigheten begränsas till nationella domstolar. Särskilda bestämmelser gäller om företrädande av Finland i Europeiska unionens domstol.

Motsvarande bestämmelse finns i statsrådets förordning om Livsmedelssäkerhetsverket. I lagen om Landsbygdsverket nämns därtill som verkets uppgift att sköta statens intressebevakning när det gäller stöd i form av lån, statsborgen, skuldsanering och statens ansvarsförbindelser. Med detta avses t.ex. att verka för staten i företagssanerings- och konkursituationer när statens fordran anknyter till stöd eller ersättningar som Landsbygdsverket förvaltar. De föreslagna bestämmelserna samlar de nuvarande bestämmelserna på lagnivå.

8 §. *Avgifter för prestationerna.* I 1 mom. hänvisas det beträffande avgifter för verkets prestationer till lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), som gäller de allmänna grunderna för avgifter för statliga myndigheters prestationer och storleken på de avgifter som tas ut för prestationerna, samt andra grunder för avgifterna. Bestämmelser om avgifter för verkets offentligt rättsliga prestationer finns i huvudsak i jord- och skogsbruksministeriets förordning som utfärdas med stöd av nämnda lag.

I momentet hänvisas det också i fråga om avgifterna till speciallagar och Europeiska unionens rättsakter. Grunderna för avgifter för prestationerna regleras huvudsakligen i Europeiska unionens lagstiftning, särskilt i Europaparlamentets och rådets förordning om offentlig kontroll, som harmoniserar bl.a. avgifterna för slakteriövervakning, övervakning av mjölkproduktion, veterinär gränskontroll och övervakning av växtprodukter som importerats till unionen. Därtill finns det bestämmelser i nationella speciallagar om avgifter för vissa prestationer, som tillämpas i stället för lagen om grunderna för avgifter till staten eller som kompletterar den lagen. Till exempel finns det i 58 f § i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter bestämmelser om att statliga myndigheters kontroller av handelsnormerna är avgiftsbelagda när de ingår i en tillsynsplan som avses i 48 § i livsmedelslagen.

Paragrafens 2 mom. gäller avgifter för informationsförvaltningstjänster som produceras enligt 2 § 2 mom. i lagen. När det gäller avgifter för tjänster som produceras för ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet samt för andra aktörer som sköter offentliga uppgifter, avtalas det om dem i de serviceavtal som ingås med kunderna. Avgifterna ska täcka de totalkostnader som prestationerna medför för verket. Bestämmelsen gäller inte informationsförvaltningstjänster som produceras för eventuella andra aktörer, fastän verket kan producera sådana tjänster på beställning såsom i 6 § avsedda sakkunnigtjänster. De nämnda tjänsterna ska prissättas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten, dvs. enligt företagsekonomiska grunder.

9 §. *Närmare bestämmelser och föreskrifter.* Enligt 1 mom. får närmare bestämmelser om verkets ledande tjänstemän, behörighetsvillkor och anställningen av personal utfärdas genom

förordning av statsrådet. Eftersom förutsättningarna för ackreditering av verket som ett i Europeiska unionens lagstiftning avsett utbetalande organ har samband med verkets organisation och ordnandet av den interna förvaltningen, ingår i paragrafen en fullmakt att genom förordning av statsrådets utfärda närmare bestämmelser om ordnandet av uppgifterna som utbetalande organ inom verket. Det kan också vara nödvändigt att genom förordning föreskriva om organiseringen av de uppgifter som enligt 3 § ska organiseras i samband med uppgifterna som utbetalande organ, och därför täcker den föreslagna fullmaktsbestämmelsen också dessa uppgifter.

Enligt 2 mom. föreskrivs det i verkets arbetsordning om verkets organisation, interna arbetsfördelning, behandlingen och avgörandet av ärenden samt den övriga organiseringen av funktionerna. Arbetsordningen ska fastställas av generaldirektören.

10 §. Ikraftträdande. I paragrafens 1 mom. ingår en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse. I 2 mom. föreskrivs det om upphävande av lagen om Livsmedelssäkerhetsverket och lagen om Landsbygdsverket.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 3 mom. avses med en hänvisning i någon annan lag eller förordning till Livsmedelssäkerhetsverket eller Landsbygdsverket efter ikraftträdandet av lagen det verk som ska inrättas.

11 §. Övergångsbestämmelser. I 1 mom. föreskrivs det att Livsmedelsverket fortsätter Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets verksamhet.

Enligt förslaget tas det i 1 och 2 mom. i paragrafen in övergångsbestämmelser, enligt vilka gällande avtal och förbindelser som gäller skötseln av Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets uppgifter samt skötseln av informationsförvaltningsuppgifter som överförs från Lantmäteriverket, övergår vid ikraftträdandet av lagen på Livsmedelsverket. Det att det nya verket blir avtalspart kommer således inte ur avtalsparternas synvinkel att leda till någon principiell eller avsevärd förändring i avtalsförhållandet jämfört med nuläget.

Därtill föreslås en bestämmelse om att verkens arbetsgivarställning och de skyldigheter som anknyter till den övergår vid ikraftträdandet av lagen på Livsmedelsverket. Livsmedelsverket svarar således för alla de arbetsgivarskyldigheter som har uppkommit före ikraftträdandet av lagen beträffande de som sköter uppgifter vid Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket samt de som sköter sådana uppgifter vid Lantmäteriverkets it-servicecentral som övergår till Livsmedelsverket. Dessa skyldigheter kan gälla t.ex. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda arbetslöshetsförsäkringspremiens självriskpremier eller andra motsvarande avgifter.

Enligt 3 mom. tillämpas de föreslagna övergångsbestämmelserna om avtal och förbindelser dock inte om något annat föranleds av deras innehåll. Det kan t.ex. uttryckligen framgå av avtalet att det inte är avsett att fortsätta efter en sådan organisationsförändring som här beskrivs. I praktiken kräver flera av de avtal som Lantmäteriverket ingått och som anknyter till it-servicecentralens uppgifter förnyande när det nya verket inrättas. Till det nya verket övergår endast de ärenden, avtal och förbindelser som gäller it-servicecentralens yttre tjänsteproduktion så, att de tjänster som produceras för Lantmäteriverket självt inte äventyras.

Omnämmandet i de föreslagna övergångsbestämmelserna om fortsättandet av verksamheten vid de verk som läggs ned innebär för arkivens del att de övergår till ansvaret för det verk som inrättas. De gamla arkiv som gäller de uppgifter som överförs från Lantmäteriverket övergår dock inte på basis av övergångsbestämmelserna, men de handlingar som gäller oavslutade ärenden överlämnas permanent till det nya verkets arkiv.

12 §. Övergångsbestämmelser som gäller personalen. I paragrafens 1 mom. föreslås en hänvisning till 5 a—5 c § i statstjänstemannalagen, som gäller ställningen för personalen i tjänsteförhållande i samband med omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen. Bestämmelsernas innehåll beskrivs i avsnitt 4.4 i den allmänna motiveringen. Grundtanken är att tjänsterna och de tjänstemän som utnämnts för dem övergår till samma verk som uppgifterna. När en tjänst överförs inom samma pendlingsområde behövs inte tjänstemannens samtycke för överföringen. Om de uppgifter som hör till en tjänst ändras väsentligt i samband med en omstrukturering och en ny tjänst inrättas i stället för den tidigare tjänsten, kan den nya tjänsten första gången tillsättas utan att den förklaras ledig, om man till tjänsten utnämner en tjänsteman som utnämnts till en tjänst vid det ämbetsverk som omstruktureras. Bestämmelserna tillämpas endast på tjänstemän. På villkoren för en tjänstemans anställningsförhållande tillämpas vad som därom har avtalats i tjänstekollektivavtal eller vad som föreskrivs i lag.

I paragrafens 2—5 mom. föreskrivs det om de övergångsarrangemang som gäller personalen i arbetsavtalsförhållande. Med dem säkerställs personalens jämlikhet i ändringen så, att omställningsskyddet bestäms enligt samma principer oberoende av anställningsförhållandets art. Enligt 2 mom. övergår den personal i arbetsavtalsförhållande som sköter uppgifter vid Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket samt den personal i arbetsavtalsförhållande vid Lantmäteriverkets it-servicecentral som sköter uppgifter som överförs till Livsmedelsverket vid ikraftträdandet av lagen till anställning hos Livsmedelsverket i arbetsavtalsförhållande. Personal i arbetsavtalsförhållande för viss tid överförs till verket för den tid anställningsförhållandet varar. Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i 5 a § i statstjänstemannalagen som tillämpas på tjänstemän.

Enligt 3 mom. ska vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet, anställningsförhållandet för den personal som överförs anses ha fortgått oavbrutet hos staten. Enligt 4 mom. kan en person i arbetsavtalsförhållande överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes egen pendlingsregion. Motsvarande bestämmelse finns i 5 a § 3 mom. i tjänstemannalagen. I 5 mom. föreslås en hänvisning till gällande arbetskollektivavtal och till den lagstiftning som ska tillämpas på arbetsavtalsförhållandet.

I 6 mom. föreslås det en bestämmelse om att jord- och skogsbruksministeriet kan inrätta tjänsten som det nya verkets generaldirektör och tjänsten som det nya verkets förvaltningsdirektör före lagens ikraftträdande. Övergångsbestämmelsen är nödvändig för att säkerställa det nya verkets organisering. Tjänsten som generaldirektör inrättas så snart som möjligt efter det att lagen har blivit stadfäst, så att tjänsteutövningen kan inledas i början av hösten 2018. Tjänsten inrättas först vid jord- och skogsbruksministeriet, varifrån den vid ikraftträdandet av lagen överförs till det nya verket. Generaldirektörens roll i inledandet av verksamheten är central, eftersom han eller hon beslutar om verkets organisation och delegering av befogenheter. Förvaltningsdirektören har en central roll som stöd för generaldirektören bland annat vid tillsättning av uppgifterna inom den övriga ledningen samt organisering av andra administrativa och lagstadgade funktioner. Jord- och skogsbruksministeriet kan före lagens ikraftträdande inrätta tjänsten som förvaltningsdirektör från och med den 1 januari 2019 och utnämna en tjänsteman till tjänsten. Avsikten är dessutom att en tjänsteman utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid vid jord- och skogsbruksministeriet för att förbereda genomförandet av reformen redan under 2018, och på så sätt säkerställa en smidig överföring av uppgifterna. Tjänsterna som generaldirektör och förvaltningsdirektör tillsätts enligt tjänstemannalagstiftningen. Enligt 5 c § i tjänstemannalagen ska tjänsten som generaldirektör tillsättas genom ett offentligt anmälningförfarande i samband med omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen. Avsikten är att efter att de nämnda direktörerna utnämnts tillsätts de andra uppgifterna i verkets ledning vid ingången av 2019 genom ett anmälningförfarande för den personal som övergår till verket.

1.2 Lagen om växtskyddsmedel

20 §. Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. 1 punkten ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

24 §. Tillsynsmyndigheter. På grund av att tillsynen över användningen av växtskyddsmedel överförs från Säkerhets- och kemikalieverket till Livsmedelsverket, ändras paragrafens 1 mom. genom att man i den noga avgränsat föreskriver om arbetsfördelningen mellan nämnda verk i fråga om tillsynen av bestämmelserna i växtskyddsmedelsförordningen och lagen om växtskyddsmedel samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt om ordnandet av tillsynen.

Det föreslås att till Säkerhets- och kemikalieverket hör uppgifter i anknytning till tillsynen av växtskyddsmedel dvs. tillsynen över produkter, såsom styrning av tillsynen över utsläppande på marknaden som avses i 5 § och hantering och lagring som avses i 7 § till den del som hanteringen och lagringen sköts av importören eller distributören. Tillsynen över utsläppandet på marknaden omfattar tillsyn över att de produkter som finns på marknaden har ett i artikel 28 i växtskyddsmedelsförordningen avsett produktgodkännande för utsläppande på marknaden dvs. att de är godkända enligt bestämmelserna. Därtill ska produkter som finns på marknaden ha försäljningsemballage som motsvarar föreskrifterna och produkternas formulering ska vara riktig. För att säkerställa att tillsynen kan genomföras i alla situationer, hör till Säkerhets- och kemikalieverket också sådan annan tillsyn över växtskyddsmedel som inte uttryckligen har föreskrivits vara Livsmedelsverkets uppgift.

Till Livsmedelsverkets behörighet hör tillsynsuppgifter i anslutning till användningen av växtskyddsmedel. Verket styr tillsynen över artikel 55 i växtskyddsmedelsförordningen om korrekt användning av växtskyddsmedel. Verket ansvarar för tillsynen över användning av växtskyddsmedel i yrkesverksamhet enligt 17 § i lagen. Denna tillsyn innefattar övervakning av att användaren har en examen som avses i 10 § samt annan tillsyn över användningen av växtskyddsmedel. Tillsynen över användningen av växtskyddsmedel omfattar också övervakning av att de som använder växtskyddsmedel iakttar de säkerhetskrav och krav på testning som i 12 § ställs på spridningsutrustningen. Till Livsmedelsverket hör därtill tillsynen över hantering och lagring som avses i 7 § till den del som hanteringen och lagringen utförs av en jordbrukare eller någon annan yrkesmässig användare.

25 §. Auktoriserade inspektörer. Det föreslås att det till paragrafens 1 mom. fogas utöver för Säkerhets- och kemikalieverket även för Livsmedelsverket en möjlighet att använda inspektörer som den skriftligen bemyndigat.

27 §. Sakkunnigmyndigheter och sakkunniginrättningar. Det föreslås att i paragrafens 2 punkt ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

29 §. Tillsynsplan. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att förutom Säkerhets- och kemikalieverket ska även Livsmedelsverket vara skyldigt att årligen utarbeta en plan för att organisera tillsynen. Från paragrafen stryks den nuvarande bestämmelsen om Säkerhets- och kemikalieverkets skyldighet att vid utarbetandet av planen samarbeta med Livsmedelssäkerhetsverket.

36 §. Offentliggörande av tillsynsresultat. I paragrafens 1 mom. föreskrivs utöver Säkerhets- och kemikalieverket även för Livsmedelsverket en skyldighet att årligen offentliggöra tillsynsresultaten.

38 §. Förbud. I paragrafen preciseras det hur behörigheten att besluta om förbud som avser verksamheten fördelas mellan Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket. Behö-

righeten bestäms enligt den behörighet som myndigheten har enligt 24 §, dvs. Säkerhets- och kemikalieverkets behörighet gäller situationer där en brist i anknytning till underlåtelse att iaktta lagstiftningen, en fara för hälsan eller miljön anknyter till ett växtskyddsmedel, medan Livsmedelsverket är behörigt när bristen avser användningen av växtskyddsmedlet. Av den orsaken gäller Livsmedelsverkets behörighet förbud av lagring, hantering och användning av växtskyddsmedel, men inte tillverkning, utsläppande på marknaden, import eller export. Livsmedelsverket har behörighet att förbjuda att obärgad skörd som har behandlats med växtskyddsmedel används som livsmedel.

I 4 mom. föreskrivs det att om ärendet inte tål dröjsmål kan en i 24 § avsedd tillsynsmyndighet utfärda ett temporärt förbud. Den fara som orsakas av en lagstridig situation kan i vissa fall vara så stor att förbudet behöver ställas innan man hunnit utreda saken ordentligt. Om det temporära förbudet utfärdas av någon annan än Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket, ska förbudet utan dröjsmål föras över för avgörande till Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket i enlighet med bestämmelserna om fördelning av behörigheten.

39 §. Förordnande om bortskaffande eller utförsel. I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att Livsmedelsverket i stället för Säkerhets- och kemikalieverket ska vara behörigt att besluta om att den obärgade skörden ska bortskaffas när verket har förbjudit användningen av skörden som livsmedel eller djurfoder.

40 §. Vite och tvångsutförande. I 1 mom. föreskrivs det att utöver Säkerhets- och kemikalieverket ska Livsmedelsverket vara behörigt att använda vite eller tvångsutförande som sanktion.

42 §. Polisanmälan. I paragrafen preciseras det när polisanmälan görs av Säkerhets- och kemikalieverket och när av Livsmedelsverket.

46 §. Avgifter. Det föreslås att i paragrafens 3 mom. ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

47 §. Arvoden och kostnadsersättningar. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att utöver Säkerhets- och kemikalieverket betalar även Livsmedelsverket arvoden och kostnadsersättningar till sina auktoriserade inspektörer för de kontroller som avses i lagen.

1.3 Lagen om verkställighet av jordbruksstöd

6 §. Livsmedelsverket. I paragrafen och i rubriken ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

7 §. Livsmedelssäkerhetsverket Paragrafen upphävs eftersom de uppgifter som för närvarande hör till Livsmedelssäkerhetsverket ingår i de uppgifter som enligt 6 § i lagen hör till Livsmedelsverket.

7 a §. Säkerhets- och kemikalieverket. Eftersom det föreslås att Säkerhets- och kemikalieverkets nuvarande uppgift att styra och övervaka tillsynen över att tvärvillkoren inom områdena folkhälsa, djurhälsa och växtskydd följs i fråga om växtskyddsmedel överförs i enlighet med vad som sagt ovan till Livsmedelsverket, upphävs paragrafen om Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter.

13 §. Ansökan om stöd. Det föreslås att i paragrafen ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

15 §. Inlämnande och anhängiggörande av ansökan. Det föreslås att i paragrafen ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

18 §. Överföring av ansökan. Det föreslås att i paragrafen ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

19 §. Beslut om stöd. Det föreslås att i paragrafen ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

22 §. Tillsyn på plats och utvidgad tillsyn. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket. Momentet ändras även så att i det föreskrivs även om val av ett sampel av gårdar för tillsyn över tvärvillkoren. I fortsättningen väljer Livsmedelsverket gårdar genom sampling för all tvärvillkorstillsyn.

Paragrafens 2 mom. upphävs på grund av de ändringar som föreslås i 1 mom., eftersom Livsmedelsverket i fortsättningen genom sampling väljer gårdar för tillsyn över tvärvillkoren.

24 §. Rätt till insyn. I paragrafens 3 mom. ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket och Säkerhets- och kemikalieverket avlägsnas från momentet.

34 §. Förfaranden vid återkrav. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

37 §. Utbetalande organ. Det föreslås att i paragrafen ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

41 §. Stödrättighetsregister. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

44 §. Systemet för jordbruksrådgivning. Det föreslås att i paragrafen ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

47 §. Återkallelse av godkännande. Det föreslås att i paragrafen ändras Landsbygdsverket till Livsmedelsverket.

53 §. Myndighetens rätt att få uppgifter. I paragrafens 4 mom. ändras Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket och Säkerhets- och kemikalieverket avlägsnas från momentet.

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen ska de tillsynsuppgifter som är anhängiga vid ikraftträdandet av ändringen av verkställighetslagen slutföras i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Således ska Säkerhets- och kemikalieverket slutföra sina uppgifter som har samband med tillsynen 2018 över de tvärvillkor som gäller växtskyddsmedel, inbegripet de rapporter som ska göras upp.

1.4 Lagen om handel med skogsodlingsmaterial

4 §. Registrering av leverantörer av skogsodlingsmaterial. I paragrafen föreskrivs det om uppgifterna för Kontrollcentralen för växtproduktion. Centralen har lagts ned, och med hänvisningen till den avses i nuläget Livsmedelssäkerhetsverket. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

5 §. Anmälningsskyldighet. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

7 §. Krav som gäller frökällor. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

9 §. Godkännande och registrering av en frökälla. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

10 §. Stambrev. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

14 §. Dispensförfarande. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

16 §. Tillsynsmyndigheter. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

Det föreslås att i paragrafens 2 mom. ändras skogscentralerna till Finlands skogscentral på grund av den organisationsändring som genomfördes med lagen om Finlands skogscentral (418/2011).

21 §. Tillsynsregister. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

25 §. Återkallande av godkännande av en frökälla. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

26 §. Marknadsföringsförbud för skogsodlingsmaterial. Det föreslås att i paragrafens 1 och 2 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

27 §. Föreläggande om användning, förstöring eller utförelse av skogsodlingsmaterial. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

28 §. Vite och tvångsutförande. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

31 §. Straffbestämmelser och åtalsrätt. Det föreslås att i paragrafens 3 och 4 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

1.5 Lagen om plantmaterial

3 §. Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial. Det föreslås att i paragrafens 1 och 5 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

Avsikten är att ändra paragrafens 4 mom. i vilket det föreskrivs om Livsmedelssäkerhetsverkets och närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgifter, liksom även andra motsvarande moment i lagen genom en lag som ingår i regeringspropositionen till landskapsreformens andra skede för att samtida överlappande ändringar ska undvikas.

3 a §. Registeruppgifter och behandlingen av dem. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

5 §. Saluföring av plantmaterial. Det föreslås att från paragrafens 2 mom. stryks hänvisningen till anvisningar som Kontrollcentralen för växtproduktion meddelat. Grundlagsutskottet har ansett att bestämmelser om möjligheten att ge anvisningar är onödiga, och att de dessutom är ägnade att fördunkla skillnaden mellan förpliktande rättsregler som ingår i myndighetsbestämmelser som utfärdas med stöd av lag och anvisningar som har naturen av rekommendationer.

5 a §. Växsortlistan. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

5 b §. Godkännande för intagning i växsortlistan. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

5 c §. Odlingsförsök för utredande av överensstämmelse med kraven. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

5 d §. Giltighetstiden för ett sortgodkännande samt strykande av en sort från listan. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

5 e §. Underrättelser till övriga medlemsstater och till kommissionen. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

6 §. Lämplighet för växtförhållandena i Finland. Det föreslås att paragrafen upphävs som onödig. Vad som ovan i motiveringen till 5 § sägs om möjlighet att ge anvisningar gäller även utfärdande av rekommendationer.

6 a §. Undersökningslaboratorier. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

6 b §. Godkända laboratorier. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

6 c §. Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

6 d §. Tillsyn över laboratorier. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket till Livsmedelsverket.

7 b §. Auktoriserade inspektörer. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket. Momentets ordalydelse ändras även så, att det vid tillsynen är möjligt, men inte nödvändigt, att anlita auktoriserade inspektörer. Paragrafens 2 och 3 mom. upphävs såsom föråldrade. Det är inte nödvändigt att tillfälligt bemyndiga personer att sköta inspektionsuppgifter på det sätt som avses i 2 mom. Paragrafens 3 mom. är obehövlig när man beaktar bestämmelserna i språklagen (434/2003) och förvaltningslagen (434/2003) som är allmänna lagar.

9 a §. Offentliggörande av tillsynsresultat. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

10 §. Förbud. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

13 §. Vite. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

14 §. Straffbestämmelse. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

15 §. Avgifter, arvoden och ersättningar. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket. Samtidigt styrks från paragrafens 2 mom. den föräldrade bestämmelsen om att jord- och skogsbruksministeriet beslutar om betalningen av arvoden och ersättningar till auktoriserade inspektörer.

1.6 Lagen om bekämpning av flyghavre

11 §. Auktoriserade inspektörer. Det föreslås att i paragrafen ändras Livsmedelssäkerhetsverket och Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket. Momentets ordalydelse ändras även på motsvarande sätt som det föreslås i fråga om 7 b § i lagen om plantmaterial.

12 §. Tillsynsplan. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket. För att lätta den administrativa bördan föreslås det att utarbetandet av tillsynsplanen förenklas så att man upphör med utarbetandet av en årlig tillsynsplan, och att man avstår från närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll som utfärdats genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. För närvarande utgör tillsynsplanen en del av Livsmedelssäkerhetsverkets fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan och berättelsen om tillsynsresultaten utgör en del av Livsmedelssäkerhetsverkets rapport om hur Finlands mångåriga riksplan för tillsynen över livsmedelskedjan omsätts i praktiken.

17 §. Arvoden och ersättningar. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket. Därtill föreslås det att i paragrafen görs motsvarande ändring som i fråga om 15 § i lagen om plantmaterial.

19 §. Förordnande om förstörande eller utförsel. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

21 §. Straffbestämmelse. Det föreslås att i paragrafen ändras Kontrollcentralen för växtproduktion till Livsmedelsverket.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Enligt den föreslagna lagen om Livsmedelsverket får genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om verkets ledande tjänstemän, behörighetsvillkor och anställningen av personal samt om organiseringen av uppgifterna som utbetalande organ och andra uppgifter med nära anknytning till dem inom verket. I lagen föreslås också på motsvarande sätt som i den gällande lagen om Livsmedelssäkerhetsverket bestämmelser om möjligheten att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om verkets uppgifter. Därtill föreslås det att i lagen ska ingå ett bemyndigande att i verkets arbetsordning föreskriva om verkets organisation, interna arbetsfördelning, behandlingen och avgörandet av ärenden samt om hur verksamheten i övrigt ska ordnas.

Till de andra lagarna i propositionen ingår inga nya bemyndiganden. I lagen om verkställighet av jordbruksstöd ska fortfarande ingå bemyndiganden att genom statsrådets förordning utfärda närmare bestämmelser om förfarandet för överföring av en ansökan och om förfarandet för återkallelse av godkännande av rådgivare för jordbruksrådgivning. Livsmedelsverket ska på samma sätt som Landsbygdsverket för närvarande, ha behörighet att utfärda närmare bestäm-

meler om tidsfrister för ansökan om stöd, om blanketter som används för stödansökningar och stödbeslut samt om vissa förfaranden för utbetalningar av stöd. Enligt lagen om växtskyddsmedel kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om tillsynsplanen och om offentliggörande av övervakningsresultat som i nuläget.

Det föreslås att i de bestämmelser i lagen om ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial som ändras ska ingå samma bemyndiganden som i nuläget om att det genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och anmälningsförfarandet, ansökan om godkännande av en frökälla, om de uppgifter som ska antecknas i stambrevet för skogsodlingsmaterial, om innehållet i ansökan och ansökningsförfarandet i fråga om tidsbegränsad dispens för marknadsföring av skogsodlingsmaterial samt om skötseln av de uppgifter som med stöd av lagen hör till Finlands skogscentral.

Det föreslås även att i lagen om ändring av lagen om plantmaterial ska ingå motsvarande bestämmelser om bemyndigande som i den nuvarande lagen. Enligt dem kan det genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas bestämmelser om införselorterna för plantmaterial och om att importören på förhand ska informera om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Därtill föreskrivs det eller kan det föreskrivas närmare genom förordning av statsrådet på det sätt som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning, om vilket slags plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller om metoderna för undersökning av om en sort är särskiljbar, enhetlig och stabil, om giltighetstiden för godkännandet av en sort för intagning i listan, om hanteringen av de myndighetsprover som krävs enligt lagen och undersökningsmetoderna samt om offentliggörandet av tillsynsresultat. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får därtill utfärdas närmare bestämmelser om kompetenskraven för laboratoriernas personal och den underrättelseskyldighet som gäller laboratorierna.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 119 § 2 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om organens uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Största delen av Livsmedelsverkets uppgifter omfattar utövning av offentlig makt, och därför ingår i den föreslagna lagen om Livsmedelsverket grundläggande bestämmelser om verkets uppgifter, organisation och ledningssystem.

På de grunder som anförts ovan kan lagarna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om Livsmedelsverket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ansvarsområde

För främjande, övervakning och undersökning av säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsinsatser, djurens hälsa och välfärd samt växthälsa samt för verkställighetsuppdrag som gäller åtgärder enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dessa finns Livsmedelsverket. Verket finns inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

2 §

Uppgifter

Livsmedelsverket ska sköta

- 1) uppgifter i anknytning till ansvaret för förvaltning och tillsyn av sådana stöd och ersättningar som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt ansvaret för de datasystem de förutsätter och deras säkerhet (*uppgifter som utbetalande organ*),
- 2) andra uppgifter i anknytning till verkställigheten av andra stöd och ersättningar som beviljas av den i 1 punkten nämnda fonden och av nationella medel för jordbruk, trädgårdsodling och renhushållning, naturnärings, skolterna och åtgärder för utveckling av landsbygden samt i anknytning till genomförandet av marknadsordningen för jordbruksprodukter,
- 3) ledning, utveckling, styrning och utförande av tillsyn och andra myndighetsåtgärder inom ansvarsområdet,
- 4) laboratorieanalys av tillsyns- och kontrollprover, laboratediagnostik av djursjukdomar samt referenslaboratorieverksamhet,
- 5) riskbedömning, vetenskaplig forskning samt annan forskning och utredningar inom ansvarsområdet,
- 6) riskhantering och bedrägeribekämpning inom ansvarsområdet,
- 7) främjande och styrning av export av livsmedel samt djur, växter och produkter från dem,
- 8) uppgifter som anknyter till jordregleringar och andra motsvarande uppgifter,
- 9) upprätthållande och utveckling av landsbygdsnäringförvaltningens informationssystem och dess register samt utlämnande av uppgifter i fråga om det egna ansvarsområdet,
- 10) kommunikation, information, rådgivning, utbildning och internationellt samarbete inom ansvarsområdet,

RP 8/2018 rd

11) andra uppgifter inom verkets ansvarsområde som ankommer på verket enligt lag eller bestäms av jord- och skogsbruksministeriet.

Utöver de informationsförvaltningstjänster som anges i 1 mom. 9 punkten producerar Livsmedelsverket andra informationsförvaltningstjänster för ämbetsverk och institutioner inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde samt för andra aktörer som sköter offentliga uppgifter.

Därtill sköter Livsmedelsverket sådana uppgifter som gäller skogsbruk, fiskerinäring och vilthushållning som särskilt föreskrivits för verket eller som jord- och skogsbruksministeriet särskilt förordnar det att sköta. Livsmedelsverket sköter även uppgiften som förvaltande myndighet och verkställighetsuppgifter för den fond om vilken det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

Närmare bestämmelser om verkets uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Organisation

Livsmedelsverkets organisation består av verkets verksamhetsenheter och av verksamhetsenheter som överskrider indelningen i verksamhetsenheter.

Organisationen ska ordnas så att tillsynen samt det administrativa beslutsfattande som gäller enskilda och sammanslutningar funktionellt sett avskiljs från den vetenskapliga riskbedömningen och forskningen, laboratorieundersökningarna samt från de uppgifter i anknytning till behandlingen av information som samlats in i statistiskt syfte.

Uppgifterna som utbetalande organ ska inom verket ordnas till en helhet som kontinuerligt uppfyller kraven på förvaltningsstruktur och interna kontrollsystem enligt Europeiska unionens lagstiftning samt övriga förutsättningar för godkännande av utbetalande organ. Till samma helhet ska även hänföras andra uppgifter som anknyter till stödsystem och åtgärder som hör till det integrerade administrations- och kontrollsystemet och uppgifter som anknyter till stöd för jordbrukssektorn enligt fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen.

Till den helhet som avses i 3 mom. kan även hänföras andra uppgifter, om det är ändamålsenligt med tanke på skötseln av uppgifterna.

4 §

Ledning och beslutanderätt

Livsmedelsverket leds av en generaldirektör. Generaldirektören utnämns av statsrådet.

Generaldirektören avgör de ärenden som ankommer på verket, om inte något annat föreskrivs eller om inte något annat bestäms i arbetsordningen.

Generaldirektören får förbehålla sig avgörandet av ett sådant enskilt ärende där beslut enligt arbetsordningen ska fattas av någon annan tjänsteman. Generaldirektören får dock inte förbehålla sig avgörandet av sådant ett ärende som enligt Europeiska unionens rättsakter ankommer på den person som ansvarar för det utbetalande organet.

5 §

Styrning och skyldighet att lämna uppgifter

Livsmedelsverket ska vid skötseln av sina uppgifter fullfölja de mål som ställts av jord- och skogsbruksministeriet och utföra de berednings-, tillsyns- och utvärderingsuppdrag som getts av jord- och skogsbruksministeriet. Dessutom ska verket trots sekretessbestämmelserna lämna

RP 8/2018 rd

jord- och skogsbruksministeriet de nödvändiga uppgifter och handlingar som ministeriet behöver för skötseln av sina lagstadgade uppgifter.

6 §

Ingående av avtal samt beställda undersökningar

Livsmedelsverket kan ingå avtal om uppgifter som anknyter till verksamheten och om undersökningar som gäller ansvarsområdet samt om samarbete för genomförandet av forskningsprogram. Verket kan inom ramen för sin budget dessutom anlita sakkunniga.

Verket kan inom sitt ansvarsområde på beställning utföra utredningar och undersökningar samt ge andra sakkunnigtjänster.

7 §

Förande av statens talan

Livsmedelsverket kärar och svarar på statens vägnar samt bevakar vid domstolar, hos andra myndigheter och vid förrättningar statens rätt och fördel i de ärenden som ankommer på verket, om inte annat föreskrivs någon annanstans.

8 §

Avgifter för prestationer

Avgifter för Livsmedelsverkets prestationer tas ut på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), i någon annan lag eller i Europeiska unionens rättsakter.

För de informationsförvaltningstjänster som Livsmedelsverket enligt 2 § 2 mom. producerar för ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet och för andra aktörer som sköter offentliga uppgifter tas avgift ut till de belopp som avtalas i de serviceavtal som verket ingår med kunderna. Avgifterna ska täcka de totalkostnader som prestationerna medför för Livsmedelsverket.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om ledande tjänstemän, behörighetsvillkor och anställning av personal vid Livsmedelsverket samt om organisering av de uppgifter som avses i 3 § 3 mom. inom verket får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreskrifter om verkets organisation, interna arbetsfördelning, behandling och avgörande av ärenden samt den övriga organiseringen av funktionerna meddelas i verkets arbetsordning. Arbetsordningen ska fastställas av generaldirektören.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om Livsmedelssäkerhetsverket (25/2006) och lagen om Landsbygdsverket (666/2006).

RP 8/2018 rd

En hänvisning i någon annan lag eller förordning till Livsmedelssäkerhetsverket eller Landsbygdsverket avser efter ikraftträdandet av denna lag Livsmedelsverket.

11 §

Övergångsbestämmelser

Livsmedelsverket fortsätter Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets verksamhet. Vid ikraftträdandet av denna lag övergår de ärenden som är anhängiga vid Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket, deras avtal och förbindelser liksom även de rättigheter och skyldigheter som följer av dem på Livsmedelsverket. På Livsmedelsverket övergår också vid ikraftträdandet av denna lag Livsmedelssäkerhetsverkets och Landsbygdsverkets arbetsgivarställning och de skyldigheter som hänför sig till den.

De i 2 § 2 mom. nämnda ärenden som vid ikraftträdandet av denna lag är anhängiga vid Lantmäteriverkets it-servicecentral, centralens gällande förbindelser och avtal samt de rättigheter och skyldigheter som följer av dem övergår på Livsmedelsverket. Lantmäteriverkets arbetsgivarställning och de skyldigheter som hänför sig till den övergår vid ikraftträdandet av denna lag på Livsmedelsverket i fråga om den personal som överförs till verket från Lantmäteriverket.

De avtal och förbindelser som avses i 1 och 2 mom. övergår dock på Livsmedelsverket endast om något annat inte följer av deras innehåll.

12 §

Övergångsbestämmelser som gäller personalen

Bestämmelser om ställningen för personalen i tjänsteförhållande finns i 5 a—5 c § i statstjänstemannalagen (750/1994).

Personalen i arbetsavtalsförhållande vid Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket samt den personal i arbetsavtalsförhållande vid Lantmäteriverkets it-servicecentral som sköter uppgifter som överförs till Livsmedelsverket övergår vid ikraftträdandet av denna lag till anställning hos Livsmedelsverket. De personer i arbetsavtalsförhållande som är anställda för viss tid övergår till anställning hos Livsmedelsverket för den tid anställningsförhållandet för viss tid varar.

Vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet för den personal som överförs anses anställningsförhållandet ha fortgått oavbrutet hos staten.

En person i arbetsavtalsförhållande kan överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes pendlingsregion. Med pendlingsregion avses ett område enligt 1 kap. 9 § i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagservice (916/2012).

På arbetsavtalsförhållandets villkor tillämpas i övrigt vad som avtalas i arbetsavtalen eller föreskrivs i lag.

Före ikraftträdandet av denna lag kan jord- och skogsbruksministeriet vid ministeriet inrätta tjänsten som generaldirektör för Livsmedelsverket. Denna tjänst övergår till Livsmedelsverket vid ikraftträdandet av denna lag. Före ikraftträdandet av denna lag kan jord- och skogsbruksministeriet dessutom inrätta tjänsten som förvaltningsdirektör för Livsmedelsverket från och med den 1 januari 2019 och utnämna en tjänsteman till tjänsten.

2.

Lag

om ändring av lagen om växtskyddsmedel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) 20 §, 24 § 1 mom., 25, 27, 29, 36, 38—40, 42, 46 och 47 §,
av dem 20 § sådan den lyder i lag 1089/2013, 27 § sådan den lyder i lag 564/2014 och 46 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 564/2014, som följer:

20 §

Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning

Spridning av växtskyddsmedel från luftfartyg är förbjuden.

Oberoende av vad som föreskrivs i 1 mom. får

1) Livsmedelsverket besluta om bekämpning av skadegörare genom flygbesprutning med växtskyddsmedel när verket beslutar om åtgärder för att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids så som föreskrivs i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003), om skadegöraren medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och skadegöraren inte skäligen kan bekämpas effektivt på något annat sätt eller spridningen av den förhindras,

2) jord- och skogsbruksministeriet på framställning av en regionenhet vid Finlands skogscentral besluta om flygbesprutning med växtskyddsmedel för att bekämpa omfattande skogsskador på växande träd i skog när ministeriet beslutar om åtgärder i enlighet med lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) i syfte att förhindra att skogsskador sprids eller uppkommer, om skogsskador inte skäligen kan förhindras effektivt på något annat sätt.

Ett beslut om flygbesprutning med växtskyddsmedel ska innehålla uppgifter om spridningsområdet, bekämpningsåtgärderna och deras tidpunkt samt om det växtskyddsmedel som används vid bekämpningen.

24 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket svarar för verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag, för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och för organiseringen av tillsynen när det gäller tillverkning, import, utsläppande på marknaden, marknadsföring samt importörers och distributörers hantering av växtskyddsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket ska även utöva sådan annan tillsyn över växtskyddsmedel som inte enligt gällande bestämmelser ska utövas av Livsmedelsverket. Säkerhets- och kemikalieverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 75.1 och den myndighet som avses i artikel 75.2 i växtskyddsmedelsförordningen. I fråga om användningen av växtskyddsmedel, samt i fråga om hantering och lagring i samband med den, svarar Livsmedelsverket för verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag samt för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och före-

RP 8/2018 rd

skrifter som utfärdats med stöd av den, samt för organiseringen av tillsynen. Vid tillsynen anlitar Livsmedelsverket närings-, trafik- och miljöcentralerna.

25 §

Auktoriserade inspektörer

Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket kan vid tillsynen anlita inspektörer som verken skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som verken övervakar. Auktoriserade inspektörer ska ha den yrkeskompetens inom området för växtskyddsmedel som krävs för uppdraget eller annan yrkeskompetens som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

På auktoriserade inspektörer tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. En auktoriserad inspektör ska visa upp ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande, om verksamhetsutövaren kräver det.

27 §

Sakkunnigmyndigheter och sakkunniginrättningar

I syfte att utreda förutsättningarna för godkännande av ämnen och preparat som är avsedda som växtskyddsmedel är de statliga myndigheter och inrättningar som nämns nedan skyldiga att utföra kontroller av sådana ämnen och preparat eller att ge utlåtanden till Säkerhets- och kemikalieverket om förutsättningarna för godkännande enligt följande:

1) Naturresursinstitutet när det gäller att bedöma den biologiska effektiviteten och användbarheten,

2) Livsmedelsverket när det gäller att analysera och bedöma rester av växtskyddsmedel som förekommer i växtprodukter och animaliska produkter, när det gäller att utarbeta förslag för Europeiska unionen om gränsvärden för rester av växtskyddsmedel och när det gäller kemiska analyser samt fysikaliska och tekniska test av växtskyddsmedel.

29 §

Tillsynsplan

Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket ska årligen utarbeta en plan för att organisera tillsynen. När tillsynen planeras ska verken samarbeta med Tullen.

I tillsynsplanen ska det bestämmas vilka kontroller som ska utföras hos tillsynsobjekten och hur ofta kontrollerna ska utföras. I planen ska det också anges hur tillsynsobjektens risker har bedömts och hur planen bedöms bli genomförd.

Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

36 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 32 § får dock inte offentliggöras.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

38 §

Förbud

Säkerhets- och kemikalieverket kan i enlighet med sin behörighet enligt i 24 § 1 mom. förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel tillverkas, lagras, släpps ut på marknaden, används, importeras eller exporteras, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

2) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om växtskyddsmedlet med fog kan misstänkas medföra omedelbar fara för eller omedelbart hot mot människors eller djurs hälsa eller miljön,

3) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om det i märkningen på preparatets förpackning finns en sådan brist eller ett sådant fel som kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller miljön.

Livsmedelsverket kan i enlighet med sin behörighet enligt i 24 § 1 mom. förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel lagras, behandlas och används, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

2) att obärgad skörd som har behandlats med växtskyddsmedel används som livsmedel eller djurfoder, om användningen kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa.

Förbudet ska återkallas utan dröjsmål om den brist eller det missförhållande som förbudet grundade sig på har avhjälpits eller om förbudet annars inte längre behövs.

Om ärendet inte tål dröjsmål kan en i 24 § avsedd tillsynsmyndighet utfärda ett temporärt förbud. Om det temporära förbudet utfärdas av någon annan myndighet än Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket, ska det temporära förbudet utan dröjsmål föras över för avgörande antingen till Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket beroende på vilken myndighet som enligt denna paragraf och 24 § 1 mom. är behörig i ärendet. Förbudet förfaller om det behöriga verket inte fattar ett beslut enligt 1 eller 2 mom. inom en vecka från det att det temporära förbudet meddelades.

39 §

Föreläggande om bortskaffande eller utförsel

Om tillverkning, lagring, utsläppande på marknaden, användning, import eller export av ett växtskyddsmedel har förbjudits med stöd av 38 § 1 mom. 1 punkten, kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att växtskyddsmedlet ska bearbetas på nytt på det sätt som verket godkänner, bortskaffas eller återsändas till det land från vilket det förts in i Finland.

Om användningen av obärgad skörd som livsmedel eller djurfoder har förbjudits med stöd av 38 § 2 mom. 2 punkten, kan Livsmedelsverket besluta att den obärgade skörden ska bortskaffas.

Ett beslut som avses i 1 och 2 mom. kan förenas med villkor för det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten av beslutet. En verksamhetsutövare vars felaktiga förfarande har föranlett ett föreläggande om bortskaffande eller utförsel svarar för kostnaderna för verkställigheten.

RP 8/2018 rd

40 §

Vite och tvångsutförande

Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket kan förena ett föreläggande som avses i 37 §, ett förbud som avses i 38 § 1 eller 2 mom. och ett föreläggande om bortskaffande eller utförelse som avses i 39 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

En fysisk persons skyldighet att lämna uppgifter i enlighet med denna lag får inte förenas med vite, om det finns anledning att misstänka personen för brott och uppgifterna hänför sig till det ärende som är föremål för brottsmisstanke.

Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

42 §

Polisanmälan

Säkerhets- och kemikalieverket ska för sina auktoriserade inspektörers räkning göra polisanmälan om en misstänkt växtskyddsmedelsförseelse. Livsmedelsverket ska göra anmälan för sina auktoriserade inspektörers och närings-, trafik- och miljöcentralernas räkning. Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet ska anses vara uppenbart ringa.

46 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifter som tas ut till staten för en myndighets prestationer enligt denna lag finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgiften för produktgodkännande av ett växtskyddsmedel nedsätts med 45 procent, om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 5 000 hektar när ansökan om godkännande görs, och med 70 procent, om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 2 000 hektar när ansökan om godkännande görs.

Vid fastställandet av den sammanlagda odlingsarealen för grödor används Finlands officiella statistik över odlingsarealen för trädgårdsväxter och jordbruksgrödor som publiceras av Naturresursinstitutet, samt den statistik över skogsodlingsmaterial som Livsmedelsverket för. Som odlingsareal används medeltalet av uppgifterna för de fem senaste åren.

47 §

Arvoden och kostnadsersättningar

Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket betalar arvoden och kostnadsersättningar till sina auktoriserade inspektörer för de kontroller som avses i denna lag.

Utbildningsanordnare enligt 9 §, examensanordnare enligt 11 § och testare enligt 13 § av utrustning för spridning av växtskyddsmedel har rätt att ta ut en skälig ersättning för sina tjänster hos användarna.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av jordbruksstöd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) 7 och 7 a § samt 22 § 2 mom.,
av dem 7 a § och 22 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1691/2015, samt
ändras 6, 13, 15, 18 och 19 §, 22 § 1 mom., 24 § 3 mom., 34 § 2 mom., 37 §, 41 § 1 mom.,
44 och 47 § samt 53 § 4 mom.,
av dem 6 § sådan den lyder i lagarna 501/2014, 1358/2014 och 1691/2015, 24 § 3 mom. och
53 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1691/2015, 37 och 44 § sådana de lyder i lag 501/2014 samt
47 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 501/2014, som följer:

6 §

Livsmedelsverket

Livsmedelsverket svarar för planeringen, genomförandet, utvecklandet och uppföljningen av verkställigheten av stödsystemen och programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland samt för en ändamålsenlig förvaltning av och tillsyn över användningen av medel. Livsmedelsverket styr och övervakar verkställigheten av stödsystemen samt styr och övervakar övriga myndigheter då dessa sköter uppdrag som med stöd av artikel 7 i den horisontella förordningen hör till det utbetalande organets ansvarsområde. Dessutom svarar Livsmedelsverket för kontroll och godkännande av utgifter som hänför sig till stödet, för utbetalningar och för andra administrativa uppgifter som hänför sig till stödsystemen.

Livsmedelsverket beslutar om det transportbidrag och det stöd för tjänster inom husdjurskötsel som avses i 6 § 2 punkten i lagen om nationella stöd samt om den miljöersättning som avses i 5 § i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare när ersättningen grundar sig på ett sådant avtal om upprätthållande av klonarkiv för ursprungsväxter eller ett sådant avtal om bevarande av lantrasers genom som avses i 7 mom. i den paragrafen. På handläggningen av ärendet vid Livsmedelsverket tillämpas denna lag.

Livsmedelsverket är den förvaltnings- och kontrollmyndighet som avses i artikel 7.1 i den horisontella förordningen. Livsmedelsverket beslutar om behållande av belopp som avses i artikel 55 andra stycket och i artikel 100 i den horisontella förordningen.

13 §

Ansökan om stöd

Ansökan om stöd ska göras på en blankett som fastställts av Livsmedelsverket. Ansökan ska undertecknas. De utredningar som behövs för beviljande av stöd ska fogas till ansökan.

På en anmälan som gäller stöd tillämpas det som i denna lag föreskrivs om formen för stöd-ansökan, behövliga utredningar och inlämnande av ansökan.

Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för ansökan eller anmälan om stöd och bilagorna till dem, om andra utredningar som krävs av den

RP 8/2018 rd

som ansöker om eller får stöd samt om tidsfristen för ändring av de uppgifter som anges i ansökan.

15 §

Inlämnande och anhängiggörande av ansökan

En ansökan om stöd anses ha blivit anhängig när den har kommit in till den behöriga myndigheten. En ansökan om stöd, eller en annan handling som hänför sig till ansökan, som sänts per post adresserad till den behöriga myndigheten anses dock vara inlämnad i tid, om den är poststämplad senast den sista dagen av den utsatta tiden.

Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om tidsfrister för inlämnandet av stödansökan samt andra blanketter och utredningar.

18 §

Överföring av ansökan

En stödansökan kan helt eller delvis överföras på den nya innehavaren av en gårdsbruksenhet. För överföringen av ansökan kan det bestämmas en tidsfrist. Överföringen ska göras skriftligen på en blankett som Livsmedelsverket fastställt för ändamålet.

Närmare bestämmelser om förfarandet för överföring av en ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om blanketter och om på vilket sätt en utredning över en överföring av ansökan ska göras samt om tidsfristen.

19 §

Beslut om stöd

Stödbeslut som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och de handlingar som hänför sig till behandlingen av ärendet får undertecknas maskinellt.

Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om de blanketter som ska användas för stödbeslut, om behandlingen av betalningsmaterialet, om betalningssätten och om registrering av betalningarna i ett datasystem.

22 §

Tillsyn på plats och utvidgad tillsyn

Livsmedelsverket väljer inom de olika stödsystemen ut ett sampel av sökande för att utföra tillsyn på plats hos dem. Livsmedelsverket väljer därtill ut ett sampel av gårdsbruksenheter för tillsyn över tvärvillkoren.

24 §

Rätt till insyn

Livsmedelsverket har rätt att närvara vid inspektioner som gäller stödsökande eller stödtagare och som någon annan myndighet utför och att följa hur inspektionerna utförs.

RP 8/2018 rd

34 §

Förfaranden vid återkrav

Livsmedelsverket svarar för verkställigheten av återkravsbeslut. Det belopp som ska återkrävas plus ränta kan tas ut genom att det dras av från ett annat stöd eller bidrag enligt denna lag som ska betalas till samma stödtagare.

37 §

Utbetalande organ

Livsmedelsverket är ett sådant utbetalande organ som avses i artikel 7 i den horisontella förordningen.

41 §

Stödrättighetsregister

Livsmedelsverket för ett stödrättighetsregister för förvaltningen av gårdsstödrättigheter och tillsynen över stöden. Stödrättighetsregistret är ett sådant register som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008).

44 §

Systemet för jordbruksrådgivning

Rådgivningstjänster enligt artikel 15 i landsbygdsförordningen och artikel 12 i den horisontella förordningen ges av rådgivare som valts av Livsmedelsverket.

47 §

Återkallelse av godkännande

Livsmedelsverket kan återkalla godkännandet, om rådgivaren inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller av någon annan orsak inte kan anses vara lämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller upprepade fel eller försummelser i sitt förfarande. Innan ett godkännande återkallas ska Livsmedelsverket ge rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra honom eller henne.

Närmare bestämmelser om förfarandet för återkallelse av godkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Myndighetens rätt att få uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket får trots sekretessbestämmelserna till behöriga institutioner inom Europeiska unionen lämna ut sådana i övrigt sekretessbelagda

RP 8/2018 rd

uppgifter som erhållits vid verkställigheten av denna lag och som behövs för tillsynen över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De tillsynsuppgifter som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag slutförs i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002) 4 och 5 §, 7 § 1 mom., 9, 10, 14 och 16 §, 21 § 1 mom., 25 §, 26 § 1 och 2 mom., 27 och 28 § samt 31 § 3 och 4 mom., av dem 31 § 3 mom. sådant det lyder i lag 475/2011, som följer:

4 §

Registrering av leverantörer av skogsodlingsmaterial

Skogsodlingsmaterial får produceras, marknadsföras och importeras endast av en sådan leverantör av material som i enlighet med denna lag har införts i det register över leverantörer av skogsodlingsmaterial som förs av Livsmedelsverket. Varje i 3 § 1 mom. 10 punkten avsedd leverantör av skogsodlingsmaterial ska införas i registret.

5 §

Anmälningsskyldighet

En leverantör av skogsodlingsmaterial ska till Livsmedelsverket göra en skriftlig anmälan om när verksamheten påbörjas och avslutas och om väsentliga förändringar i verksamheten.

En leverantör av skogsodlingsmaterial ska i god tid innan insamlingen av frön påbörjas och importen av skogsodlingsmaterial sker till Livsmedelsverket göra en anmälan om tidpunkten och insamlingsplatsen för de planerade insamlingarna och om importpartiet, i enlighet med de föreskrifter verket meddelar.

En sådan leverantör av skogsodlingsmaterial som vegetativt uppförökar kloner eller klonblandningar eller producerar skogsodlingsmaterial av en frökälla av typen föräldraträd till en familj, ska årligen till Livsmedelsverket göra en anmälan om mängden producerat material.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och anmälningsförfarandet.

7 §

Krav som gäller frökällor

För produktion av skogsodlingsmaterial får endast användas en sådan frökälla som uppfyller kraven i bilagorna II—V till skogsodlingsmaterialdirektivet, som har klassificerats enligt dem och som har godkänts av Livsmedelsverket eller en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

9 §

Godkännande och registrering av en frökälla

Godkännande av en frökälla söks med en ansökan som riktas till Livsmedelsverket. Innan frökällan godkänns ska verket antingen genom att kontrollera frökällan eller på grundval av annan tillförlitlig utredning som framlagts av sökanden klarlägga att frökällan uppfyller kraven i 7 och 8 §.

Om en frökälla uppfyller kraven i 1 mom., ska Livsmedelsverket fatta beslut om godkännande och klassificering av frökällan och föra in den godkända frökällan i registret.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om ansökan om godkännande.

10 §

Stambrev

Livsmedelsverket utfärdar ett stambrev för det skogsodlingsmaterial som erhållits av godkända frökällor. Om olika partier av skogsodlingsmaterial blandas ska ett nytt stambrev utfärdas för ett sådant material.

Ansökan om stambrev för ett fröparti ska göras hos Livsmedelsverket inom tre månader efter det att klängningen och rensningen av fröpartiet har avslutats. Ansökan om stambrev för vegetativt uppförökade kloner eller klonblandningar ska göras i god tid innan materialet marknadsförs.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska unionens rättsakter närmare bestämmelser om de uppgifter som ska antecknas i stambrevet.

14 §

Dispensförfarande

Livsmedelsverket kan på ansökan bevilja leverantören av skogsodlingsmaterial ett tidsbegränsat tillstånd för marknadsföring av sådant skogsodlingsmaterial som inte uppfyller kraven i denna lag, om det framgår att det inte inom unionen finns tillgång till en tillräcklig mängd material som uppfyller kraven och om Europeiska unionens behöriga institution godkänner avvikelsen. En förutsättning för beviljande av tidsbegränsat tillstånd är dessutom att materialet till sitt ursprung är lämpligt för den planerade användningen.

Ansökan om dispens ska inlämnas i god tid innan det finns behov av att marknadsföra det i ansökan avsedda skogsodlingsmaterialet. Livsmedelsverket ska skicka ansökan jämte sitt utlåtande till jord- och skogsbruksministeriet för åtgärder.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i ansökan och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska unionens bestämmelser om produktion och marknadsföring av skogsodlingsmaterial.

16 §

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas samt för organiseringen av tillsynen svarar Livsmedelsverket.

RP 8/2018 rd

Vid tillsynen över att denna lag iakttas kan Finlands skogscentral anlitas för kontroller i anknytning till produktionen och marknadsföringen av frön av skogsträd. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om skötseln av de uppgifter som enligt denna lag ska skötas av Finlands skogscentral.

21 §

Tillsynsregister

Livsmedelsverket för ett register för tillsynsändamål över de anmälningsskyldiga leverantörer som avses i 5 § och de godkända frökällor som avses i 7 §, över sådana frökällor vars godkännande har återkallats samt över de stambrev som avses i 10 §.

25 §

Återkallande av godkännande av en frökälla

Om en frökälla inte längre används eller går att använda för produktion av uppförökningsmaterial, ska frökällans ägare eller den som ansökt om godkännande av frökällan göra en anmälan till Livsmedelsverket för återkallande av godkännandet.

Livsmedelsverket kan också återkalla godkännandet av en frökälla om verket upptäcker att frökällan inte längre uppfyller de krav som ställs i denna lag. Livsmedelsverket ska i detta fall ge ägaren till frökällan, eller den som enligt 7 § har ansökt om godkännande av frökällan, en anmärkning samt vid behov sätta ut en tid inom vilken frökällan ska fås att motsvara de krav som ställs i lag. Om frökällan inte inom utsatt tid fås att motsvara de krav som ställs i lag, ska Livsmedelsverket återkalla godkännandet.

26 §

Marknadsföringsförbud för skogsodlingsmaterial

Livsmedelsverket kan förbjuda marknadsföringen av ett visst parti skogsodlingsmaterial eller förbjuda en leverantör av skogsodlingsmaterial som idkar marknadsföring och import att marknadsföra skogsodlingsmaterial, om materialet, förpackningen eller anteckningarna som gäller materialet inte uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den. Om det finns grundad anledning att misstänka att skogsodlingsmaterialet, dess förpackning eller anteckningar som gäller materialet inte uppfyller de krav som ställs på dem, kan förbud meddelas även för tiden för utförandet av behövliga undersökningar som gäller uppfyllandet av kraven. Livsmedelsverket kan i syfte att förhindra marknadsföringen märka skogsodlingsmaterialet på ett lämpligt sätt.

Ett förbud som avses i 1 mom. ska meddelas för viss tid om det är möjligt att avhjälpa den bristfällighet som ligger till grund för förbudet. Förbudet ska återkallas utan dröjsmål om bristfälligheten har avhjälppts eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Om bristfälligheten endast gäller förpackning, märkning av skogsodlingsmaterial eller någon annan jämförlig omständighet av teknisk natur, ska Livsmedelsverket tilldela leverantören av skogsodlingsmaterial en anmärkning i stället för ett förbud och vid behov sätta ut en tid inom vilken bristfälligheten ska vara avhjälpd. Om bristfälligheten inte avhjälpes inom utsatt tid, ska Livsmedelsverket förbjuda marknadsföringen av materialet.

RP 8/2018 rd

27 §

Föreläggande om användning, förstöring eller utförsel av skogsodlingsmaterial

Om marknadsföring av skogsodlingsmaterial har förbjudits med stöd av 26 § kan Livsmedelsverket tillåta att skogsodlingsmaterialet används för något annat ändamål än skogsbruk eller bestämma att det ska föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som ska iaktas när beslutet verkställs.

28 §

Vite och tvångsutförande

Livsmedelsverket kan förena ett förbud som avses i 26 § eller ett föreläggande om sådan användning, förstöring eller utförsel av skogsodlingsmaterial som avses i 27 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite, hot om tvångsutförande och tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

31 §

Straffbestämmelser och åtalsrätt

Livsmedelsverket kan låta bli att anmäla förseelser som avses i 1 mom. till åklagaren, om förseelsen som helhet betraktad ska anses som uppenbart ringa och om inte allmän intresset ska anses kräva att åtal väcks. Härvid kan Livsmedelsverket ge den leverantör av skogsodlingsmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där denne uppmanas att korrigera felen.

Livsmedelsverket ska ges tillfälle att bli hört när en sådan förseelse som avses i 1 mom. behandlas vid förundersökning och i tingsrätten.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av lagen om plantmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om plantmaterial (1205/1994) 6 § och
ändras 3 § 1 och 5 mom., 3 a § 2 mom., 5 § 2 mom., 5 a § 1 mom., 5 b § 2 mom., 5 c—5 e,
6 a—6 d, 7 b och 9 a §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 § 2 mom. samt 15 § 2 mom.,
av dem 3 § 1 och 5 mom., 3 a § 2 mom., 5 § 2 mom., 9 a §, 14 § 2 mom. och 15 § 2 mom.
sådana de lyder i lag 727/2000, 5 a § 1 mom., 5 b § 2 mom., 5 c—5 e och 6 a—6 d § sådana
de lyder i lag 1073/2016 samt 7 b § sådan den lyder i lagarna 727/2000 och 691/2004, som
följer:

3 §

Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial

Plantmaterial får saluföras och för saluföring produceras, lagras och importeras enbart av sådana leverantörer av plantmaterial som har godkänts och upptagits i det register som för utövande av tillsyn förs av Livsmedelsverket. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare, enligt vad Europeiska unionens rättsakter om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter, om vilket slag av plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller.

Leverantören av plantmaterial ska skriftligen underrätta Livsmedelsverket om inledandet och avslutandet av verksamheten och om förändringar i denna.

3 a §

Registeruppgifter och behandlingen av dem

Uppgifterna avförs ur registret när tre år förflutit efter det att leverantören av plantmaterial meddelat Livsmedelsverket att verksamheten upphört.

5 §

Saluföring av plantmaterial

För säkerställande av plantmaterialets kvalitet och sundhet kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivas att importören på förhand ska underrätta tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom utfärdas bestämmelser om införselorterna för plantmaterial.

5 a §

Växsortlistan

Livsmedelsverket ska föra en växsortlista över sorter som utgör plantmaterial för trädgårdsväxter.

5 b §

Godkännande för intagning i växsortlistan

Ansökan om att en sort ska tas in i växsortlistan ska göras skriftligen hos Livsmedelsverket. Till ansökan ska fogas information om sorten och uppgift om att sorten uppfyller kraven. Sorter som enbart uppfyller de nationella kraven kan tas in i listan även utan ansökan, om Livsmedelsverket bedömer att sorten uppfyller de föreskrivna kraven.

5 c §

Odlingsförsök för utredande av överensstämmelse med kraven

Om det krävs odlingsförsök för att utreda om en sort enligt 5 b § överensstämmer med kraven, ordnar Livsmedelsverket på begäran av sökanden undersökningen av sorten med internationella metoder för att utreda om sorten är särskiljbar, enhetlig och stabil. Sökanden ska förse Livsmedelsverket, eller den av Livsmedelsverket anvisade aktör som utför odlingsförsöken, med behövligt material av sorten samt annan behövlig information. Sökanden svarar för kostnaderna för odlingsförsöken.

Om sökanden lägger fram en sortbeskrivning som fastställts av ett ansvarigt officiellt organ i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, och Livsmedelsverket bedömer att beskrivningen uppfyller förutsättningarna enligt 5 b § för godkännande för intagning i växsortlistan, behöver odlingsförsök inte göras på nytt.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda metoderna för undersökning av om en sort är särskiljbar, enhetlig och stabil utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser om plantmaterial för trädgårdsväxter.

5 d §

Giltighetstiden för ett sortgodkännande samt strykande av en sort från listan

En sort kan godkännas av Livsmedelsverket för intagning i växsortlistan för viss tid och tiden i fråga kan förlängas på ansökan. Livsmedelsverket kan även utan ansökan förlänga giltighetstiden för en sort, om detta främjar den genetiska mångfalden och en hållbar produktion eller annars är förenligt med allmänintresset.

Livsmedelsverket kan stryka en sort från listan, om de förutsättningar för godkännande som anges i Europeiska unionens rättsakter eller nationella bestämmelser inte längre är uppfyllda eller om det vid tidpunkten för ansökan om godkännande eller under bedömningen har lämnats felaktiga eller vilseledande uppgifter om de fakta som legat till grund för beslutet om godkännande för intagning i listan.

RP 8/2018 rd

Närmare bestämmelser om giltighetstiden för i 1 mom. avsedda godkännanden av sorter för intagning i listan får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser om plantmaterial för trädgårdsväxter.

5 e §

Underrättelser till övriga medlemsstater och till kommissionen

Livsmedelsverket svarar för underrättelserna till övriga medlemsstater i Europeiska unionen och till Europeiska kommissionen i enlighet med Europeiska unionens rättsakter om plantmaterial för trädgårdsväxter.

6 a §

Undersökningslaboratorier

Sådan hantering och sådana undersökningar av myndighetsprover som krävs enligt denna lag ska utföras vid Livsmedelsverket eller vid ett laboratorium som har godkänts av Livsmedelsverket eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.

Prover som hör till aktörens egenkontroll ska undersökas vid ett laboratorium som Livsmedelsverket godkänt för ändamålet eller vid ett laboratorium som har godkänts för undersökning av myndighetsprover.

Närmare bestämmelser om hanteringen av de prover som avses i 1 och 2 mom. och om undersökningsmetoderna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser om plantmaterial för trädgårdsväxter.

6 b §

Godkända laboratorier

Livsmedelsverket godkänner på ansökan ett laboratorium som ett laboratorium som undersöker myndighetsprover eller prover som tagits inom ramen för aktörens egenkontroll. Förutsättningarna för godkännandet är att laboratoriet har tillgång till tillräckligt med yrkeskunnig personal och att laboratoriet har den tekniska beredskap som behövs för verksamheten samt att laboratoriet iakttar god laboratoriesed.

Närmare bestämmelser om kompetenskraven för de godkända laboratoriernas personal och om de krav som ställs på laboratoriernas tekniska beredskap får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 c §

Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet

Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta den som beställer undersökningen och Livsmedelsverket om resultat som tyder på förekomst av sådana skadegörare som avses i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003). Bestämmelser om andra skadegörare för vilka underrättelseskyldighet gäller får dessutom utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens rättsakter om plantmaterial för trädgårdsväxter krävs beträffande tillsynsmyndigheternas kännedom om sådana skadegörare.

RP 8/2018 rd

Ett godkänt laboratorium ska på Livsmedelsverkets begäran lämna verket ett sammandrag av de i 6 a § 1 och 2 mom. avsedda undersökningar som laboratoriet utfört och om undersökningensresultaten. Sammandragen av de undersökningar som avses i 6 a § 2 mom. och resultaten av dem får inte innehålla personuppgifter eller identifieringsuppgifter om tillsynsobjekt.

Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta Livsmedelsverket om det görs betydande ändringar i verksamheten, om verksamheten avbryts och om verksamheten upphör.

Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnandet av underrättelser och sammandrag får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 d §

Tillsyn över laboratorier

Livsmedelsverket övervakar att laboratorier som godkänts i enlighet med 6 b § följer denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den när de utför sina uppgifter enligt denna lag. Om ett laboratorium inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 6 b § eller om det annars förekommer allvarliga brister i laboratoriets verksamhet, ska Livsmedelsverket uppmana laboratoriet att avhjälpa bristerna inom utsatt tid. Livsmedelsverket ska återkalla godkännandet, om laboratoriet inte har avhjälpt bristerna inom den utsatta tiden.

Livsmedelsverket för med tanke på den tillsyn som avses i 1 mom. register över godkända laboratorier. I registret antecknas det godkända laboratoriets namn, kontaktuppgifter, kompetensområde, namnet på den person som ansvarar för undersökningarna, uppgifter om de tillsynsåtgärder som genomförts samt de uppgifter enligt 6 c § 3 mom. som gäller ändringar i verksamheten.

7 b §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som föreskrivs i 7 a § kan vid tillsynen anlitas inspektörer som Livsmedelsverket skriftligen har auktoriserat för uppdraget och som verket själv övervakar. De auktoriserade inspektörerna handlar under tjänsteansvar.

9 a §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Livsmedelsverket offentliggör tillsynsresultaten. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om offentliggörandet av resultaten.

10 §

Förbud

Livsmedelsverket kan förbjuda att en brukningsenhet eller byggnad eller annat utrymme används för odling, annan produktion eller lagring av plantmaterial, om brukningsenheten, byggnaden eller utrymmet inte motsvarar kraven enligt denna lag eller de bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

RP 8/2018 rd

13 §

Vite

Livsmedelsverket kan förena ett förbud enligt 10 §, skyldigheten att lämna uppgifter enligt 8 § 2 mom. samt bestämmelsen enligt 11 § med vite. Verket beslutar också om utdömandet av vitet.

I beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

14 §

Straffbestämmelse

På de myndigheters vägnar som nämns i 7 och 7 a § anmäler Livsmedelsverket förseelser enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet ska anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan Livsmedelsverket ge den leverantör av plantmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där leverantören uppmanas korrigera felen.

15 §

Avgifter, arvoden och ersättningar

Till de inspektörer som Livsmedelsverket har auktoriserat betalar verket arvoden och kostnadsersättningar för inspektioner och provtagningar enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av lagen om bekämpning av flyghavre

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002) 11, 12, 17, 19 och 21 §, av dem
11 § sådan den lyder i lagarna 687/2004 och 1490/2009, som följer:

11 §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som föreskrivs i 10 § kan det vid tillsynen anlitas inspektörer som Livsmedelsverket skriftligen har auktoriserat för uppdraget och som utför uppdraget under verkets övervakning. De auktoriserade inspektörerna handlar under tjänsteansvar.

12 §

Tillsynsplan

Livsmedelsverket ska utarbeta en tillsynsplan för organiseringen av tillsynen över flyghavre och en tillsynsrapport om genomförd tillsyn.

17 §

Arvoden och ersättningar

Till de inspektörer som Livsmedelsverket har auktoriserat betalar verket arvoden och kostnadsersättningar för inspektioner och provtagningar enligt denna lag.

19 §

Föreläggande om förstörande eller utförelse

Om en produkt eller vara som avses i 8 § marknadsförs eller överlåts trots att verksamheten innebär risk för att flyghavre sprids, kan Livsmedelsverket bestämma att produkten eller varan ska föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som ska iaktas när beslutet verkställs.

21 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bekämpningsskyldigheten enligt 4 §, anmälningsskyldigheten enligt 5 § 1 mom. eller en begränsning enligt 8 § eller som försummar att iaktta en skyldighet som föreskrivs i nämnda paragraf ska, om inte strängare straff

RP 8/2018 rd

för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot lagen om bekämpning av flyghavre dömas till böter. Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite kan lämnas obestraftad för samma gärning.

På de myndigheters vägnar som avses i 3 kap. anmäler Livsmedelsverket förseelser till åtalsprövning. Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet betraktad ska anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan Livsmedelsverket ge den som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning, där denne uppmanas att korrigera felen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 22 februari 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

2.

Lag

om ändring av lagen om växtskyddsmedel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) 20 §, 24 § 1 mom., 25, 27, 29, 36, 38—40, 42, 46 och 47 §,
av dem 20 § sådan den lyder i lag 1089/2013, 27 § sådan den lyder i lag 564/2014 och 46 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 564/2014, som följer:

Gällande lydelse

20 §

Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning

Spridning av växtskyddsmedel från luftfartyg är förbjuden.

Oberoende av bestämmelserna i 1 mom. får

1) Livsmedelssäkerhetsverket besluta om bekämpning av skadegörare genom flygbesprutning med växtskyddsmedel när verket beslutar om åtgärder för att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids så som föreskrivs i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003), om skadegöraren medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och skadegöraren inte skäligen kan bekämpas effektivt på något annat sätt eller spridningen av den förhindras,

2) jord- och skogsbruksministeriet på framställning av en regionenhet vid Finlands skogscentral besluta om flygbesprutning med växtskyddsmedel för att bekämpa omfattande skogsskador på växande träd i skog när ministeriet beslutar om åtgärder i enlighet med lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) i syfte att förhindra att skogsskador sprids eller uppkommer, om skogsskador inte skäligen kan förhindras effektivt på något annat sätt.

Ett beslut om flygbesprutning med växt-

Föreslagen lydelse

20 §

Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning

Spridning av växtskyddsmedel från luftfartyg är förbjuden.

Oberoende av *vad som föreskrivs* i 1 mom. får

1) *Livsmedelsverket* besluta om bekämpning av skadegörare genom flygbesprutning med växtskyddsmedel när verket beslutar om åtgärder för att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids så som föreskrivs i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003), om skadegöraren medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och skadegöraren inte skäligen kan bekämpas effektivt på något annat sätt eller spridningen av den förhindras,

2) jord- och skogsbruksministeriet på framställning av en regionenhet vid Finlands skogscentral besluta om flygbesprutning med växtskyddsmedel för att bekämpa omfattande skogsskador på växande träd i skog när ministeriet beslutar om åtgärder i enlighet med lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) i syfte att förhindra att skogsskador sprids eller uppkommer, om skogsskador inte skäligen kan förhindras effektivt på något annat sätt.

Ett beslut om flygbesprutning med växt-

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

skyddsmedel ska innehålla uppgifter om spridningsområdet, bekämpningsåtgärderna och deras tidpunkt samt om det växtskyddsmedel som används vid bekämpningen.

24 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket svarar för verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag, för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs samt för organiseringen av tillsynen. Verket är den behöriga myndighet som avses i artikel 75.1 och den myndighet som avses i artikel 75.2 i växtskyddsmedelsförordningen. Verket anlitar närings-, trafik- och miljöcentralerna vid tillsynen.

Föreslagen lydelse

skyddsmedel ska innehålla uppgifter om spridningsområdet, bekämpningsåtgärderna och deras tidpunkt samt om det växtskyddsmedel som används vid bekämpningen.

24 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket svarar för verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag, för tillsynen över *efterlevnaden av denna lag* och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och för organiseringen av tillsynen *när det gäller tillverkning, import, utsläppande på marknaden, marknadsföring samt importörers och distributörers hantering av växtskyddsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket ska även utöva sådan annan tillsyn över växtskyddsmedel som inte enligt gällande bestämmelser ska utövas av Livsmedelsverket. Säkerhets- och kemikalieverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 75.1 och den myndighet som avses i artikel 75.2 i växtskyddsmedelsförordningen. I fråga om användningen av växtskyddsmedel, samt i fråga om hantering och lagring i samband med den, svarar Livsmedelsverket för verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag samt för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, samt för organiseringen av tillsynen. Vid tillsynen anlitar Livsmedelsverket närings-, trafik- och miljöcentralerna.*

25 §

Auktoriserade inspektörer

Säkerhets- och kemikalieverket kan vid tillsynen anlita inspektörer som verket skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som verket övervakar. Auktoriserade inspektörer ska ha den yrkeskompetens inom området för växtskyddsmedel som krävs för uppdraget eller annan yrkeskompetens som behövs för att utöva tillsyn över att denna lag följs.

25 §

Auktoriserade inspektörer

Säkerhets- och kemikalieverket och *Livsmedelsverket* kan vid tillsynen anlita inspektörer som verken skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som *verken* övervakar. Auktoriserade inspektörer ska ha den yrkeskompetens inom området för växtskyddsmedel som krävs för uppdraget eller annan yrkeskompetens som behövs för *tillsynen över efterlevnaden av denna lag.*

Gällande lydelse

På auktoriserade inspektörer tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. En auktoriserad inspektör ska visa upp ett skriftligt intyg över sitt be- myndigande, om verksamhetsutövaren kräver det.

27 §

Sakkunnigmyndigheter och sakkunniginrätt- ningar

I syfte att utreda förutsättningarna för god- kännande av ämnen och preparat som är av- sedda som växtskyddsmedel är de statliga myndigheter och inrättningar som nämns ne- dan skyldiga att utföra kontroller av sådana ämnen och preparat eller att ge utlåtanden till Säkerhets- och kemikalieverket om förutsätt- ningarna för godkännande enligt följande:

1) Naturresursinstitutet när det gäller att bedöma den biologiska effektiviteten och an- vändbarheten,

2) Livsmedelssäkerhetsverket när det gäller att analysera och bedöma rester av växt- skyddsmedel som förekommer i växtproduk- ter och animaliska produkter, när det gäller att utarbeta förslag för Europeiska unionen om gränsvärden för rester av växtskyddsme- del och när det gäller kemiska analyser samt fysikaliska och tekniska test av växtskydds- medel.

29 §

Tillsynsplan

Säkerhets- och kemikalieverket ska årligen utarbeta en plan för att organisera tillsynen. När tillsynen planeras ska Säkerhets- och kemikalieverket samarbeta med Livsmedels- säkerhetsverket och tullverket.

I tillsynsplanen ska det bestämmas vilka kontroller som ska utföras hos tillsynsobjek- ten och hur ofta kontrollerna ska utföras. I planen ska det också anges hur tillsynsobjek- tens risker har bedömts och hur planen be- döms bli genomförd.

Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll får utfärdas genom förord- ning av jord- och skogsbruksministeriet.

Föreslagen lydelse

På auktoriserade inspektörer tillämpas be- stämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. En auktoriserad inspektör ska visa upp ett skriftligt intyg över sitt be- myndigande, om verksamhetsutövaren kräver det.

27 §

Sakkunnigmyndigheter och sakkunniginrätt- ningar

I syfte att utreda förutsättningarna för god- kännande av ämnen och preparat som är av- sedda som växtskyddsmedel är de statliga myndigheter och inrättningar som nämns ne- dan skyldiga att utföra kontroller av sådana ämnen och preparat eller att ge utlåtanden till Säkerhets- och kemikalieverket om förutsätt- ningarna för godkännande enligt följande:

1) Naturresursinstitutet när det gäller att bedöma den biologiska effektiviteten och an- vändbarheten,

2) *Livsmedelsverket* när det gäller att ana- lysera och bedöma rester av växtskyddsme- del som förekommer i växtprodukter och animaliska produkter, när det gäller att utar- beta förslag för Europeiska unionen om gränsvärden för rester av växtskyddsmedel och när det gäller kemiska analyser samt fy- sikaliska och tekniska test av växtskyddsme- del.

29 §

Tillsynsplan

Säkerhets- och kemikalieverket *och Livs- medelsverket* ska årligen utarbeta en plan för att organisera tillsynen. När tillsynen plane- ras ska *verken* samarbeta med Tullen.

I tillsynsplanen ska det bestämmas vilka kontroller som ska utföras hos tillsynsobjek- ten och hur ofta kontrollerna ska utföras. I planen ska det också anges hur tillsynsobjek- tens risker har bedömts och hur planen be- döms bli genomförd.

Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll får utfärdas genom förord- ning av jord- och skogsbruksministeriet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Säkerhets- och kemikalieverket offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 32 § får dock inte offentliggöras.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

36 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Säkerhets- och kemikalieverket *och Livsmedelsverket* offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 32 § får dock inte offentliggöras.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

38 §

Förbud

Säkerhets- och kemikalieverket kan förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel tillverkas, lagras, släpps ut på marknaden, används, importeras eller exporteras, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller med stöd av dem,

2) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om växtskyddsmedlet med fog kan misstänkas medföra omedelbar fara för eller omedelbart hot mot människors eller djurs hälsa eller miljön,

3) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om det i märkningen på preparatets förpackning finns en sådan brist eller ett sådant fel som kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller miljön,

4) att *obärgad skörd som har behandlats med växtskyddsmedel används som livsmedel eller djurfoder, om användningen kan medföra fara för människors eller djurs hälsa; Säkerhets- och kemikalieverket kan be Livsmedelssäkerhetsverket utvärdera om användningen av skörden som livsmedel eller djurfoder medför fara för konsumenter eller djur.*

38 §

Förbud

Säkerhets- och kemikalieverket kan *i enlighet med sin behörighet enligt i 24 § 1 mom.* förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel tillverkas, lagras, släpps ut på marknaden, används, importeras eller exporteras, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

2) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om växtskyddsmedlet med fog kan misstänkas medföra omedelbar fara för eller omedelbart hot mot människors eller djurs hälsa eller miljön,

3) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om det i märkningen på preparatets förpackning finns en sådan brist eller ett sådant fel som kan *medföra* fara för människors eller djurs hälsa eller miljön.

Livsmedelsverket kan i enlighet med sin behörighet enligt i 24 § 1 mom. förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel lagras, behandlas och används, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växt-

Gällande lydelse

Förbudet ska återkallas utan dröjsmål om den brist eller det missförhållande som förbudet grundar sig på har avhjälppts eller om förbudet inte längre i övrigt behövs.

Om ärendet inte tål dröjsmål kan närings-, trafik- och miljöcentralen och tullverket temporärt utfärda ett förbud som avses i 1 mom. Ett temporärt förbud ska utan dröjsmål underställas Säkerhets- och kemikalieverket. Det temporära förbudet förfaller om Säkerhets- och kemikalieverket inte fattar ett beslut som avses i 1 mom. inom en vecka från det att det temporära förbudet utfärdades.

39 §

Föreläggande om bortskaffande eller utförsel

Om tillverkning, lagring, utsläppande på marknaden, användning, import eller export av ett växtskyddsmedel har förbjudits med stöd av 38 § 1 mom. 1 punkten, kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att växtskyddsmedlet ska bearbetas på nytt på det sätt som verket godkänner, bortskaffas eller återsändas till det land från vilket det förts in i Finland.

Om användningen av obärgad skörd som livsmedel eller djurfoder har förbjudits med stöd av 38 § 1 mom. 4 punkten, kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att den obärgade skörden ska bortskaffas.

Ett beslut som avses i 1 och 2 mom. kan förenas med villkor för det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten av beslutet. En verksamhetsutövare vars felaktiga förfarande har föranlett ett föreläggande om bortskaffande eller utförsel svarar för kostnaderna för verkställigheten.

Föreslagen lydelse

skyddsmedelsförordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem

2) att obärgad skörd som har behandlats med växtskyddsmedel används som livsmedel eller djurfoder, om användningen kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa.

Förbudet ska återkallas utan dröjsmål om den brist eller det missförhållande som förbudet grundade sig på har avhjälppts eller om förbudet *annars* inte längre behövs.

Om ärendet inte tål dröjsmål kan *en i 24 § avsedd tillsynsmyndighet utfärda ett temporärt förbud. Om det temporära förbudet utfärdas av någon annan myndighet än Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket, ska det temporära förbudet utan dröjsmål föras över för avgörande antingen till Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket beroende på vilken myndighet som enligt denna paragraf och 24 § 1 mom. är behörig i ärendet. Förbudet förfaller om det behöriga verket inte fattar ett beslut enligt 1 eller 2 mom. inom en vecka från det att det temporära förbudet meddelades.*

39 §

Föreläggande om bortskaffande eller utförsel

Om tillverkning, lagring, utsläppande på marknaden, användning, import eller export av ett växtskyddsmedel har förbjudits med stöd av 38 § 1 mom. 1 punkten, kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att växtskyddsmedlet ska bearbetas på nytt på det sätt som verket godkänner, bortskaffas eller återsändas till det land från vilket det förts in i Finland.

Om användningen av obärgad skörd som livsmedel eller djurfoder har förbjudits med stöd av 38 § 2 mom. 2 punkten, kan *Livsmedelsverket* besluta att den obärgade skörden ska bortskaffas.

Ett beslut som avses i 1 och 2 mom. kan förenas med villkor för det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten av beslutet. En verksamhetsutövare vars felaktiga förfarande har föranlett ett föreläggande om bortskaffande eller utförsel svarar för kostnaderna för verkställigheten.

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

40 §

Vite och tvångsutförande

Säkerhets- och kemikalieverket kan förena ett föreläggande som avses i 37 §, ett förbud som avses i 38 § 1 mom. och ett föreläggande om bortskaffande eller utförelse som avses i 39 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

En fysisk persons skyldighet att lämna uppgifter i enlighet med denna lag får inte förenas med vite, om det finns anledning att misstänka personen för brott och uppgifterna hänför sig till det ärende som är föremål för brottsmisstanke.

Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

42 §

Polisanmälan

Säkerhets- och kemikalieverket ska för de i 24 § 1 mom. avsedda myndigheternas och de auktoriserade inspektörernas räkning göra polisanmälan om en misstänkt växtskyddsmedelsförseelse. Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet ska anses vara uppenbart ringa.

46 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifter som tas ut till staten för en myndighets prestationer enligt denna lag finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgiften för produktgodkännande av ett växtskyddsmedel nedsätts med 45 procent, om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 5 000 hektar när ansökan om godkännande görs, och med 70 procent, om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 2 000 hektar när ansökan om godkännande görs.

Föreslagen lydelse

40 §

Vite och tvångsutförande

Säkerhets- och kemikalieverket *och Livsmedelsverket* kan förena ett föreläggande som avses i 37 §, ett förbud som avses i 38 § 1 eller 2 mom. och ett föreläggande om bortskaffande eller utförelse som avses i 39 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

En fysisk persons skyldighet att lämna uppgifter i enlighet med denna lag får inte förenas med vite, om det finns anledning att misstänka personen för brott och uppgifterna hänför sig till det ärende som är föremål för brottsmisstanke.

Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

42 §

Polisanmälan

Säkerhets- och kemikalieverket ska för sina auktoriserade inspektörers räkning göra polisanmälan om en misstänkt växtskyddsmedelsförseelse. *Livsmedelsverket ska göra anmälan för sina auktoriserade inspektörers och närings-, trafik- och miljöcentralernas räkning.* Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet ska anses vara uppenbart ringa.

46 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifter som tas ut till staten för en myndighets prestationer enligt denna lag finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgiften för produktgodkännande av ett växtskyddsmedel nedsätts med 45 procent, om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 5 000 hektar när ansökan om godkännande görs, och med 70 procent, om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 2 000 hektar när ansökan om godkännande görs.

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

Vid fastställandet av den sammanlagda odlingsarealen för grödor används Finlands officiella statistik över odlingsarealen för trädgårdsväxter (*Trädgårdsstatistik*) och för jordbruksgrödor (*Utnyttjad jordbruksareal*) som Naturresursinstitutet för, samt den statistik över skogsodlingsmaterial som Livsmedelssäkerhetsverket för. Som odlingsareal används medeltalet av uppgifterna för de fem senaste åren.

47 §

Arvoden och kostnadsersättningar

Säkerhets- och kemikalieverket betalar arvoden och kostnadsersättningar till auktoriserade inspektörer för de kontroller som avses i denna lag.

Utbildningsanordnare enligt 9 §, examensanordnare enligt 11 § och testare enligt 13 § av utrustning för spridning av växtskyddsmedel har rätt att ta ut en skälig ersättning för sina tjänster hos användarna.

Föreslagen lydelse

Vid fastställandet av den sammanlagda odlingsarealen för grödor används Finlands officiella statistik över odlingsarealen för trädgårdsväxter och jordbruksgrödor som publiceras av Naturresursinstitutet, samt den statistik över skogsodlingsmaterial som *Livsmedelsverket* för. Som odlingsareal används medeltalet av uppgifterna för de fem senaste åren.

47 §

Arvoden och kostnadsersättningar

Säkerhets- och kemikalieverket *och Livsmedelsverket* betalar arvoden och kostnadsersättningar till sina auktoriserade inspektörer för de kontroller som avses i denna lag.

Utbildningsanordnare enligt 9 §, examensanordnare enligt 11 § och testare enligt 13 § av utrustning för spridning av växtskyddsmedel har rätt att ta ut en skälig ersättning för sina tjänster hos användarna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av jordbruksstöd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) 7 och 7 a § samt 22 § 2 mom.,
av dem 7 a § och 22 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1691/2015, samt
ändras 6, 13, 15, 18 och 19 §, 22 § 1 mom., 24 § 3 mom., 34 § 2 mom., 37 §, 41 § 1 mom.,
44 och 47 § samt 53 § 4 mom.,
av dem 6 § sådan den lyder i lagarna 501/2014, 1358/2014 och 1691/2015, 24 § 3 mom. och
53 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1691/2015, 37 och 44 § sådana de lyder i lag 501/2014 samt
47 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 501/2014, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Landsbygdsverket

Landsbygdsverket svarar för planeringen, genomförandet, utvecklandet och uppföljningen av verkställigheten av stödsystemen och programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland samt för en ändamålsenlig förvaltning av och tillsyn över användningen av medel. Landsbygdsverket styr och övervakar verkställigheten av stödsystemen samt styr och övervakar övriga myndigheter då dessa sköter uppdrag som med stöd av artikel 7 i den horisontella förordningen hör till det utbetalande organets ansvarsområde. Dessutom svarar Landsbygdsverket för kontroll och godkännande av utgifter som hänförs till stödet, för utbetalningar och för andra administrativa uppgifter som hänförs till stödsystemen.

Landsbygdsverket beslutar om det transportbidrag och det stöd för tjänster inom husdjursskötsel som avses i 6 § 2 punkten i lagen om nationella stöd samt om den miljöersättning som avses i 5 § i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare när ersättningen grundar sig på ett sådant avtal om upprätthållande av klonarkiv för ursprungsväxter eller ett sådant avtal om beva-

Föreslagen lydelse

6 §

Livsmedelsverket

Livsmedelsverket svarar för planeringen, genomförandet, utvecklandet och uppföljningen av verkställigheten av stödsystemen och programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland samt för en ändamålsenlig förvaltning av och tillsyn över användningen av medel. Livsmedelsverket styr och övervakar verkställigheten av stödsystemen samt styr och övervakar övriga myndigheter då dessa sköter uppdrag som med stöd av artikel 7 i den horisontella förordningen hör till det utbetalande organets ansvarsområde. Dessutom svarar Livsmedelsverket för kontroll och godkännande av utgifter som hänförs till stödet, för utbetalningar och för andra administrativa uppgifter som hänförs till stödsystemen.

Livsmedelsverket beslutar om det transportbidrag och det stöd för tjänster inom husdjursskötsel som avses i 6 § 2 punkten i lagen om nationella stöd samt om den miljöersättning som avses i 5 § i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare när ersättningen grundar sig på ett sådant avtal om upprätthållande av klonarkiv för ursprungsväxter eller ett sådant avtal om beva-

Gällande lydelse

rande av lantrasers genom som avses i 7 mom. i den paragrafen. På handläggningen av ärendet vid Landsbygdsverket tillämpas denna lag.

Landsbygdsverket är den förvaltnings- och kontrollmyndighet som avses i artikel 7.1 i den horisontella förordningen. Landsbygdsverket beslutar om behållande av belopp som avses i artikel 55 andra stycket och i artikel 100 i den horisontella förordningen.

7 §

Livsmedelssäkerhetsverket

Livsmedelssäkerhetsverket styr och övervakar tillsynen över att tvärvillkoren följs i fråga om folkhälsa, djurhälsa och djurens välbefinnande samt växtskydd. Livsmedelssäkerhetsverket utför dessutom andra uppgifter som hänför sig till övervakningen av tvärvillkoren så som föreskrivs nedan.

7 a §

Säkerhets- och kemikalieverket

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 7 § styr och övervakar Säkerhets- och kemikalieverket tillsynen över att tvärvillkoren inom områdena folkhälsa, djurhälsa och växtskydd följs i fråga om växtskyddsmedel.

13 §

Ansökan om stöd

Ansökan om stöd ska göras på en blankett som fastställts av Landsbygdsverket. Ansökan ska undertecknas. De utredningar som behövs för beviljande av stöd ska fogas till ansökan.

På en anmälan som gäller stöd tillämpas det som i denna lag föreskrivs om formen för stödansökan, behövliga utredningar och inlämnande av ansökan.

Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för ansökan eller anmälan om stöd och bilagorna till dem, om andra utredningar som krävs av den som ansöker om eller får stöd

Föreslagen lydelse

rande av lantrasers genom som avses i 7 mom. i den paragrafen. På handläggningen av ärendet vid *Livsmedelsverket* tillämpas denna lag.

Livsmedelsverket är den förvaltnings- och kontrollmyndighet som avses i artikel 7.1 i den horisontella förordningen. *Livsmedelsverket* beslutar om behållande av belopp som avses i artikel 55 andra stycket och i artikel 100 i den horisontella förordningen.

(upphävs)

(upphävs)

13 §

Ansökan om stöd

Ansökan om stöd ska göras på en blankett som fastställts av *Livsmedelsverket*. Ansökan ska undertecknas. De utredningar som behövs för beviljande av stöd ska fogas till ansökan.

På en anmälan som gäller stöd tillämpas det som i denna lag föreskrivs om formen för stödansökan, behövliga utredningar och inlämnande av ansökan.

Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för ansökan eller anmälan om stöd och bilagorna till dem, om andra utredningar som krävs av den som ansöker om eller får stöd

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

samt om tidsfristen för ändring av de uppgifter som anges i ansökan.

15 §

Inlämnande och anhängiggörande av ansökan

En ansökan om stöd anses ha blivit anhängig när den har kommit in till den behöriga myndigheten. En ansökan om stöd, eller en annan handling som hänför sig till ansökan, som sänts per post adresserad till den behöriga myndigheten anses dock vara inlämnad i tid, om den är poststämplad senast den sista dagen av den utsatta tiden.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om tidsfrister för inlämnandet av stödansökan samt andra blanketter och utredningar.

18 §

Överföring av ansökan

En stödansökan kan helt eller delvis överföras på den nya innehavaren av en gårdsbruksenhet. För överföringen av ansökan kan det bestämmas en tidsfrist. Överföringen ska göras skriftligen på en blankett som Landsbygdsverket fastställt för ändamålet.

Närmare bestämmelser om förfarandet för överföring av en ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om blanketter och om på vilket sätt en utredning över en överföring av ansökan ska göras samt om tidsfristen.

19 §

Beslut om stöd

Stödbeslut som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och de handlingar som hänför sig till behandlingen av ärendet får undertecknas maskinellt.

Landsbygdsverket får meddela föreskrifter om de blanketter som ska användas för stödbeslut, om behandlingen av betalningsmaterialet, om betalningssätten och om registrering av betalningarna i ett datasystem.

Föreslagen lydelse

samt om tidsfristen för ändring av de uppgifter som anges i ansökan.

15 §

Inlämnande och anhängiggörande av ansökan

En ansökan om stöd anses ha blivit anhängig när den har kommit in till den behöriga myndigheten. En ansökan om stöd, eller en annan handling som hänför sig till ansökan, som sänts per post adresserad till den behöriga myndigheten anses dock vara inlämnad i tid, om den är poststämplad senast den sista dagen av den utsatta tiden.

Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om tidsfrister för inlämnandet av stödansökan samt andra blanketter och utredningar.

18 §

Överföring av ansökan

En stödansökan kan helt eller delvis överföras på den nya innehavaren av en gårdsbruksenhet. För överföringen av ansökan kan det bestämmas en tidsfrist. Överföringen ska göras skriftligen på en blankett som *Livsmedelsverket* fastställt för ändamålet.

Närmare bestämmelser om förfarandet för överföring av en ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet. *Livsmedelsverket* får meddela närmare föreskrifter om blanketter och om på vilket sätt en utredning över en överföring av ansökan ska göras samt om tidsfristen.

19 §

Beslut om stöd

Stödbeslut som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och de handlingar som hänför sig till behandlingen av ärendet får undertecknas maskinellt.

Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om de blanketter som ska användas för stödbeslut, om behandlingen av betalningsmaterialet, om betalningssätten och om registrering av betalningarna i ett datasystem.

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

22 §

Tillsyn på plats och utvidgad tillsyn

Landsbygdsverket väljer inom de olika stödsystemen ut ett sampel av sökande för att utföra tillsyn på plats hos dem.

Landsbygdsverket väljer ut ett sampel av gårdsbruksenheter för tillsyn över de i tvärvillkoren ingående kraven på god jordbruks-hävd och goda miljöförhållanden samt i lag föreskrivna verksamhetskrav som hänför sig till miljön. Säkerhets- och kemikalieverket väljer ut ett sampel av gårdsbruksenheter för tillsyn över de tvärvillkor som gäller växt-skyddsmedel. Livsmedelssäkerhetsverket väljer ut ett sampel av gårdsbruksenheter för tillsyn över övriga tvärvillkor.

24 §

Rätt till insyn

Livsmedelssäkerhetsverket och Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att närvara vid inspektioner som gäller stödsökande eller stödtagare och som någon annan myndighet utför och att följa hur inspektionerna utförs.

34 §

Förfaranden vid återkrav

Landsbygdsverket svarar för verkställigheten av återkravsbeslut. Det belopp som ska återkrävas plus ränta kan tas ut genom att det dras av från ett annat stöd eller bidrag enligt denna lag som ska betalas till samma stödtagare.

Föreslagen lydelse

22 §

Tillsyn på plats och utvidgad tillsyn

Livsmedelsverket väljer inom de olika stödsystemen ut ett sampel av sökande för att utföra tillsyn på plats hos dem. *Livsmedelsverket väljer därtill ut ett sampel av gårdsbruksenheter för tillsyn över tvärvillkoren.* (2 mom. upphävs)

24 §

Rätt till insyn

Livsmedelsverket har rätt att närvara vid inspektioner som gäller stödsökande eller stödtagare och som någon annan myndighet utför och att följa hur inspektionerna utförs.

34 §

Förfaranden vid återkrav

Livsmedelsverket svarar för verkställigheten av återkravsbeslut. Det belopp som ska återkrävas plus ränta kan tas ut genom att det dras av från ett annat stöd eller bidrag enligt denna lag som ska betalas till samma stödtagare.

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

37 §

Utbetalande organ

Landsbygdsverket är ett sådant utbetalande organ som avses i artikel 7 i den horisontella förordningen.

41 §

Stödrättighetsregister

Landsbygdsverket för ett stödrättighetsregister för förvaltningen av gårdsstödsrättigheter och tillsynen över stöden. Stödrättighetsregistret är ett sådant register som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008).

44 §

Systemet för jordbruksrådgivning

Rådgivningstjänster enligt artikel 15 i landsbygdsförordningen och artikel 12 i den horisontella förordningen ges av rådgivare som valts av Landsbygdsverket.

47 §

Återkallelse av godkännande

Landsbygdsverket kan återkalla godkännandet, om rådgivaren inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller av någon annan orsak inte kan anses vara lämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller upprepade fel eller försummelser i sitt förfarande. Innan ett godkännande återkallas ska Landsbygdsverket ge rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra honom eller henne.

Närmare bestämmelser om förfarandet för återkallelse av godkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Myndighetens rätt att få uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, Livsmedelssäkerhetsverket och

Föreslagen lydelse

37 §

Utbetalande organ

Livsmedelsverket är ett sådant utbetalande organ som avses i artikel 7 i den horisontella förordningen.

41 §

Stödrättighetsregister

Livsmedelsverket för ett stödrättighetsregister för förvaltningen av gårdsstödsrättigheter och tillsynen över stöden. Stödrättighetsregistret är ett sådant register som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008).

44 §

Systemet för jordbruksrådgivning

Rådgivningstjänster enligt artikel 15 i landsbygdsförordningen och artikel 12 i den horisontella förordningen ges av rådgivare som valts av *Livsmedelsverket*.

47 §

Återkallelse av godkännande

Livsmedelsverket kan återkalla godkännandet, om rådgivaren inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller av någon annan orsak inte kan anses vara lämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller upprepade fel eller försummelser i sitt förfarande. Innan ett godkännande återkallas ska *Livsmedelsverket* ge rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra honom eller henne.

Närmare bestämmelser om förfarandet för återkallelse av godkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Myndighetens rätt att få uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet och *Livsmedelsverket* får trots sekretessbestämmel-

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

Säkerhets- och kemikalieverket får trots sekretessbestämmelserna till behöriga institutioner inom Europeiska unionen lämna ut sådana i övrigt sekretessbelagda uppgifter som erhållits vid verkställigheten av denna lag och som behövs för tillsynen över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning.

Föreslagen lydelse

serna till behöriga institutioner inom Europeiska unionen lämna ut sådana i övrigt sekretessbelagda uppgifter som erhållits vid verkställigheten av denna lag och som behövs för tillsynen över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

De tillsynsuppgifter som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag slutförs i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

—————

4.

Lag

om ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002) 4 och 5 §, 7 § 1 mom., 9, 10, 14 och 16 §, 21 § 1 mom., 25§, 26 § 1 och 2 mom., 27 och 28 § samt 31 § 3 och 4 mom., av dem 31 § 3 mom. sådant det lyder i lag 475/2011, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Registrering av leverantörer av skogsodlingsmaterial

Skogsodlingsmaterial får produceras, marknadsföras och importeras endast av en sådan leverantör av material som i enlighet med denna lag har införts i det register över leverantörer av skogsodlingsmaterial som förs av Kontrollcentralen för växtproduktion. Varje i 3 § 1 mom. 10 punkten avsedd leverantör av skogsodlingsmaterial skall införas i registret.

5 §

Anmälningsskyldighet

En leverantör av skogsodlingsmaterial skall till Kontrollcentralen för växtproduktion göra en skriftlig anmälan om när verksamheten påbörjas och avslutas och om väsentliga förändringar i verksamheten.

En leverantör av skogsodlingsmaterial skall i god tid innan insamlingen av frön påbörjas och importen av skogsodlingsmaterial sker till Kontrollcentralen för växtproduktion göra en anmälan om tidpunkten och insamlingsplatsen för de planerade insamlingarna och om importpartiet, i enlighet med de föreskrifter kontrollcentralen meddelar.

En sådan leverantör av skogsodlingsmaterial som vegetativt uppförökar kloner el-

Föreslagen lydelse

4 §

Registrering av leverantörer av skogsodlingsmaterial

Skogsodlingsmaterial får produceras, marknadsföras och importeras endast av en sådan leverantör av material som i enlighet med denna lag har införts i det register över leverantörer av skogsodlingsmaterial som förs av *Livsmedelsverket*. Varje i 3 § 1 mom. 10 punkten avsedd leverantör av skogsodlingsmaterial ska införas i registret.

5 §

Anmälningsskyldighet

En leverantör av skogsodlingsmaterial ska till *Livsmedelsverket* göra en skriftlig anmälan om när verksamheten påbörjas och avslutas och om väsentliga förändringar i verksamheten.

En leverantör av skogsodlingsmaterial ska i god tid innan insamlingen av frön påbörjas och importen av skogsodlingsmaterial sker till *Livsmedelsverket* göra en anmälan om tidpunkten och insamlingsplatsen för de planerade insamlingarna och om importpartiet, i enlighet med de föreskrifter verket meddelar.

En sådan leverantör av skogsodlingsmaterial som vegetativt uppförökar kloner el-

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

ler klonblandningar eller producerar skogsodlingsmaterial av en frökälla av typen föräldraträd till en familj, skall årligen till Kontrollcentralen för växtproduktion göra en anmälan om mängden producerat material.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och anmälningsförfarandet.

7 §

Krav som gäller frökällor

För produktion av skogsodlingsmaterial får endast användas en sådan frökälla som uppfyller kraven i bilagorna II—V till skogsodlingsmaterialdirektivet, som har klassificerats enligt dem och som har godkänts av Kontrollcentralen för växtproduktion eller en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

9 §

Godkännande och registrering av en frökälla

Godkännande av en frökälla söks med en ansökan som riktas till Kontrollcentralen för växtproduktion. Innan frökällan godkänns skall kontrollcentralen antingen genom att kontrollera frökällan eller på grundval av annan tillförlitlig utredning som framlagts av sökanden klarlägga att frökällan uppfyller kraven i 7 och 8 §.

Om en frökälla uppfyller kraven i 1 mom., skall Kontrollcentralen för växtproduktion fatta beslut om godkännande och klassificering av frökällan och föra in den godkända frökällan i registret.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om ansökan om godkännande.

10 §

Stambrev

Kontrollcentralen för växtproduktion utfärdar ett stambrev för det skogsodlingsmaterial som erhållits av godkända frökällor. Om olika partier av skogsodlingsmaterial blandas

Föreslagen lydelse

ler klonblandningar eller producerar skogsodlingsmaterial av en frökälla av typen föräldraträd till en familj, ska årligen till *Livsmedelsverket* göra en anmälan om mängden producerat material.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och anmälningsförfarandet.

7 §

Krav som gäller frökällor

För produktion av skogsodlingsmaterial får endast användas en sådan frökälla som uppfyller kraven i bilagorna II—V till skogsodlingsmaterialdirektivet, som har klassificerats enligt dem och som har godkänts av *Livsmedelsverket* eller en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

9 §

Godkännande och registrering av en frökälla

Godkännande av en frökälla söks med en ansökan som riktas till *Livsmedelsverket*. Innan frökällan godkänns ska verket antingen genom att kontrollera frökällan eller på grundval av annan tillförlitlig utredning som framlagts av sökanden klarlägga att frökällan uppfyller kraven i 7 och 8 §.

Om en frökälla uppfyller kraven i 1 mom., ska *Livsmedelsverket* fatta beslut om godkännande och klassificering av frökällan och föra in den godkända frökällan i registret.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om ansökan om godkännande.

10 §

Stambrev

Livsmedelsverket utfärdar ett stambrev för det skogsodlingsmaterial som erhållits av godkända frökällor. Om olika partier av skogsodlingsmaterial blandas ska ett nytt

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

skall ett nytt stambrev utfärdas för ett sådant material.

Ansökan om stambrev för ett fröparti skall göras till Kontrollcentralen för växtproduktion inom tre månader efter det att klängningen och rensningen av fröpartiet har avslutats. Ansökan om stambrev för vegetativt uppförökade kloner eller klonblandningar skall göras i god tid innan materialet marknadsförs.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser närmare bestämmelser om de uppgifter som skall antecknas i stambrevet.

14 §

Dispensförfarande

Kontrollcentralen för växtproduktion kan på ansökan bevilja leverantören av skogsodlingsmaterial ett tidsbegränsat tillstånd för marknadsföring av sådant skogsodlingsmaterial som inte uppfyller kraven i denna lag, om det framgår att det inte inom gemenskapen finns tillgång till en tillräcklig mängd material som uppfyller kraven och om Europeiska unionens behöriga institution godkänner avvikelsen. En förutsättning för beviljande av tidsbegränsat tillstånd är dessutom att materialet till sitt ursprung är lämpligt för den planerade användningen.

Ansökan om dispens skall inlämnas i god tid innan det finns behov av att marknadsföra det i ansökan avsedda skogsodlingsmaterialet. Kontrollcentralen för växtproduktion skall skicka ansökan jämte sitt utlåtande till jord- och skogsbruksministeriet för åtgärder.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i ansökan och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om produktion och marknadsföring av skogsodlingsmaterial.

16 §

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestäm-

Föreslagen lydelse

stambrev utfärdas för ett sådant material.

Ansökan om stambrev för ett fröparti ska göras hos *Livsmedelsverket* inom tre månader efter det att klängningen och rensningen av fröpartiet har avslutats. Ansökan om stambrev för vegetativt uppförökade kloner eller klonblandningar ska göras i god tid innan materialet marknadsförs.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska unionens rättsakter närmare bestämmelser om de uppgifter som ska antecknas i stambrevet.

14 §

Dispensförfarande

Livsmedelsverket kan på ansökan bevilja leverantören av skogsodlingsmaterial ett tidsbegränsat tillstånd för marknadsföring av sådant skogsodlingsmaterial som inte uppfyller kraven i denna lag, om det framgår att det inte inom *unionen* finns tillgång till en tillräcklig mängd material som uppfyller kraven och om Europeiska *unionens* behöriga institution godkänner avvikelsen. En förutsättning för beviljande av tidsbegränsat tillstånd är dessutom att materialet till sitt ursprung är lämpligt för den planerade användningen.

Ansökan om dispens ska inlämnas i god tid innan det finns behov av att marknadsföra det i ansökan avsedda skogsodlingsmaterialet. *Livsmedelsverket* ska skicka ansökan jämte sitt utlåtande till jord- och skogsbruksministeriet för åtgärder.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i ansökan och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska *unionens* bestämmelser om produktion och marknadsföring av skogsodlingsmaterial.

16 §

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestäm-

Gällande lydelse

melser som utfärdats med stöd av den iakttas samt för organiseringen av tillsynen svarar Kontrollcentralen för växtproduktion.

Vid tillsynen över att denna lag iakttas kan skogscentralerna anlitas för kontroller i anknytning till produktionen och marknadsföringen av frön av skogsträd. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som med stöd av denna lag hör till skogscentralerna.

21 §

Tillsynsregister

Kontrollcentralen för växtproduktion för ett register för tillsynsändamål över de anmälningsskyldiga leverantörer som avses i 5 § och de godkända frökällor som avses i 7 §, över sådan frökälla vars godkännande har återkallats samt över de stambrev som avses i 10 §.

25 §

Återkallande av godkännande av en frökälla

Om en frökälla inte längre används eller går att använda för produktion av uppföringsmaterial, skall frökällans ägare eller den som ansökt om godkännande av frökällan göra en anmälan till Kontrollcentralen för växtproduktion för återkallande av godkännandet.

Tillsynsmyndigheten kan också återkalla godkännandet av en frökälla om den upptäcker att frökällan inte längre uppfyller de krav som ställs i denna lag. Kontrollcentralen för växtproduktion skall i detta fall ge ägaren till frökällan, eller den som enligt 7 § har ansökt om godkännande av frökällan, en anmärkning samt vid behov sätta ut en tid inom vilken frökällan skall fås att motsvara de krav som ställs i lag. Om frökällan inte inom utsatt tid fås att motsvara de krav som ställs i lag, skall Kontrollcentralen för växtproduktion återkalla godkännandet.

Föreslagen lydelse

melser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas samt för organiseringen av tillsynen svarar *Livsmedelsverket*.

Vid tillsynen över att denna lag iakttas kan *Finlands skogscentral* anlitas för kontroller i anknytning till produktionen och marknadsföringen av frön av skogsträd. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om *fullgörandet* av de uppgifter som *enligt denna lag ska skötas av Finlands skogscentral*.

21 §

Tillsynsregister

Livsmedelsverket för ett register för tillsynsändamål över de anmälningsskyldiga leverantörer som avses i 5 § och de godkända frökällor som avses i 7 §, över sådana frökällor vars godkännande har återkallats samt över de stambrev som avses i 10 §.

25 §

Återkallande av godkännande av en frökälla

Om en frökälla inte längre används eller går att använda för produktion av uppföringsmaterial, ska frökällans ägare eller den som ansökt om godkännande av frökällan göra en anmälan till *Livsmedelsverket* för återkallande av godkännandet.

Livsmedelsverket kan också återkalla godkännandet av en frökälla om verket upptäcker att frökällan inte längre uppfyller de krav som ställs i denna lag. *Livsmedelsverket* ska i detta fall ge ägaren till frökällan, eller den som enligt 7 § har ansökt om godkännande av frökällan, en anmärkning samt vid behov sätta ut en tid inom vilken frökällan ska fås att motsvara de krav som ställs i lag. Om frökällan inte inom utsatt tid fås att motsvara de krav som ställs i lag, ska *Livsmedelsverket* återkalla godkännandet.

Gällande lydelse

26 §

Marknadsföringsförbud för skogsodlingsmaterial

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förbjuda marknadsföringen av ett visst parti skogsodlingsmaterial eller förbjuda en leverantör av skogsodlingsmaterial som idkar marknadsföring och import att marknadsföra skogsodlingsmaterial, om materialet, förpackningen eller anteckningarna som gäller materialet inte uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den. Om det finns grundad anledning att misstänka att skogsodlingsmaterialet, dess förpackning eller anteckningar som gäller materialet inte uppfyller kraven som ställs på dem, kan förbud meddelas även för tiden för utförandet av behövliga undersökningar som gäller uppfyllandet av kraven. Kontrollcentralen för växtproduktion kan i syfte att förhindra marknadsföringen märka skogsodlingsmaterialet på ett lämpligt sätt.

Ett förbud som avses i 1 mom. skall meddelas för viss tid om det är möjligt att avhjälpa den bristfällighet som ligger till grund för förbudet. Förbudet skall upphävas utan dröjsmål om bristfälligheten har avhjälppts eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Om bristfälligheten endast gäller förpackning, märkning av skogsodlingsmaterial eller någon annan jämförlig omständighet av teknisk natur, skall Kontrollcentralen för växtproduktion tilldela leverantören av skogsodlingsmaterial en anmärkning i stället för ett förbud och vid behov sätta ut en tid inom vilken bristfälligheten skall vara avhjälpd. Om bristfälligheten inte avhjälpes inom utsatt tid, skall Kontrollcentralen för växtproduktion förbjuda marknadsföringen av materialet.

27§

Föreläggande om användning, förstöring eller utförsel av skogsodlingsmaterial

Om marknadsföring av skogsodlingsmaterial har förbjudits med stöd av 26 § kan Kontrollcentralen för växtproduktion tillåta att skogsodlingsmaterialet används för något

Föreslagen lydelse

26 §

Marknadsföringsförbud för skogsodlingsmaterial

Livsmedelsverket kan förbjuda marknadsföringen av ett visst parti skogsodlingsmaterial eller förbjuda en leverantör av skogsodlingsmaterial som idkar marknadsföring och import att marknadsföra skogsodlingsmaterial, om materialet, förpackningen eller anteckningarna som gäller materialet inte uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den. Om det finns grundad anledning att misstänka att skogsodlingsmaterialet, dess förpackning eller anteckningar som gäller materialet inte uppfyller de krav som ställs på dem, kan förbud meddelas även för tiden för utförandet av behövliga undersökningar som gäller uppfyllandet av kraven. *Livsmedelsverket* kan i syfte att förhindra marknadsföringen märka skogsodlingsmaterialet på ett lämpligt sätt.

Ett förbud som avses i 1 mom. ska meddelas för viss tid om det är möjligt att avhjälpa den bristfällighet som ligger till grund för förbudet. Förbudet ska återkallas utan dröjsmål om bristfälligheten har avhjälppts eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Om bristfälligheten endast gäller förpackning, märkning av skogsodlingsmaterial eller någon annan jämförlig omständighet av teknisk natur, ska *Livsmedelsverket* tilldela leverantören av skogsodlingsmaterial en anmärkning i stället för ett förbud och vid behov sätta ut en tid inom vilken bristfälligheten ska vara avhjälpd. Om bristfälligheten inte avhjälpes inom utsatt tid, ska *Livsmedelsverket* förbjuda marknadsföringen av materialet.

27 §

Föreläggande om användning, förstöring eller utförsel av skogsodlingsmaterial

Om marknadsföring av skogsodlingsmaterial har förbjudits med stöd av 26 § kan *Livsmedelsverket* tillåta att skogsodlingsmaterialet används för något annat ändamål

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

annat ändamål än skogsbruk eller bestämma att det skall föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som skall iaktas när beslutet verkställs.

28 §

Vite eller tvångsutförande

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förena ett förbud som avses i 26 § eller ett föreläggande om sådan användning, förstöring eller utförsel av skogsodlingsmaterial som avses i 27 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

I ett ärende som gäller vite, hot om tvångsutförande eller tvångsutförande iaktas viteslagen (1113/1990).

31 §

Straffbestämmelser och åtalsrätt

Kontrollcentralen för växtproduktion kan låta bli att anmäla förseelser som avses i 1 mom. till åklagaren, om förseelsen som helhet betraktad ska anses som uppenbart ringa och om inte allmänt intresse anses kräva att åtal väcks. Härvid kan kontrollcentralen ge den leverantör av skogsodlingsmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där denne uppmanas att korrigera felen.

Kontrollcentralen för växtproduktion skall ges tillfälle att bli hörd när en sådan förseelse som avses i 1 mom. behandlas vid förundersökningen och i tingsrätten.

Föreslagen lydelse

än skogsbruk eller bestämma att det ska föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som ska iaktas när beslutet verkställs.

28 §

Vite och tvångsutförande

Livsmedelsverket kan förena ett förbud som avses i 26 § eller ett föreläggande om sådan användning, förstöring eller utförsel av skogsodlingsmaterial som avses i 27 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite, hot om tvångsutförande och tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

31 §

Straffbestämmelser och åtalsrätt

Livsmedelsverket kan låta bli att anmäla förseelser som avses i 1 mom. till åklagaren, om förseelsen som helhet betraktad ska anses som uppenbart ringa och om inte allmän intresset ska anses kräva att åtal väcks. Härvid kan *Livsmedelsverket* ge den leverantör av skogsodlingsmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där denne uppmanas att korrigera felen.

Livsmedelsverket ska ges tillfälle att bli hört när en sådan förseelse som avses i 1 mom. behandlas vid förundersökning och i tingsrätten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen plantmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om plantmaterial (1205/1994) 6 § och
ändras 3 § 1 och 5 mom., 3 a § 2 mom., 5 § 2 mom., 5 a § 1 mom., 5 b § 2 mom., 5 c—5 e,
 6 a—6 d, 7 b och 9 a §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 § 2 mom. samt 15 § 2 mom.,
 av dem 3 § 1 och 5 mom., 3 a § 2 mom., 5 § 2 mom., 9 a §, 14 § 2 mom. och 15 § 2 mom.
 sådana de lyder i lag 727/2000, 5 a § 1 mom., 5 b § 2 mom., 5 c—5 e och 6 a—6 d § sådana
 de lyder i lag 1073/2016 samt 7 b § sådan den lyder i lagarna 727/2000 och 691/2004, som
 följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial

Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial

Plantmaterial får saluföras och för saluföring produceras, lagras och importeras enbart av sådana leverantörer av plantmaterial som har godkänts och upptagits i det register som för utövande av tillsyn förs av kontrollcentralen för växtproduktion. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestäms närmare, enligt vad Europeiska gemenskapens bestämmelser om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter, om vilket slag av plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller.

Plantmaterial får saluföras och för saluföring produceras, lagras och importeras enbart av sådana leverantörer av plantmaterial som har godkänts och upptagits i det register som för utövande av tillsyn förs av *Livsmedelsverket*. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare, enligt vad Europeiska *unionens rättsakter* om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter, om vilket slag av plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller.

Leverantören av plantmaterial skall skriftligen underrätta kontrollcentralen för växtproduktion om inledandet och avslutandet av verksamheten och om förändringar i denna.

Leverantören av plantmaterial ska skriftligen underrätta *Livsmedelsverket* om inledandet och avslutandet av verksamheten och om förändringar i denna.

3 a §

3 a §

Registeruppgifter och behandlingen av dem

Registeruppgifter och behandlingen av dem

Uppgifterna avförs ur registret när tre år förflutit efter det att leverantören av plant-

Uppgifterna avförs ur registret när tre år förflutit efter det att leverantören av plant-

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

material meddelat kontrollcentralen för växtproduktion att verksamheten upphört.

5 §

Saluföring av plantmaterial

För säkerställande av plantmaterialalets kvalitet och sundhet kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestämmas att importören på förhand *i enlighet med de anvisningar som kontrollcentralen för växtproduktion har meddelat*, skall underrätta tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom utfärdas bestämmelser om införselorterna för plantmaterial.

5 a §

Växtsortlista

Livsmedelssäkerhetsverket ska föra en växtsortlista över sorter som utgör plantmaterial för trädgårdsväxter.

5 b §

Godkännande för intagning i växtsortlistan

Ansökan om att en sort ska tas in i växtsortlistan ska göras skriftligen hos Livsmedelssäkerhetsverket. Till ansökan ska fogas uppgifter om sorten och om att sorten uppfyller kraven. Sorter som enbart uppfyller de nationella kraven kan tas in i listan även utan ansökan, om Livsmedelssäkerhetsverket bedömer att sorten uppfyller de föreskrivna kraven.

Föreslagen lydelse

material meddelat *Livsmedelsverket* att verksamheten upphört.

5 §

Saluföring av plantmaterial

För säkerställande av plantmaterialalets kvalitet och sundhet kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivas att importören på förhand ska underrätta tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom utfärdas bestämmelser om införselorterna för plantmaterial.

5 a §

Växtsortlista

Livsmedelsverket ska föra en växtsortlista över sorter som utgör plantmaterial för trädgårdsväxter.

5 b §

Godkännande för intagning i växtsortlistan

Ansökan om att en sort ska tas in i växtsortlistan ska göras skriftligen hos *Livsmedelsverket*. Till ansökan ska fogas information om sorten och uppgift om att sorten uppfyller kraven. Sorter som enbart uppfyller de nationella kraven kan tas in i listan även utan ansökan, om *Livsmedelsverket* bedömer att sorten uppfyller de föreskrivna kraven.

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

5 c §

Odlingsförsök för utredande av överensstämelse med kraven

Om det krävs odlingsförsök för att utreda om en sort enligt 5 b § överensstämmer med kraven, ordnar Livsmedelssäkerhetsverket på begäran av sökanden undersökningen av sorten med internationella metoder för att utreda om sorten är särskiljbar, enhetlig och stabil. Sökanden ska förse Livsmedelssäkerhetsverket, eller den av Livsmedelssäkerhetsverket anvisade aktör som utför odlingsförsöken, med behövt material av sorten samt annan behövt information. Sökanden svarar för kostnaderna för odlingsförsöken.

Om sökanden lägger fram en sortbeskrivning som fastställts av ett ansvarigt officiellt organ i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, och Livsmedelssäkerhetsverket bedömer att beskrivningen uppfyller förutsättningarna enligt 5 b § för godkännande för intagning i växtsortlistan, behöver odlingsförsök inte göras på nytt.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda metoderna för undersökning av om en sort är särskiljbar, enhetlig och stabil utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter och i nationella bestämmelser.

5 d §

Giltighetstiden för ett sortgodkännande samt strykande av en sort från listan

En sort kan godkännas av Livsmedelssäkerhetsverket för intagning i växtsortlistan för en viss tid och tiden i fråga kan förlängas på ansökan. Livsmedelssäkerhetsverket kan även utan ansökan förlänga giltighetstiden för en sort, om detta främjar den genetiska mångfalden och en hållbar produktion eller har något annat allmänintresse.

Livsmedelssäkerhetsverket kan stryka en sort från listan, om de förutsättningar för godkännande som anges i Europeiska unionens lagstiftning eller nationella bestämmelser inte längre är uppfyllda eller om det vid tid-

Föreslagen lydelse

5 c §

Odlingsförsök för utredande av överensstämelse med kraven

Om det krävs odlingsförsök för att utreda om en sort enligt 5 b § överensstämmer med kraven, ordnar *Livsmedelsverket* på begäran av sökanden undersökningen av sorten med internationella metoder för att utreda om sorten är särskiljbar, enhetlig och stabil. Sökanden ska förse *Livsmedelsverket*, eller den av *Livsmedelsverket* anvisade aktör som utför odlingsförsöken, med behövt material av sorten samt annan behövt information. Sökanden svarar för kostnaderna för odlingsförsöken.

Om sökanden lägger fram en sortbeskrivning som fastställts av ett ansvarigt officiellt organ i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, och *Livsmedelsverket* bedömer att beskrivningen uppfyller förutsättningarna enligt 5 b § för godkännande för intagning i växtsortlistan, behöver odlingsförsök inte göras på nytt.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda metoderna för undersökning av om en sort är särskiljbar, enhetlig och stabil utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser om *plantmaterial för trädgårdsväxter*.

5 d §

Giltighetstiden för ett sortgodkännande samt strykande av en sort från listan

En sort kan godkännas av *Livsmedelsverket* för intagning i växtsortlistan för viss tid och tiden i fråga kan förlängas på ansökan. *Livsmedelsverket* kan även utan ansökan förlänga giltighetstiden för en sort, om detta främjar den genetiska mångfalden och en hållbar produktion eller annars är förenligt med allmänintresset.

Livsmedelsverket kan stryka en sort från listan, om de förutsättningar för godkännande som anges i Europeiska unionens rättsakter eller nationella bestämmelser inte längre är uppfyllda eller om det vid tidpunkten för an-

Gällande lydelse

punkten för ansökan om godkännande eller under bedömningen lämnades osanna eller bedrägliga uppgifter om de förhållanden som legat till grund för beslutet om godkännande för intagning i listan.

Närmare bestämmelser om giltighetstiden för godkännandet av en sort för intagning i listan enligt 1 mom. får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter och i nationella bestämmelser.

5 e §

Underrättelser till övriga medlemsstater och till kommissionen

Livsmedelssäkerhetsverket svarar för underrättelserna till övriga medlemsstater i Europeiska unionen och till Europeiska kommissionen i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter.

6 §

Lämplighet för växtförhållandena i Finland

Kontrollcentralen för växtproduktion utfärdar och publicerar rekommendationer om plantmaterial för fruktträd och bärväxter samt två- och fleråriga prydnadsväxter som är lämpliga att odla på friland i Finlands växtförhållanden. Leverantören av plantmaterial bör hålla de av kontrollcentralen utgivna rekommendationerna synliga för kunderna på försäljningsstället.

6 a §

Undersökningslaboratorier

Sådan hantering och sådana undersökningar av myndighetsprover som krävs enligt denna lag ska utföras vid Livsmedelssäkerhetsverket eller vid ett laboratorium som har godkänts av Livsmedelssäkerhetsverket eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.

Föreslagen lydelse

sökan om godkännande eller under bedömningen har lämnats felaktiga eller vilseledande uppgifter om de fakta som legat till grund för beslutet om godkännande för intagning i listan.

Närmare bestämmelser om giltighetstiden för i 1 mom. avsedda godkännanden av sorter för intagning i listan får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser om plantmaterial för trädgårdsväxter.

5 e §

Underrättelser till övriga medlemsstater och till kommissionen

Livsmedelsverket svarar för underrättelserna till övriga medlemsstater i Europeiska unionen och till Europeiska kommissionen i enlighet med Europeiska unionens rättsakter om plantmaterial för trädgårdsväxter.

(upphävs)

6 a §

Undersökningslaboratorier

Sådan hantering och sådana undersökningar av myndighetsprover som krävs enligt denna lag ska utföras vid *Livsmedelsverket* eller vid ett laboratorium som har godkänts av *Livsmedelsverket* eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

Prover som hör till aktörens egenkontroll ska undersökas vid ett laboratorium som Livsmedelssäkerhetsverket godkänt för ändamålet eller vid ett laboratorium som har godkänts för undersökning av myndighetsprover.

Närmare bestämmelser om hanteringen av de prover som avses i 1 och 2 mom. och om undersökningsmetoderna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter och i nationella bestämmelser.

6 b §

Godkända laboratorier

Livsmedelssäkerhetsverket godkänner på ansökan ett laboratorium som ett laboratorium som undersöker myndighetsprover eller prover som tagits inom ramen för aktörens egenkontroll. Förutsättningarna för godkännandet är att laboratoriet har tillgång till tillräckligt med yrkeskunnig personal och att laboratoriet har den tekniska beredskap som behövs för verksamheten samt att laboratoriet iakttar god laboratoriesed.

Närmare bestämmelser om kompetenskraven för de godkända laboratoriernas personal och om de krav som ställs på laboratoriernas tekniska beredskap får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet

6 c §

Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet

Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta den som beställer undersökningen och Livsmedelssäkerhetsverket om resultat som tyder på förekomst av sådana skadegörare som avses i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003). Bestämmelser om andra skadegörare för vilka underrättelseskyldighet gäller får dessutom utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för träd-

Föreslagen lydelse

Prover som hör till aktörens egenkontroll ska undersökas vid ett laboratorium som *Livsmedelsverket* godkänt för ändamålet eller vid ett laboratorium som har godkänts för undersökning av myndighetsprover.

Närmare bestämmelser om hanteringen av de prover som avses i 1 och 2 mom. och om undersökningsmetoderna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser *om plantmaterial för trädgårdsväxter*.

6 b §

Godkända laboratorier

Livsmedelsverket godkänner på ansökan ett laboratorium som ett laboratorium som undersöker myndighetsprover eller prover som tagits inom ramen för aktörens egenkontroll. Förutsättningarna för godkännandet är att laboratoriet har tillgång till tillräckligt med yrkeskunnig personal och att laboratoriet har den tekniska beredskap som behövs för verksamheten samt att laboratoriet iakttar god laboratoriesed.

Närmare bestämmelser om kompetenskraven för de godkända laboratoriernas personal och om de krav som ställs på laboratoriernas tekniska beredskap får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 c §

Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet

Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta den som beställer undersökningen och *Livsmedelsverket* om resultat som tyder på förekomst av sådana skadegörare som avses i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003). Bestämmelser om andra skadegörare för vilka underrättelseskyldighet gäller får dessutom utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens rättsakter om plantmaterial för trädgårdsväx-

Gällande lydelse

gårdsväxter krävs beträffande tillsynsmyndigheternas kännedom om sådana skadegörare.

Ett godkänt laboratorium ska på Livsmedelssäkerhetsverkets begäran lämna verket ett sammandrag av de i 6 a § 1 och 2 mom. avsedda undersökningar som laboratoriet utfört och om undersökningsresultaten. Sammandragen av de undersökningar som avses i 6 a § 2 mom. och resultaten av dem får inte innehålla personuppgifter eller identifieringsuppgifter om tillsynsobjekt.

Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta Livsmedelssäkerhetsverket om det görs betydande ändringar i verksamheten, om verksamheten avbryts och om verksamheten upphör.

Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnandet av underrättelser och sammandrag får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 d §

Tillsyn över laboratorier

Livsmedelssäkerhetsverket övervakar att laboratorier som godkänts i enlighet med 6 b § följer denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den när de utför sina uppgifter enligt denna lag. Om ett laboratorium inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 6 b § eller om det annars förekommer allvarliga brister i laboratoriets verksamhet, ska Livsmedelssäkerhetsverket uppmana laboratoriet att avhjälpa bristerna inom utsatt tid. Livsmedelssäkerhetsverket ska återkalla godkännandet, om laboratoriet inte har avhjälpt bristerna inom den utsatta tiden.

Livsmedelssäkerhetsverket för med tanke på den tillsyn som avses i 1 mom. register över godkända laboratorier. I registret antecknas det godkända laboratoriets namn, kontaktuppgifter, kompetensområde, namnet på den person som ansvarar för undersökningarna, uppgifter om de tillsynsåtgärder som genomförts samt de uppgifter enligt 6 c § 3 mom. som gäller ändringar i verksamheten.

Föreslagen lydelse

ter krävs beträffande tillsynsmyndigheternas kännedom om sådana skadegörare.

Ett godkänt laboratorium ska på *Livsmedelsverkets* begäran lämna verket ett sammandrag av de i 6 a § 1 och 2 mom. avsedda undersökningar som laboratoriet utfört och om undersökningsresultaten. Sammandragen av de undersökningar som avses i 6 a § 2 mom. och resultaten av dem får inte innehålla personuppgifter eller identifieringsuppgifter om tillsynsobjekt.

Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta *Livsmedelsverket* om det görs betydande ändringar i verksamheten, om verksamheten avbryts och om verksamheten upphör.

Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnandet av underrättelser och sammandrag får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 d §

Tillsyn över laboratorier

Livsmedelsverket övervakar att laboratorier som godkänts i enlighet med 6 b § följer denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den när de utför sina uppgifter enligt denna lag. Om ett laboratorium inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 6 b § eller om det annars förekommer allvarliga brister i laboratoriets verksamhet, ska *Livsmedelsverket* uppmana laboratoriet att avhjälpa bristerna inom utsatt tid. *Livsmedelsverket* ska återkalla godkännandet, om laboratoriet inte har avhjälpt bristerna inom den utsatta tiden.

Livsmedelsverket för med tanke på den tillsyn som avses i 1 mom. register över godkända laboratorier. I registret antecknas det godkända laboratoriets namn, kontaktuppgifter, kompetensområde, namnet på den person som ansvarar för undersökningarna, uppgifter om de tillsynsåtgärder som genomförts samt de uppgifter enligt 6 c § 3 mom. som gäller ändringar i verksamheten.

Gällande lydelse

7 b §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som bestäms i 7 a § anlitar kontrollcentralen för växtproduktion vid tillsynen inspektörer som den skriftligen bemyndigat för tillsynsuppgiften och som den själv övervakar. De auktoriserade inspektörerna handlar under tjänsteansvar.

Om en auktoriserad inspektör enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävig att utföra sitt uppdrag, kan Kontrollcentralen för växtproduktion förordna någon annan att tillfälligt sköta hans eller hennes uppgifter. På de tillfälligt förordnade tillämpas vad som bestäms om auktoriserade inspektörer.

En auktoriserad inspektör skall vid inspektionen fästa uppmärksamhet vid att leverantören av plantmaterial kan framföra sina synpunkter för inspektören på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om leverantören av plantmaterial inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall inspektören se till att inspektionen verkställs så att nödvändig tolkning och översättning ordnas enligt 26 § i förvaltningslagen.

9 a §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Kontrollcentralen för växtproduktion offentliggör tillsynsresultaten. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om offentliggörandet av resultaten.

10 §

Förbud

Kontrollcentralen kan förbjuda att en brukningsenhet eller byggnad eller annat utrymme används för odling, annan produktion eller lagring av plantmaterial, om brukningsenheten, byggnaden eller utrymmet inte motsvarar de krav som ställs i denna lag eller i stadganden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

Föreslagen lydelse

7 b §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som föreskrivs i 7 a § kan vid tillsynen anlitas inspektörer som Livsmedelsverket skriftligen har auktoriserat för uppdraget och som verket själv övervakar. De auktoriserade inspektörerna handlar under tjänsteansvar.

9 a §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Livsmedelsverket offentliggör tillsynsresultaten. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om offentliggörandet av resultaten.

10 §

Förbud

Livsmedelsverket kan förbjuda att en brukningsenhet eller byggnad eller annat utrymme används för odling, annan produktion eller lagring av plantmaterial, om brukningsenheten, byggnaden eller utrymmet inte motsvarar kraven enligt denna lag eller de bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

13 §

Vite

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förena ett förbud enligt 10 §, skyldigheten att lämna uppgifter enligt 8 § 2 mom. samt bestämmelsen enligt 11 § med vite. Kontrollcentralen beslutar också om utdömandet av vitet.

I beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

14 §

Straffbestämmelse

På de myndigheters vägnar som nämns i 7 och 7 a § anmäler kontrollcentralen för växtproduktion förseelser enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses som uppenbart ringa. I sådana fall kan kontrollcentralen ge den leverantör av plantmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där leverantören uppmanas korrigera felen.

15 §

Avgifter, arvoden och ersättningar

Till de inspektörer som har auktoriserats av kontrollcentralen för växtproduktion kan inom ramen för statsbudgeten betalas arvoden och kostnadsersättningar för inspektioner. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om betalningen av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

Föreslagen lydelse

13 §

Vite

Livsmedelsverket kan förena ett förbud enligt 10 §, skyldigheten att lämna uppgifter enligt 8 § 2 mom. samt bestämmelsen enligt 11 § med vite. *Verket* beslutar också om utdömandet av vitet.

I beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

14 §

Straffbestämmelse

På de myndigheters vägnar som nämns i 7 och 7 a § anmäler *Livsmedelsverket* förseelser enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet ska anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan *Livsmedelsverket* ge den leverantör av plantmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där leverantören uppmanas korrigera felen.

15 §

Avgifter, arvoden och ersättningar

Till de inspektörer som *Livsmedelsverket* har auktoriserat betalar *verket* arvoden och kostnadsersättningar för inspektioner och provtagningar enligt denna lag

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om bekämpning av flyghavre

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002) 11, 12, 17, 19 och 21 §, av dem 11 § sådan den lyder i lagarna 687/2004 och 1490/2009, som följer:

Gällande lydelse

11 §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som bestäms i 10 § kan Livsmedelssäkerhetsverket anlita inspektörer som det skriftligen har auktoriserat för uppdraget och som det själv övervakar och som samarbetar med såväl närings-, trafik- och miljöcentralen som landsbygdsnäringsmyndigheten. På de auktoriserade inspektörerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag.

Om en auktoriserad inspektör enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävlig att utföra sitt uppdrag, kan kontrollcentralen förordna någon annan att tillfälligt sköta inspektörens uppgifter. På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som föreskrivs om auktoriserade inspektörer.

En auktoriserad inspektör skall vid inspektionen fästa uppmärksamhet vid att näringsidkaren kan framföra sina synpunkter för inspektören på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om områdets innehavare eller näringsidkaren inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall inspektören se till att inspektionen verkställs så att nödvändig tolkning och översättning ordnas enligt 26 § i förvaltningslagen.

Föreslagen lydelse

11 §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som föreskrivs i 10 § kan det *vid tillsynen anlitas inspektörer som Livsmedelsverket* skriftligen har auktoriserat för uppdraget och som *utför uppdraget under verkets övervakning. De auktoriserade inspektörerna handlar under tjänsteansvar.*

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

12 §

Tillsynsplan

Kontrollcentralen skall årligen utarbeta en tillsynsplan för organiseringen av tillsynen. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll.

17 §

Arvoden och kostnadsersättningar

Till inspektörer som kontrollcentralen har auktoriserat kan inom ramen för statsbudgeten betalas arvoden och kostnadsersättningar för kontroller. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om betalningen av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

19 §

Förordnande om förstörande eller utförelse

Om en produkt eller vara som avses i 8 § marknadsförs eller överlåts trots att verksamheten innebär risk för att flyghavre sprids, kan kontrollcentralen bestämma att produkten eller varan skall föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som skall iaktas när beslutet verkställs.

21 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bekämpningsskyldigheten enligt 4 §, anmälningsskyldigheten enligt 5 § 1 mom. eller en begränsning enligt 8 § eller som försummar att iaktta en skyldighet som föreskrivs i nämnda paragraf skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot lagen om bekämpning av flyghavre dömas till böter. Den som byter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite kan lämnas obestraftad

Föreslagen lydelse

12 §

Tillsynsplan

Livsmedelsverket ska utarbeta en tillsynsplan för organiseringen av tillsynen över flyghavre och en tillsynsrapport om genomförd tillsyn.

17 §

Arvoden och ersättningar

Till de inspektörer som *Livsmedelsverket* har auktoriserat *betalar verket* arvoden och kostnadsersättningar *för inspektioner och provtagningar enligt denna lag*

19 §

Föreläggande om förstörande eller utförelse

Om en produkt eller vara som avses i 8 § marknadsförs eller överlåts trots att verksamheten innebär risk för att flyghavre sprids, kan *Livsmedelsverket* bestämma att produkten eller varan ska föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som ska iaktas när beslutet verkställs.

21 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bekämpningsskyldigheten enligt 4 §, anmälningsskyldigheten enligt 5 § 1 mom. eller en begränsning enligt 8 § eller som försummar att iaktta en skyldighet som föreskrivs i nämnda paragraf ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot lagen om bekämpning av flyghavre dömas till böter. Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite kan lämnas obe-

RP 8/2018 rd

Gällande lydelse

för samma gärning.

På de myndigheters vägnar som avses i 3 kap. anmäler kontrollcentralen förseelser till åtalsprövning. Anmälan behöver dock inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses som uppenbart ringa. I sådana fall kan kontrollcentralen ge den som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning, där denne uppmanas att korrigera felen.

Föreslagen lydelse

straffad för samma gärning.

På de myndigheters vägnar som avses i 3 kap. anmäler *Livsmedelsverket* förseelser till åtalsprövning. Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet *betraktad* ska anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan *Livsmedelsverket* ge den som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning, där denne uppmanas att korrigera felen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
